

I. OBOWIĄZKI ZARZĄDÓW ROD W ZWIĄZKU Z WEJŚCIEM W ŻYCIE USTAWY PRAWO WODNE

1.

UCHWAŁA NR 72/2018 KRAJOWEGO ZARZĄDU PZD z dnia 13 marca 2018 r.

w sprawie przyjęcia wytycznych dla ROD w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20.07.2017 r. Prawo wodne

Krajowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 134 ust. 2 pkt 1. Statutu PZD, mając na uwadze finansowe skutki uchylenia art. 294 ustawy z dnia 27.04.2001 r. – *Prawo ochrony środowiska*, zwalniającego rodzinne ogrody działkowe z obowiązku ponoszenia opłat za pobór wód w celach nawadniania terenów rodzinnych ogrodów działkowych oraz wejścia w życie ustawy z dnia 20.07.2017 r. – *Prawo wodne* postanawia:

§ 1

1. Przyjąć tekst „Wytycznych dla Rodzinnych Ogrodów Działkowych w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20.07.2017 r. – *Prawo wodne*”,

2. Zobowiązać Okręgowe Zarządy PZD do dystrybucji wytycznych wśród zarządów ROD,
3. Zobowiązać Okręgowe Zarządy do podjęcia działań doradczych oraz zapewnienia wsparcia Rodzinnym Ogrodom Działkowym w wykonaniu obowiązków wynikających z ustawy z dnia 20.07.2017 r. – *Prawo wodne*

§ 2

Tekst wytycznych, o których mowa w § 1 ust. 1 stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, 13 marca 2018 r.

Załącznik do uchwały Nr 72/2018
Krajowego Zarządu z dnia 13.03.2018 r.

WYTYCZNE DLA RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH W ZWIĄZKU Z WEJŚCIEM W ŻYCIE USTAWY Z DNIA 20.07.2017 R. - PRAWO WODNE

I. WSTĘP

W dniu 01 stycznia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 20.07.2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U.z

2017 r., poz.1566), która zmieniła dotychczasowe zasady gospodarowania wodami.

Skutkiem wprowadzenia ww. ustawą uregulowań, implementujących do polskiego porządku prawnego przepisy unijne (m.in. Ramowej Dyrektywy Wodnej) jest konieczność podjęcia przez organy ROD (zarządy, walne zebrania) działań w zakresie zoptymalizowania kosztów poboru wód dla celów nawadniania Rodzinnych Ogrodów Działkowych.

Ustawa z dnia 20.07.2017 r. *Prawo wodne* uchyliła bowiem przepisy ustawy z dnia 27.04.2001 r. *Prawo ochrony środowiska* zwalniające rodzinne ogrody działkowe z opłat z tytułu poboru wód powierzchniowych i podziemnych na potrzeby nawadniania rodzinnych ogrodów działkowych.

Jednocześnie ww. ustawa wprowadziła obowiązek uiszczania opłat za pobór wód powierzchniowych i podziemnych.

Niniejszy materiał zawiera podstawowe informacje i wskazówki określające kierunki działania organów ROD związane z wejściem w życie nowych regulacji ustawowych.

Przepisy ustawy z dnia 20.07.2017 r. *Prawo wodne* odnoszą się przede wszystkim do tych rodzinnych ogrodów działkowych, które pobierają wodę powierzchniową lub podziemną w ilości przekraczającej 5m³/dobę średniorocznie.

II. KIERUNKI DZIAŁAŃ ORGANÓW PZD W ZWIĄZKU Z WEJŚCIEM W ŻYCIE USTAWY PRAWO WODNE Z DNIA 20.07.2017 R.

Działania możliwe do podjęcia przez organy PZD, w szczególności zaś przez organy ROD w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20.07.2017 r. - *Prawo wodne* oraz ich sekwencję przedstawiają poniższe schematy:

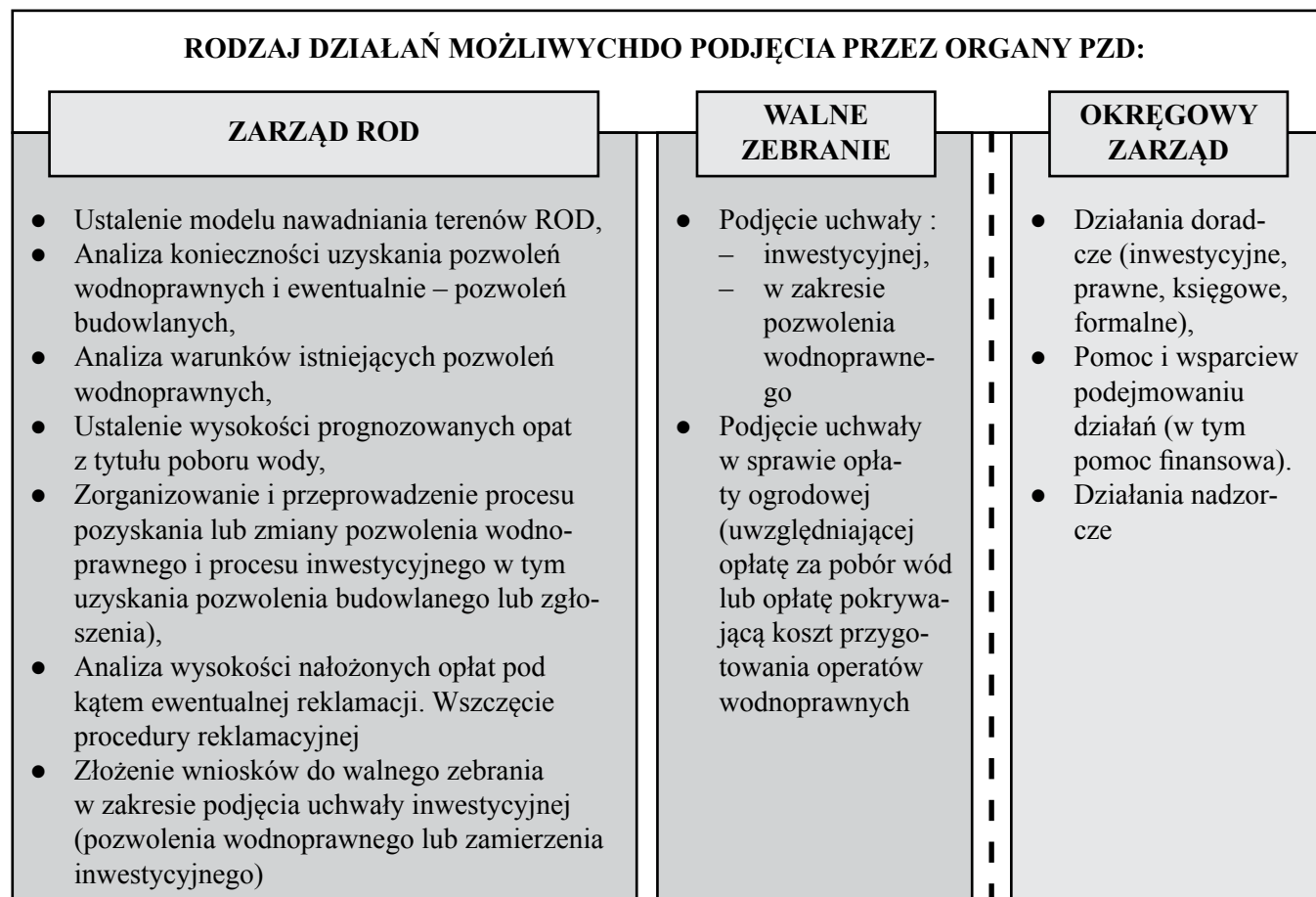
Nr 1 – działania organów PZD

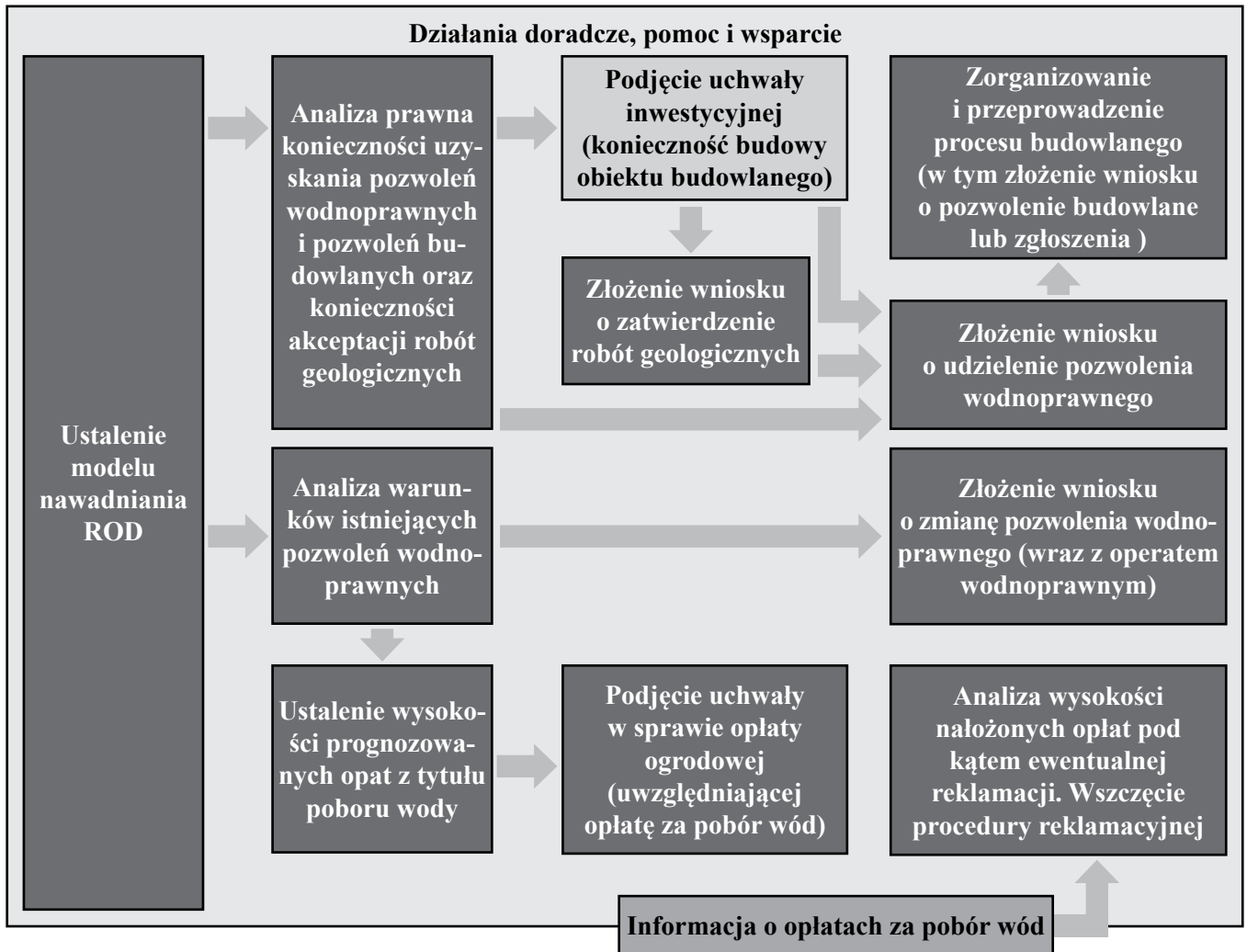
Nr 2 – sekwencja działania organów PZD

Legenda oznaczeń schematów nr 1 i nr 2.

- *Działania Walnego zebrania ROD*
- *Działania Zarządu ROD*
- *Działania Okręgowego Zarządu OZ PZD*

SCHEMAT 1 – Działania organów PZD

1. USTALENIE OPTIMALNEGO SPOSOBU POBORU WÓD NA POTRZEBY NAWADNIANIA RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH

Najistotniejszym etapem działań, mającym wpływ na dalszą aktywność organów PZD (w szczególności ROD) w zakresie zaopatrzenia ROD w wodę jest analiza sytuacji ROD pod kątem wyboru najefektywniejszej metody poboru wody, uwzględniając specyfikę danego ROD i możliwości w zakresie efektywnego poboru wody (podziemnej, powierzchniowej)

Zarząd ROD powinien dokonać analizy możliwości ekonomicznych i technicznych ROD w zakresie zaopatrzenia w wodę. Analizy powinny być dokonane przy współudziale prawników, księgowych, inspektorów ds. inwestycji oraz wsparciu niezależnych specjalistów w zakresie hydrologii oraz projektantów robót budowlanych i hydrologicznych.

a) Analiza techniczna

Analiza techniczna ma na celu wykazanie możliwości przyłączenia infrastruktury ogrodowej do

sieci wodociągowej publicznej albo możliwości poboru wody powierzchniowej lub podziemnej przez ROD z niezależnego punktu. Dokonując analizy technicznej należy uwzględnić miejsce położenia ROD, warunki środowiskowe i infrastrukturalne oraz możliwości techniczne.

Analiza powinna wskazywać na możliwości poboru wody z niezależnych punktów (lub jej brak), a także proponowane rozwiązania technologiczne.

b) Analiza ekonomiczna

Ma na celu ustalenie najbardziej efektywnej kosztowo metody poboru wody przez ROD z uwzględnieniem sytuacji faktycznej ROD (bliskość zbiorników wodnych, dostępność infrastruktury, możliwości przyłączenia do infrastruktury publicznej).

W przypadku, w którym możliwe jest zastosowanie jednej z alternatywnych metod poboru wód Zarząd ROD powinien stwierdzić, czy efektyw-

niejsze kosztowo jest przyłączenie infrastruktury Ogrodu do istniejącej (gminnej, komunalnej) sieci wodociągowej, czy też wykonanie niezależnego od osób trzecich punktu poboru wód (np. budowa studni kopanych, pobór wód powierzchniowych ze stawów, rzek, jezior itp.).

Przy sporządzaniu analizy ekonomicznej zarząd ROD powinien wziąć pod uwagę w szczególności:

- prognozowaną ilość wody niezbędnej dla potrzeb nawadniania ROD (na podstawie pomiarów lub szacunków własnych),
- koszty poboru wody w postaci opłat za pobór wód (patrz rozdział o opłatach za pobór wód) oraz innych opłat z nim związanych (np. koszt energii elektrycznej zasilającej urządzenia służące do poboru wody),

- koszty ewentualnej realizacji obiektów lub urządzeń służących do poboru wody,
- koszty utrzymania obiektów służących do poboru wody lub urządzeń dostarczających wodę,
- ewentualne koszty wyposażenia ROD w urządzenia pomiarowe,
- koszty administracyjne związane z pozyskaniem wymaganych zgód i pozwoleń lub zawarciem umów, opracowaniem dokumentacji, rozliczeniami i pozostałymi czynnościami związanymi z obsługą procesu poboru wód,
- kondycję finansową ROD i działkowców.

Efektem analizy ekonomicznej powinno być przygotowanie wstępnego, ogólnego kosztorysu dla każdej z alternatywnie prezentowanych metod poboru wody.

2. ANALIZA PRAWNA KONIECZNOŚCI UZYSKANIA POZWOLENIA WODNOPRAWNEGO, POZWOLENIA NA BUDOWĘ I ZATWIERDZENIA PROJEKTU GEOLOGICZNEGO.

Analiza konieczności pozyskania pozwolenia wodnoprawnego oraz pozwolenia na budowę jest immanentnie związana z wynikami analizy finansowej oraz technicznej.

Po ustaleniu optymalnej metody poboru wód oraz możliwości technicznych jej poboru zarząd powinien przeanalizować otoczenie prawne i ustalić, czy:

- a) istnieje konieczność uzyskania przez ROD pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód oraz pozwolenia budowlanego na wykonanie urządzeń do poboru wody (w sytuacji, gdy najbardziej optymalnie kosztowo okaże się wyposażenie ROD w urządzenia niezbędne do poboru wód powierzchniowych lub podziemnych) lub
- b) istnieje potrzeba zawarcia/zmiany warunków umowy dot. przyłączenia do sieci wodociągowej publicznej (w sytuacji, gdy za najbardziej

optymalne zostanie uznane dostarczenie wód do Ogrodu poprzez publiczną sieć wodociągową).

Analizy należy dokonać w oparciu o wyniki analizy technicznej (zaproponowane rozwiązania technologiczne) oraz prognozowaną ilość wody niezbędnej lub pobieranej dla potrzeb nawadniania ROD (na podstawie pomiarów lub szacunków własnych), obowiązujące przepisy, tj. ustawę *Prawo wodne* oraz ustawę *Prawo budowlane*, a także ustawę *Prawo geologiczne i górnicze*.

Niezależnie od ustaleń własnych przed przyjęciem decyzji w sprawie postawienia na walnym zebraniu wniosku dotyczącego realizacji inwestycji - zarząd ROD powinien pozyskać informację z właściwego starostwa lub regionalnego zarządu gospodarki wodnej o konieczności pozyskania stosownych pozwoleń lub dokonania zgłoszeń.

3. PODJĘCIE UCHWAŁY W SPRAWIE REALIZACJI INWESTYCJI

Jeżeli wyniki analizy technicznej, ekonomicznej i prawnej wykażą konieczność realizacji zadania inwestycyjnego organy ROD powinny podjąć postępowanie zgodne z systemową uchwałą Nr 14/III/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 01.10.2015 r. w sprawie zasad prowadzenia inwestycji i remontów w rodzinnych ogrodach działkowych.

Uchwałę w sprawie zamierzenia inwestycyjnego podejmuje walne zebranie na wniosek zarządu ROD. Walne zebranie podejmuje również uchwałę ws. opracowania dokumentacji koniecznej do wystąpienia z wnioskiem do właściwego organu o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego.

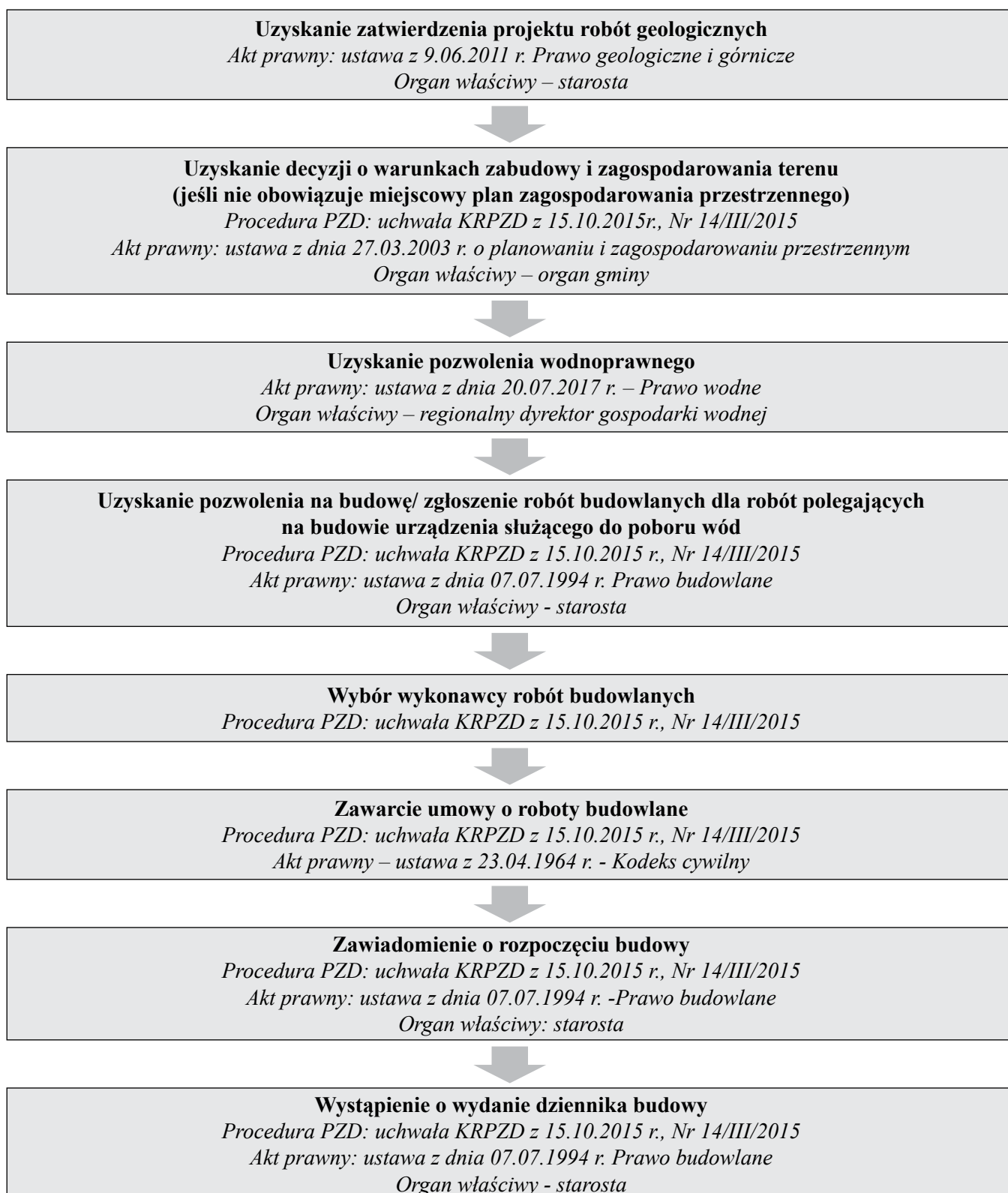
4. ZORGANIZOWANIE I PRZEPROWADZENIE PROCESU BUDOWLANEGO (W TYM ZŁOŻENIE WNIOSKU O UZYSKANIE POZWOLENIA BUDOWLANEGO, POZWOLENIA WODNOPRAWNEGO ORAZ O ZATWIERDZENIE ROBÓT GEOLOGICZNYCH)

Uchwała o realizacji inwestycji upoważnia zarząd ROD do zorganizowania procesu budowlanego.

prawnych oraz przepisów wewnątrzwiązkowych regulujących postępowanie zarządów ROD w ramach kolejnych etapów.

Poniższy schemat przedstawia kolejne etapy procesu budowlanego, ze wskazaniem aktów

SCHEMAT 3 – Etapy procesu budowlanego

Podjęcie prac przygotowawczych

Akt prawny: ustawa z dnia 07.07.1994 r. Prawo budowlane

Przekazanie i odbiór kolejnych etapów budowy

Procedura PZD: uchwała KRPZD z 15.10.2015 r., Nr 14/III/2015

Akt prawny: ustawa z dnia 07.07.1994 r. Prawo budowlane

Zgłoszenie zakończenia budowy (ew. uzyskanie pozwolenia na użytkowanie)

Procedura PZD: uchwała KRPZD z 15.10.2015 r., Nr 14/III/2015

Akt prawny: ustawa z dnia 07.07.1994 r. Prawo budowlane

Organ właściwy - starosta

Wycena zakończonych zadań inwestycyjnych

Procedura PZD: uchwała KRPZD z 15.10.2015 r., Nr 14/III/2015

4.A. ZŁOŻENIE WNIOSKU O ZATWIERDZENIE PROJEKTU ROBÓT GEOLOGICZNYCH

Złożenie wniosku i zatwierdzenie projektu robót geologicznych będzie dotyczyło wyłącznie tych ROD, które zamierzają pobierać wodę podziemną w ilości przekraczającej 5m³/dobę za pomocą studni głębinowych (tj. o głębokości przekraczającej 30 m).

Prace geologiczne (a więc m.in. te, które polegają na wykonywaniu wkopów oraz otworów wiertniczych o głębokości od 30 m w celu wykonywania ujęć wód podziemnych na potrzeby poboru wód podziemnych w ilości przekraczającej 5 m³ na dobę poza obszarami górniczymi utworzonymi w celu wykonywania działalności metodą otworów wiertniczych) z zastosowaniem robót geologicznych mogą być wykonywane tylko na podstawie projektu robót geologicznych.

Projekt robót geologicznych określa w szczególności:

- 1) cel zamierzonych robót oraz sposób jego osiągnięcia;
- 2) rodzaj dokumentacji geologicznej mającej powstać w wyniku robót geologicznych;
- 3) harmonogram robót geologicznych;
- 4) przestrzeń, w obrębie której mają być wykonywane roboty geologiczne;
- 5) przedsięwzięcia konieczne ze względu na ochronę środowiska, w tym wód podziemnych, sposób likwidacji wyrobisk, otworów wiertniczych, rekultywacji gruntów, a także czynności mają-

ce na celu zapobieżenie szkodom powstałym wskutek wykonywania zamierzonych robót.

Projekt robót geologicznych, zatwierdza organ administracji geologicznej (**starosta**), w drodze decyzji. Projekt przedkłada się do zatwierdzenia w 2 egzemplarzach.

We wniosku o zatwierdzenie projektu robót geologicznych zamieszcza się informację o prawach, jakie przysługują wnioskodawcy do nieruchomości, w granicach której roboty te mają być wykonywane.

Stronami postępowania o zatwierdzenie projektu robót geologicznych są właściciele (użytkownicy wieczysti) nieruchomości gruntowych, w granicach których mają być wykonywane roboty geologiczne.

Zatwierdzenie projektu robót geologicznych wymaga opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce wykonywania robót geologicznych.

Projekt zatwierdza się na czas oznaczony, nie dłuższy niż 5 lat, w zależności od zakresu i harmonogramu zamierzonych robót geologicznych.

Roboty geologiczne można rozpocząć na podstawie zgłoszenia właściwemu organowi administracji publicznej (staroście).

4.B. ZŁOŻENIE WNIOSKU O UDZIELENIE POZWOLENIA WODNOPRAWNEGO

Na szczególne korzystanie z wód (tj. pobór wód powyżej 5m³/dobę średniorocznie) wymagane jest pozwolenie wodnoprawne.

Wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego należy złożyć do właściwego miejscowo **regionalnego zarządu gospodarki wodnej**.

Właściwość miejscową organu należy określić na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów

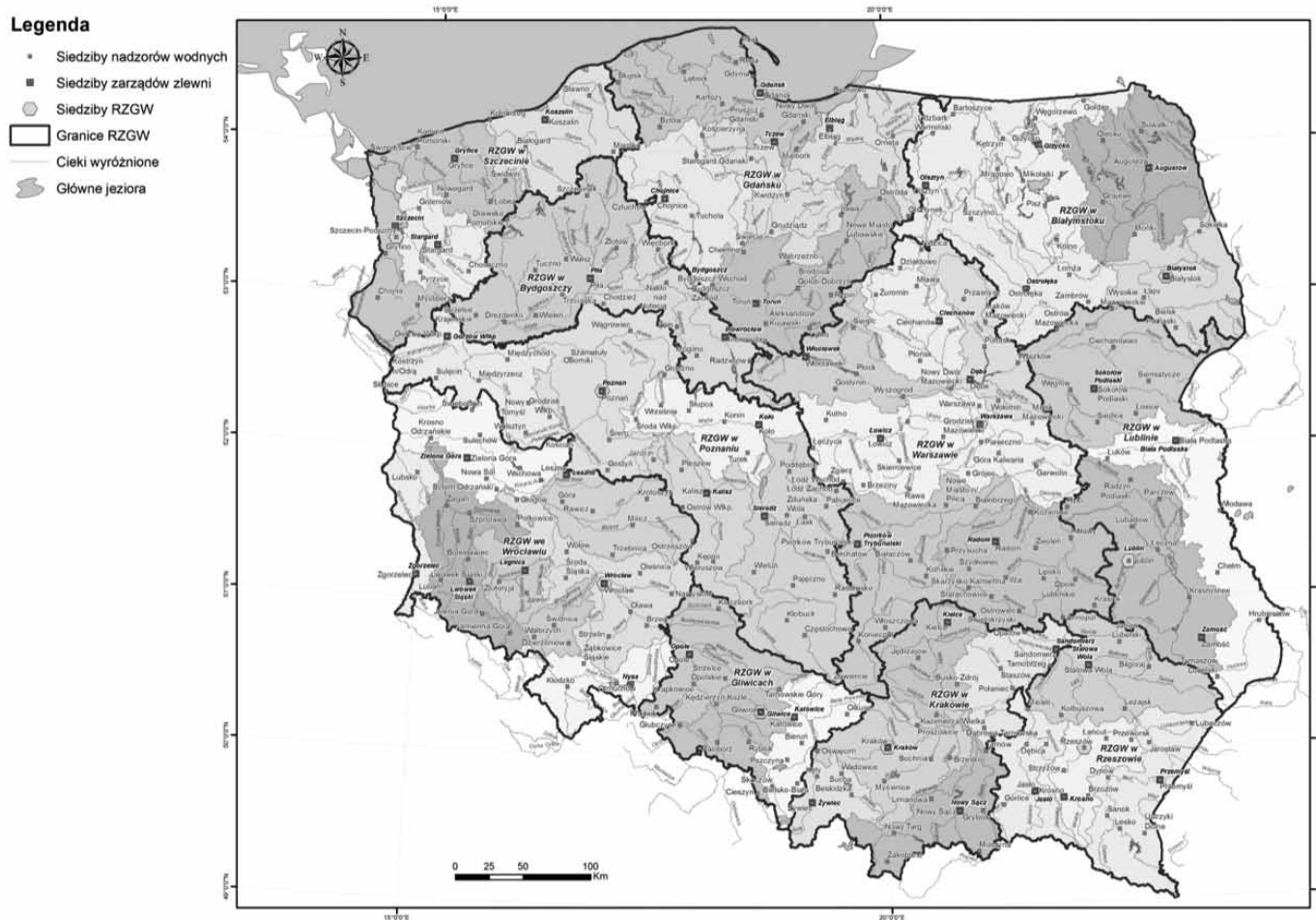
z dnia 28.12.2017 r. w sprawie sposobu ustalenia i ewidencjonowania przebiegu granic obszarów, dorzeczy, regionów wodnych oraz zlewni.

Dane teleadresowe regionalnych zarządów gospodarki wodnej zawiera poniższa tabela 1 – zasięg terytorialny – mapa 1.

TABELA 1 – Dane teleadresowe RZGW

Lp.	Nazwa	Adres	Telefon, fax, adres e-mail	Współczynnik W ₂
1	RZGW w Białymstoku	ul. Branickiego 17A 15-085 Białystok	tel.: +48 (85) 732 42 44 email: bialystok@wody.gov.pl	1,0
2	RZGW w Bydgoszczy	ul. Marcinkowskiego 1 85-056 Bydgoszcz	tel.: +48 (52) 376 84 50 fax: +48 (52) 322 37 66 email: bydgoszcz@wody.gov.pl	1,1
3	RZGW w Gdańsku	ul. Rogaczewskiego 9/19 80-804 Gdańsk	tel.: +48 (58) 326 18 88 fax: +48 (58) 326 18 89 email: gdansk@wody.gov.pl	1,0
4	RZGW w Gliwicach	ul. Sienkiewicza 2 44-100 Gliwice	tel.: +48 (32) 777 49 51 fax +48 (32) 777 49 99 email: gliwice@wody.gov.pl	1,2
5	RZGW w Krakowie	ul. Marszałka J. Piłsudskiego 22 31-109 Kraków	tel.: +48 (12) 423 21 41 fax: +48 (12) 423 21 53 email: krakow@wody.gov.pl	1,2
6	RZGW w Lublinie	ul. Karłowicza 4 20-027 Lublin	tel.: +48 (81) 531 03 00 fax.: +48 (81) 531 03 01 email: lublin@wody.gov.pl	1,0
7	RZGW w Poznaniu	ul. Chlebowa 4/8 61-003 Poznań	tel.: +48 (61) 856 77 00 fax: +48 (61) 852 57 31 email: poznan@wody.gov.pl	1,1
8	RGZ w Rzeszowie	ul. Hetmańska 9 35-959 Rzeszów	tel.: +48 (17) 853 74 00 fax. +48 (17) 853 64 21 email: rzeszow@wody.gov.pl	1,2
9	RZGW w Szczecinie	ul. Tama Pomorzańska 13A 70-030 Szczecin	tel.: +48 (91) 441 12 00 fax: +48 (91) 441 13 00 email: szczecin@wody.gov.pl	1,0
10	RZGW w Warszawie	ul. Zarzeczce 13B 03-194 Warszawa	tel.: +48 (22) 587 02 10 fax: +48 (22) 587 02 04 email: warszawa@wody.gov.pl	1,1 (dla woj. łódzkiego, małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego, świętokrzyskiego) 1 (dla pozostałego obszaru)
11	RZGW we Wrocławiu	ul. Norwida 34 50-950 Wrocław	tel.: +48 71 337 88 00 fax: +48 71 328 50 48 email: wroclaw@wody.gov.pl	1,2

MAPA 1 – Zasięg terytorialny RZGW

Do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego należy załączyć:

- operat wodnoprawny z oznaczeniem daty jego wykonania wraz z opisem prowadzenia zamierzonej działalności niezawierającym określeń specjalistycznych,
- decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (jeśli jest ona wymagana – najczęściej nie będzie potrzebna),
- wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku – decyzję o warunkach zabudowy (jeśli będzie wymagana),
- ocenę wodnoprawną (jeśli będzie wymagana – najczęściej nie będzie dot. poboru wód przez ROD).

Operat wodnoprawny jest podstawowym dokumentem, na podstawie którego właściwy organ wydaje pozwolenie wodnoprawne.

Operat jest sporządzany przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje.

Operat wodnoprawny jest sporządzany pisemnie w formie opisowej i graficznej. Operat powinien zawierać wymagane ustawą elementy; zaś operat, na którego podstawie wydaje się **pozwolenie wodnoprawne na pobór wód**, dodatkowo, oprócz elementów obligatoryjnych:

- ilość pobieranej wody, w tym dla wód powierzchniowych maksymalną ilość m^3 na sekundę, średnią ilość m^3 na dobę, maksymalną ilość m^3 na godzinę oraz dopuszczalną ilość m^3 na rok, a dla wód podziemnych maksymalną ilość m^3 na sekundę, średnią ilość m^3 na dobę oraz dopuszczalną ilość m^3 na rok;
- opis techniczny urządzeń służących do poboru wód, w tym ich maksymalną techniczną wydajność oraz przewidywany czas ich wykorzystywania;
- określenie rodzajów urządzeń służących do pomiaru poboru wód;
- określenie zakresu i częstotliwości wykonywania wymaganych analiz pobieranej wody;
- terminy pobierania wody dla zakładów, których działalność cechuje się sezonową zmiennością;

- sposób i zakres prowadzenia pomiarów ilości i jakości pobieranych wód w stanie pierwotnym;
- sposób postępowania w przypadku uszkodzenia urządzeń pomiarowych;
- informację o sposobie prowadzenia okresowych pomiarów wydajności i poziomu zwierciadła wody w studni;
- określenie celów lub potrzeb, o których mowa w art. 272 ust. 13, na które odbiorca wód przeznacza pobrane przez zakład w ramach usług wodnych wody podziemne lub powierzchniowe.

Wydanie przez właściwy organ pozwolenia wodnoprawnego podlega opłacie.

W sytuacji, gdy pozyskanie pozwolenia wodnoprawnego nie wiąże się z zamierzeniem inwestycyjnym koszt sporządzenia operatu wodnoprawne-

go oraz koszt opłaty z tytułu wydania pozwolenia wodnoprawnego należy ująć w kosztach zarządzania ROD.

Pobór wód powierzchniowych lub podziemnych bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego jest zagrożony sankcjami finansowymi w postaci opłat podwyższonych.

Opłaty podwyższone za pobór wód bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego wynoszą 500% opłaty zmiennej za pobór wód podziemnych lub powierzchniowych. Opłatę ponosi się niezależnie od opłaty zmiennej za usługi wodne.

Ustalenia ilości pobranych wód podziemnych lub powierzchniowych bez wymaganego pozwolenia dokonują Wody Polskie na podstawie badań, pomiarów i innych czynności kontrolnych wykonywanych w ramach kontroli gospodarowania wodami.

4.C. ZŁOŻENIE WNIOSKU O UDZIELENIE POZWOLENIA BUDOWLANEGO

Wniosek o pozwolenie na budowę należy złożyć do właściwego organu, którym jest najczęściej właściwe miejscowo **starostwo powiatowe**.

Wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę powinien zawierać następujące dane:

- dane wnioskodawcy: nazwa wnioskodawcy (właściwy ROD), adres z kodem pocztowym oraz datę,
- nazwę organu (adresata wniosku),
- opis zamierzenia budowlanego: nazwa i rodzaj oraz adres całego zamierzenia budowlanego, rodzaj/e obiektu lub zespołu obiektów bądź robót budowlanych, oznaczenie działki ewidencyjnej wg ewidencji gruntów i budynków poprzez określenie obrębu ewidencyjnego oraz numeru działki ewidencyjnej
- spis załączników do wniosku,
- podpis inwestora lub osoby przez niego upoważnionej.

Do wniosku należy dołączyć w szczególności następujące dokumenty:

- projekt budowlany (4 egz.) wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami i innymi dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi (w tym pozwolenie wodnoprawne – jeśli jest wymagane),
- oświadczenie o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane; – decyzję o warunkach zabudowy, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Realizacja zamierzenia inwestycyjnego bez wymaganego pozwolenia budowlanego lub zgłoszenia skutkuje koniecznością rozbiórki obiektu budowlanego lub – w przypadku gdy legalizacja jest możliwa – koniecznością poniesienia wysokich opłat legalizacyjnych.

5. ANALIZA WARUNKÓW ISTNIEJĄCYCH POZWOLEŃ WODNOPRAWNYCH, W TYM ZŁOŻENIE WNIOSKU O ZMIANĘ WARUNKÓW POZWOLENIA WODNOPRAWNEGO.

Pozwolenia wodnoprawne wydane na podstawie przepisów dotychczas obowiązujących zachowują moc po 01.01.2018 r., czyli po wejściu w życie ustawy z dnia 20.07.2017 r. *Prawo wodne*, do

upływu terminów ważności w nich określonych. Jednakże z uwagi na fakt, że wysokość opłaty stałej zależy od maksymalnego poboru wody określonego w pozwoleniu wodnoprawnym wskazane

jest, by Zarządy ROD przeanalizowały zasadność zmniejszenia maksymalnego poboru wód wskazanego w pozwoleniu wodnoprawnym.

Podjmując decyzję o złożeniu do właściwego organu wniosku ws. zmiany warunków pozwolenia wodnoprawnego Zarządy ROD powinny wziąć pod uwagę fakt, że opłaty podwyższone za przekroczenie limitów poboru wskazanych w pozwoleniu wodnoprawnym są wysokie.

Za pobór wód powierzchniowych lub podziemnych z przekroczeniem warunków określonych w pozwoleniu wodnoprawnym podmiot pobierający wodę jest zobowiązany do zapłacenia opłaty podwyższonej w wysokości 10-krotności wielkości jednostkowej stawki opłaty zmiennej za usługi wodne za pobór wód podziemnych lub powierzchniowych.

Wysokość opłaty podwyższonej ustala się na podstawie prowadzonych przez podmiot obowiązany do ponoszenia opłat za usługi wodne po-

miarów ilości pobieranych wód wykonywanych za pomocą przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej (tzw. urządzeń zalegalizowanych). Przekroczenie ustala się jako ilość wód pobranych z przekroczeniem warunków pozwolenia wodnoprawnego lub pozwolenia zintegrowanego za poprzedni rok kalendarzowy.

Jeżeli pozwolenie wodnoprawne utraciło ważność, a została podjęta decyzja o dalszym poborze wód zarządy ROD powinny pozyskać nowe pozwolenie wodnoprawne.

Zarządy ROD powinny przed upływem terminu ważności pozwolenia wodnoprawnego (zaleca się termin nie krótszy niż 4 miesiące) złożyć wniosek o wydanie nowego pozwolenia wodnoprawnego. Jest to istotne z uwagi na wysokie sankcje (opłaty podwyższone opisane w pkt 4.A.) za pobór wód bez wymaganego prawem pozwolenia wodnoprawnego.

6. USTALENIE WYSOKOŚCI PROGNOZOWANYCH OPŁAT Z TYTUŁU POBORU WODY, W TYM PODJĘCIE UCHWAŁY W SPRAWIE OPŁATY OGRODOWEJ UWZGLĘDNIAJĄCEJ OPŁATĘ ZA POBÓR WODY

Z poborem wody wiążą się nierozdzielnie kwestie opłaty za pobór wody. Kwestie te należy brać pod uwagę nie tylko na etapie dokonywania analiz prawno-finansowych związanych z zaopatrzeniem ROD w wodę i ewentualną realizacją zamierzenia inwestycyjnego, ale również na etapie corocznego **ustalania wysokości opłat ogrodowych.**

Zarządy ROD powinny – biorąc pod uwagę brzmienie pozwoleń wodnoprawnych oraz informacje na temat ilości pobranych wód w roku poprzednim przed terminem walnego zebrania sprawozdawczego – **ustalić prognozowaną wysokość opłaty rocznej z tytułu poboru wód powierzchniowych lub podziemnych.**

Ustalenie takie będzie miało jedynie charakter informacyjny, służący prawidłowemu określeniu proponowanej wysokości opłat ogrodowych na kolejny rok sprawozdawczy i zabezpieczeniu środków finansowych na pokrycie przez ROD opłat wodnych.

Propozycje w zakresie opłat ogrodowych, uwzględniające wysokość opłat za pobór wody przedstawia walnemu zebraniu sprawozdawczemu zarząd ROD. Do propozycji wysokości opłat może załączyć symulację kosztową opłat za pobór wody.

Zaleca się, by przy prognozowaniu opłat za pobór wód zarządy ROD przyjmowały maksymalną

stawkę jednostkową opłat za m³ wody określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w *sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne* oraz maksymalną wysokość poboru wynikającą z pozwolenia wodnoprawnego w celu najpełniejszego zabezpieczenia środków na ww. opłaty.

Do zwołania walnego zebrania sprawozdawczego oraz trybu podejmowania uchwał ws. opłaty ogrodowej obejmującej prognozowany koszt opłat za pobór wód stosuje się przepisy Statutu PZD i pozostałych aktów wewnętrznych.

Przyjęta przez **walne zebranie sprawozdawcze** opłata z tytułu poboru wód – jako element opłaty ogrodowej – jest jedynie opłatą prognozowaną, symulowaną w oparciu o obowiązujące regulacje. Ustalona przez walne zebranie opłata za pobór wód podlegać będzie rozliczeniu (na podstawie informacji przekazanej przez Wody Polskie) na kolejnym walnym zebraniu sprawozdawczym. Jeśli przyjęta przez walne zebranie sprawozdawcze opłata była zbyt niska działkowcy – mocą uchwały walnego zebrania – powinni zostać zobowiązani do dokonania dopłaty; jeśli zbyt wysoka – powinni podjąć decyzję, czy opłata ma podlegać zwrotowi, czy zaliczeniu na poczet przyszłych należności.

Rzeczywistą wysokość opłaty za pobór wód ustalą **Wody Polskie** (właściwy miejscowo **zarząd zlewni**) w drodze **informacji o wysokości opłaty**. Informacja o wysokości opłaty będzie kierowana do **Rodzinnego Ogrodu Działkowego**, a organem zobowiązanym do zapewnienia jej uiszczenia będzie **Zarząd ROD**, na którym ciąży statutowy obowiązek prowadzenia spraw Ogrodu.

Opłata za pobór wód będzie zależała od ilości pobranej wody, od tego czy pobrano wodę powierzchniową czy podziemną, przeznaczenia wody, a także innych współczynników.

Opłata za pobór wód w ramach usług wodnych będzie składać się z dwóch części:

- opłaty stałej,
- opłaty zmiennej.

Opłata stała

Opłata ustalana będzie na podstawie pozwolenia wodnoprawnego, a na jej wysokość nie będzie wpływało ani to, czy rzeczywiście następuje pobór wody, ani też w jakiej ilości woda jest pobierana. O wysokości tej opłaty będzie decydowała wyłącznie treść pozwolenia wodnoprawnego.

Okres rozliczeniowy w przypadku opłaty stałej wynosi 1 rok. Opłata będzie płatna w 4 ratach równych płatnych do końca miesiąca następującego po upływie każdego kwartału.

Opłata zmienna

Wysokość opłaty zmiennej będzie zależała od rzeczywistej ilości pobranej wody, jej rodzaju oraz przeznaczenia. Okres rozliczeniowy w przypadku opłaty zmiennej wynosi 1 kwartał. Opłata będzie płatna terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o wysokości opłaty.

W kontekście ustalania wysokości opłat zmiennych istotnym problemem staje się wyposażenie ROD w zalegalizowane urządzenia pomiarowe. Tylko te pomiary, które są dokonywane za pomocą przyrządów spełniających wymagania prawnej kontroli metrologicznej w rozumieniu ustawy z dnia 11.05.2001 r. *Prawo o miarach* uznawane są za rzetelne i nie budzące wątpliwości.

7. POSTĘPOWANIE REKLAMACYJNE

Wnoszenie opłat za usługi wodne i postępowanie reklamacyjne obrazuje schemat nr 5 umiesz-

Podmiot dokonujący poboru wód powierzchniowych lub podziemnych w ramach usług wodnych jest obowiązany do stosowania przyrządów pomiarowych umożliwiających pomiar ilości pobranych wód.

Wody Polskie wyposażą – do 31.12.2020 r. - podmioty korzystające z wód w ramach usług wodnych na własny koszt w przyrządy pomiarowe umożliwiające pomiar ilości pobranych wód.

Podmioty pobierające wodę mogą też - za zgodą Wód Polskich, wyposażyć się na własny koszt w przyrządy pomiarowe umożliwiające pomiar ilości pobranych wód. Decyzja w tym zakresie należy do walnego zebrania.

Okres przejściowy w opłatach za pobór wód

W zakresie ustalania wysokości opłat wodnych ustawodawca przewidział okres przejściowy. Nie oznacza to jednak, że w tym okresie opłaty za pobór wód nie będą naliczane.

Od dnia wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 01.01.2018 r. do 31.12.2020 r. obowiązywać będzie odmienny od opisanego wyżej sposób ustalania wysokości opłat. Ustalenie wysokości opłaty za usługi wodne w ww. okresie będzie następowało na podstawie:

- określonego w pozwoleniu wodnoprawnym albo pozwoleniu zintegrowanym celu i zakresu korzystania z wód;
- pomiarów dokonywanych przez organy administracji w ramach kontroli gospodarowania wodami lub ustaleń z przeglądów pozwoleń wodnoprawnych (...).

Ustawa z dnia 20.07.2017 r. *Prawo wodne* określa maksymalne stawki za pobór wód. Jednostkowe stawki opłat za usługi wodne określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w *sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne*.

Treść rozporządzenia prezentowana jest na końcu niniejszego opracowania.

Rodzaj opłat za pobór wód wraz z opisem oraz sposobu wyliczania opłat dla ROD pobierającego wodę przedstawia schemat nr 4 oraz przykład wyliczania opłat wodnych umieszczone na końcu niniejszego opracowania.

czony na końcu niniejszego opracowania.

III. ZAKOŃCZENIE

Ustawa *Prawo wodne* z dnia 20.07.2017 r. w znaczny sposób wpływa na sytuację Ogrodów Działkowych. Niniejsze wytyczne stanowią wskazówki określające kierunki działania organów PZD w zakresie, w którym zmiana ustaw dotyka Ogrody.

Zadania zarządów ROD oraz walnych zebrań związane z wejściem w życie ustawy z dnia 20.07.2017 r. *Prawo wodne* zostały szczegółowo opisane w niniejszym opracowaniu. Rolą Okręgowych Zarządów jest przede wszystkim wspieranie zarządów ROD we wszystkich aspektach związanych z poborem wód. Okręgowe zarządy powinny doradzać zarządom ROD oraz wspierać je (także finansowo) w podejmowaniu działań związanych z dostosowaniem ROD do wymagań ustawy z dnia 20.07.2017 r. *Prawo wodne*. Do okręgowych zarządów należy również nadzór nad działalnością zarządów ROD w tym zakresie.

Szczególnie istotne dla ROD z punktu widzenia skutków finansowych wejścia w życie ustawy z dnia 20.07.2017 r. *Prawo wodne* jest ustalenie konieczności posiadania pozwolenia wodnoprawnego oraz pozwolenia budowlanego oraz prawidłowego sformułowania warunków pozwoleń wodnoprawnych (w świetle sankcji administracyjnych za działania bez wymaganiach pozwoleń lub wbrew ich postanowieniom). Prawidłowe ustalenie ww. kwestii powinno stać się punktem wyjścia do podejmowania przez organy związku innych działań opisanych w niniejszych wytycznych.

PRZYKŁAD

Ogród „Leśny Skrzat” w Poznaniu pobiera wodę z rzeki Warty. Ogród zajmuje powierzchnię 10,20 ha i posiada 190 działek rodzinnych. Powierzchnia pod działkami rodzinnymi wynosi 9,55 ha. Pozwolenie wodnoprawne zostało wydane 20.11.2016 r. – ważne jest do 20.11.2036 r. Pozwolenie wodnoprawne zawiera następujące warunki:

1. Pobór wód maksymalnie dobowo – 265 m³/dobę (0,00030 m³/sponieważ 265m³/24x60x60 s = 0,0031m³/s)
2. Pobór wód od 01 stycznia do 31 grudnia
W 2017 r. pobrano – wg stanu licznikowego – 10.307 m³ wody.

Prognozowana wartość opłaty stałej za 2018 r. dla ROD

Opłata stała = stawka jednostkowa x czas wyrażony w dniach x maksymalna objętość pobranej

wody wg pozwolenia wodnoprawnego w m³/sekundę

- Stawka jednostkowa dla wód powierzchniowych, wynikająca z Rozporządzenia z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne – **250 zł/dzień za 1m³/s**
- Czas wyrażony w dniach – **365 dni** (woda pobierana od 01.01 do 31.12)
- Pobór wody maksymalnie rocznie w m³/s (po przeliczeniu jednostek) = **0,0031 m³/s**

Opłata stała = 250 zł/doba za 1 m³/s x 365 dni (dób) x 0,0031 m³/s = **282,88 zł**

Prognozowana wartość opłaty zmiennej za 2018 r. dla ROD

Opłata zmienna = jednostkowa stawka opłaty zmiennej X współczynnik różnicujący dla pobranych wód w zależności od zastosowanych procesów uzdatniania x współczynnik różnicujący dla pobranych wód w zależności od położenia miejsca poboru wód (tylko dla wód powierzchniowych) x ilość pobranej wody w m³

- Stawka opłaty zmiennej – 0,057 za m³
- Współczynnik różnicujący dla pobranych wód w zależności od zastosowanych procesów uzdatniania określony w ww. rozporządzeniu – 2,8
- Współczynnik różnicujący dla pobranych wód w zależności od położenia miejsca poboru wód (tylko dla wód powierzchniowych) określony ww. rozporządzeniu – 1,1
- Ilość pobranej wody w m³ – 10.307 m³

Opłata zmienna = 10.307 m³ * 2,8 * 1,1 * 0,057 zł/m³ = **1.809,50 zł**

Prognozowana wartość opłaty wodnej za 2018 r. dla ROD

Opłata wodna = opłata zmienna + opłata stała
Opłata za pobór wód: 282,88 zł + 1.809,50 zł = **2.092,38 zł**

Prognozowana wartość opłaty wodnej za 2018 r. dla działkowca

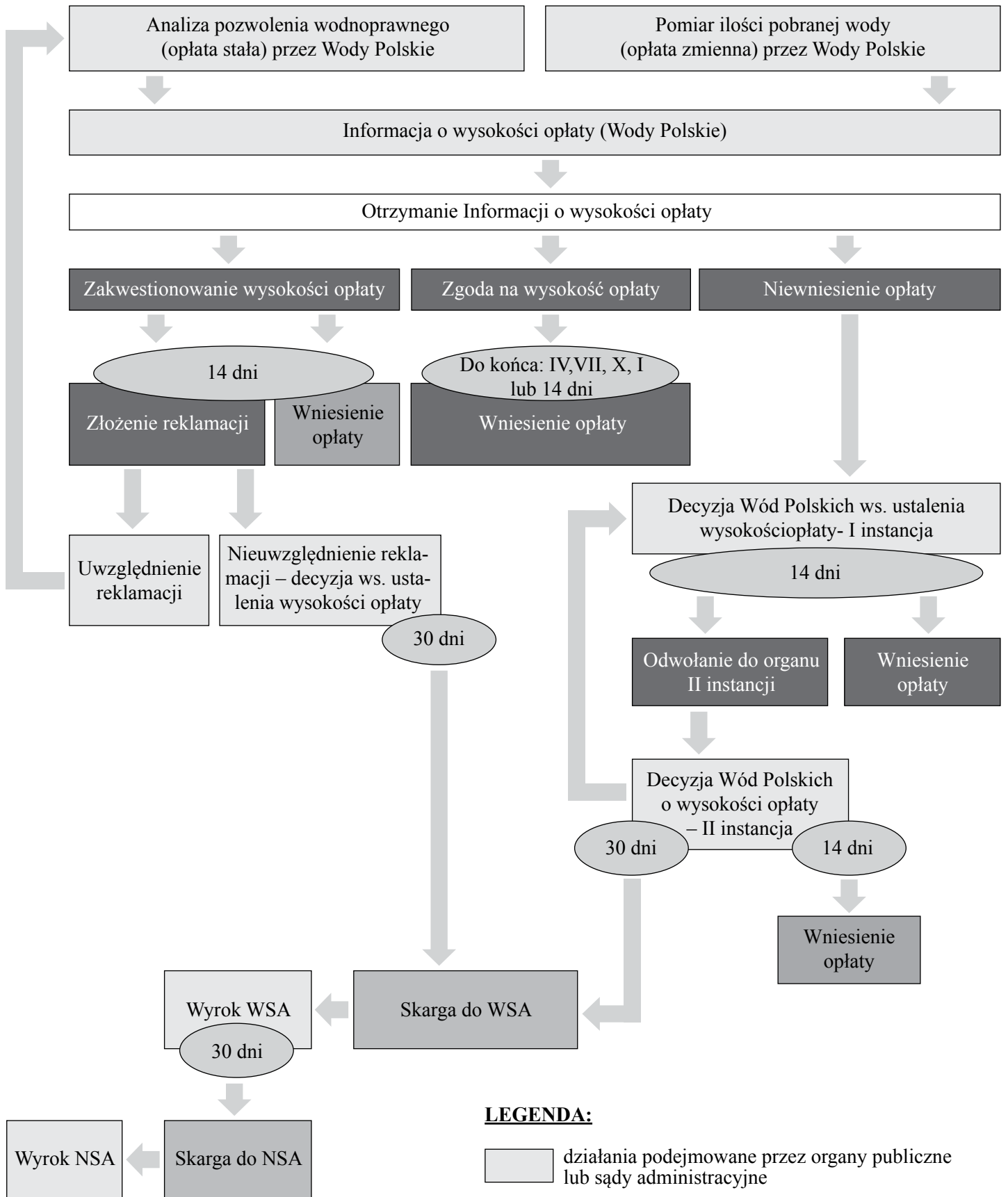
Opłata za 1 m² posiadanej działki = 2.092,38 zł/95.500m² = **0,022 zł/m²**, nie więcej niż **10,95 zł** (przy założeniu, że max. powierzchnia działki = 500 m²)

OPLATA ZA POBÓR WÓD				
OPLATA STAŁA za maksymalny pobór wód określony w pozwoleniu wodnoprawnym		OPLATA ZMIENNA za pobór wód podziemnych lub powierzchniowych		
Do 31.12.2019		Do 31.12.2020		
Po 31.12.2019		Po 31.12.2020		
WYSOKOŚĆ	<p>WZÓR: $OP.S = S * T * V_{MAX}$ OP.S- wysokość opłaty stałej <i>S</i>- stawka jednostkowa opłaty stałej, tj. 500 zł/dobę za 1m³/s dla wód podziemnych 250 zł/dzień dla wód powierzchniowych <i>T</i>- czas wyrażony w dniach <i>V max</i>- maksymalna objętość pobranej wody w m³/s wskazana w pozwoleniu wodnoprawnym</p> <p>Wysokość będzie określona przez Wody Polskie w informacji przekazywanej zarządowi ROD</p>	<p>WZÓR: $OP.S = S * T * V_{MAX} * W_1$ OP.S- wysokość opłaty stałej <i>S</i>- stawka jednostkowa opłaty stałej, <i>T</i>- czas wyrażony w dniach <i>V max</i>- maksymalna objętość pobranej wody w m³/s wskazana w pozwoleniu wodnoprawnym <i>W1</i> – współczynnik różnicujący: <i>*dla wód podziemnych</i> stosunek ilości wody, która może być pobrana na podstawie pozwolenia wodnoprawnego/zintegrowanego do dostępnych zasobów wód podziemnych <i>*dla wód powierzchniowych</i> - stosunek ilości wody, która może być pobrana na podstawie pozwolenia wodnoprawnego/zintegrowanego do niego niskiego przepływu z wielolecia- SNQ</p> <p>Wysokość będzie określona przez Wody Polskie w informacji przekazywanej zarządowi ROD</p>	WYSOKOŚĆ	<p>WZÓR: $OP.Z = S * W_1 * W_2 * V$ OP.Z- wysokość opłaty zmiennej <i>S</i>- jednostkowa stawka opłaty zmiennej <i>W1</i>- współczynnik różnicujący dla pobranych wód w zależności od zastosowanych procesów uzdatniania <i>W2</i> - współczynnik różnicujący dla pobranych wód w zależności od położenia miejsca poboru wód (tylko dla wód powierzchniowych) <i>V</i> - ilość pobranej wody w m³ Wysokość będzie określona przez Wody Polskie w informacji przekazywanej zarządowi ROD</p>
	TERMINY. PODSTAWA	<ul style="list-style-type: none"> Okres rozliczeniowy: rok Płatna w 4 równych ratach kwartalnych, Płatna na podstawie informacji przekazanej przez Wody Polskie Płatna w terminie do końca miesiąca następującego po upływie danego kwartału Określana na podstawie pozwolenia wodnoprawnego lub zintegrowanego 		<ul style="list-style-type: none"> Okres rozliczeniowy: kwartał Płatna w 1 racie Płatna na podstawie informacji przekazanej przez Wody Polskie Płatna w terminie 14 dni od daty otrzymania informacji Określana na podstawie pomiarów podczas kontroli lub ustaleń z przeglądów pozwoleń wodnoprawnych
TERMINY. PODSTAWA	<ul style="list-style-type: none"> Aby zaprognozować wysokość opłaty stałej należy przeanalizować zapisy obowiązującego POZWOLENIA WODNOPRAWNEGO lub zintegrowanego i przyjąć najwyższą maksymalną wartość poboru wód, Na wysokość opłaty stałej NIE WPLYWA FAKT POBIERANIA WODY. Zobowiązane do jej wniesienia będą również podmioty, które nie pobierają wody, a posiadają aktualne pozwolenia wodnoprawne na pobór wód, Opłata stała będzie zależała od wartości maksymalnego poboru wód wskazanego w pozwoleniu wodnoprawnym, Przy prognozowaniu wysokości opłaty należy zwrócić uwagę na jednostki określone dla poboru wody. Stawka opłaty dot. m³/s w ujęciu dobowym. Jeżeli pobór wody wskazano w innych jednostkach należy dokonać stosownego przeliczenia. 	<ul style="list-style-type: none"> Aby zaprognozować wysokość opłaty zmiennej należy przeanalizować dane dot. dotychczasowego poboru wody lub zapisy obowiązującego POZWOLENIA WODNOPRAWNEGO (w zakresie dobowego dopuszczalnego poboru wody). Współczynnik W₁ różnicuje wysokość opłaty za pobór wód podziemnych i powierzchniowych w zależności od tego, jakim procesom uzdatniania została poddana pobierana woda. Współczynnik W₁ wyniesie dla ROD (w największej liczbie przypadków) – w przypadku wód podziemnych – 2, a w przypadku wód powierzchniowych – 2,8 (pobierana woda nie jest poddawana żadnym procesom uzdatniania). Współczynnik W₂ różnicuje wysokość opłaty za pobór wód powierzchniowych w zależności od miejsca położenia punktu poboru wody. Jest różny w zależności od obszaru działania regionalnego zarządu gospodarki wodnej i wynosi od 1 do 1,2. Współczynnik W₂ wskazany jest w tabeli z danymi teled adresowymi. Z uwagi na brak wskazania w Rozporządzeniu celu poboru wody jakim jest nawadnianie rodzinnych ogrodów działkowych należy przyjąć dla prognozowania wysokości opłaty zmiennej stawki maksymalne poboru wód: dla 1m³ wód podziemnych: 0,115 zł; dla 1 m³ wód powierzchniowych- 0,0570 zł. 		

SCHEMAT 5 – Procedura reklamacyjna

LEGENDA:

- działania podejmowane przez organy publiczne lub sądy administracyjne
- działania zależne od woli ROD podejmowane alternatywnie (alternatywa rozłączna: albo – albo)
- działania niezależne od woli ROD – obowiązek wykonania
- działania zależne od woli ROD, podejmowane fakultatywnie

2. OBOWIĄZYWANIE WYTYCZNYCH WEDŁUG RODZAJU I SPOSOBU ZAOPATRZENIA RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH W WODE

Lp.	Obowiązki ROD	Jednostka redakcyjna w Wytycznych
Nowopowstające ROD		
1	Ustalenie modelu nawadniania ROD	Podrozdział 1 Ustalenie optymalnego sposobu poboru wód na potrzeby nawadniania ROD)
2	Analiza prawna konieczności uzyskania pozwoleń wodnoprawnych, pozwoleń budowlanych i zatwierdzenia projektu robót geologicznych	Podrozdział 2 Analiza prawne konieczności uzyskania pozwolenia wodnoprawnego i pozwoleń na budowę
3	Podjęcie uchwały inwestycyjnej (konieczność budowy obiektu budowlanego)	Podrozdział 3 Podjęcie uchwały w sprawie realizacji inwestycji
4	Zorganizowanie i przeprowadzenie procesu budowlanego (w tym złożenie wniosku o uzyskanie pozwolenia budowlanego lub zgłoszenia)	Podrozdział 4 Punkt 4.A, 4.B, 4.C. Zorganizowanie i przeprowadzenie procesu budowlanego (w tym złożenie wniosku o uzyskanie pozwolenia budowlanego, pozwolenia wodnoprawnego oraz o zatwierdzenie robót geologicznych w tym punkt 4.a, 4.b i 4.c ww. podrozdziału
5	Wyposażenie ROD w urządzenia pomiarowe	Podrozdział 6 Ustalenie wysokości prognozowanych opłat z tytułu poboru wody, w tym podjęcie uchwały w sprawie opłaty ogrodowej uwzględniającej opłatę za pobór wody
6	Ustalenie wysokości prognozowanych opat z tytułu poboru wody	
7	Podjęcie uchwały w sprawie opłaty ogrodowej (uwzględniającej opłatę za pobór wód)	
ROD pobierające wody powierzchniowe lub podziemne		
1	Analiza prawna konieczności uzyskania pozwoleń wodnoprawnych i pozwoleń budowlanych	Podrozdział 2 Analiza prawna konieczności uzyskania pozwolenia wodnoprawnego i pozwoleń na budowę
2	Złożenie wniosku o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego	Punkt 4.b. Podrozdział 4 Złożenie wniosku o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego
3	Wyposażenie ROD w urządzenia pomiarowe	Podrozdział 6 Ustalenie wysokości prognozowanych opłat z tytułu poboru wody, w tym podjęcie uchwały w sprawie opłaty ogrodowej uwzględniającej opłatę za pobór wody
4	Ustalenie wysokości prognozowanych opat z tytułu poboru wody	
5	Podjęcie uchwały w sprawie opłaty ogrodowej (uwzględniającej opłatę za pobór wód)	
ROD pobierające wody powierzchniowe lub podziemne posiadające pozwolenie wodnoprawne		
1	Analiza warunków istniejących pozwoleń wodnoprawnych	Podrozdział 5 Analiza warunków istniejących pozwoleń wodnoprawnych, w tym złożenie wniosku o zmianę warunków pozwolenia wodnoprawnego
2	Złożenie wniosku o zmianę pozwolenia wodnoprawnego (wraz z operatem wodnoprawnym)	
3	Ustalenie wysokości prognozowanych opat z tytułu poboru wody	Podrozdział 6 Ustalenie wysokości prognozowanych opłat z tytułu poboru wody, w tym podjęcie uchwały w sprawie opłaty ogrodowej uwzględniającej opłatę za pobór wody
4	Podjęcie uchwały w sprawie opłaty ogrodowej (uwzględniającej opłatę za pobór wód)	
5	Analiza wysokości nałożonych opłat pod kątem ewentualnej reklamacji. Wszczęcie procedury reklamacyjnej	Podrozdział 7 Postępowanie reklamacyjne

UCHWAŁA NR73/2018
KRAJOWEGO ZARZĄDU PZD
z dnia 13 marca 2018 r.

*w sprawie zobowiązania organów PZD do podjęcia działań
w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20.07.2017 r. - Prawo wodne*

Krajowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 134 ust. 2 pkt 1. Statutu PZD, wzięwszy pod uwagę konieczność wypełnienia przez organy PZD obowiązków wynikających z ustawy z dnia 20.07.2017 r. – *Prawo wodne* postanawia:

§ 1

1. Zobowiązać zarządy Rodzinnych Ogrodów Działkowych, pobierających wody powierzchniowe lub podziemne do:

- a) ustalenia, czy pobór wód dla ROD przekracza 5m³ na dobę średniorocznie (na podstawie szacunków, dostępnych danych, informacji itp.),
  - b) ustalenia, czy ROD posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wód, w sytuacji, gdy pobór wód przekracza 5m³ na dobę średniorocznie,
  - c) przekazania informacji o nieposiadaniu wymaganego pozwolenia wodnoprawnego do właściwego miejscowo OZ PZD lub przekazania kopii pozwolenia wodnoprawnego do właściwego miejscowo OZ PZD,
  - d) zainstalowania urządzenia dokonującego pomiaru poboru wody, o ile urządzenie takiego ROD nie posiada,
  - e) bieżącego prowadzenia pomiarów pobieranych wód,
  - f) analizowania informacji o wysokości opłat wodnych kierowanych do ROD przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie i wnoszenie – w razie konieczności – środków zaskarżenia,
  - g) uiszczania w wymaganych terminach opłat ustalonych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie z tytułu poboru wód powierzchniowych lub podziemnych, po uprzedniej weryfikacji prawidłowości ich naliczenia,
  - h) prowadzenia polityki informacyjnej wobec działkowców związanej z koniecznością racjonalnego korzystania z wód.
2. Zobowiązać zarządy ROD pobierających wody powierzchniowe lub podziemne bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego do:

- a) przygotowania dokumentacji niezbędnej do wystąpienia o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego,
  - b) wystąpienia z wnioskiem do właściwego organu administracji publicznej z wnioskiem o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego,
  - c) ustalenia, czy obiekt budowlany wykorzystywany w związku z poborem wody posiada wymagane przepisami prawa pozwolenia i opinie,
3. Zobowiązać zarządy ROD pobierające wody na podstawie pozwolenia wodnoprawnego (ze studni, rzek, kanałów, stawów itp.) do:
- a) sprawdzenia terminu ważności pozwolenia wodnoprawnego,
  - b) wystąpienia z wnioskiem o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na kolejny okres, w sytuacji gdy pozwolenie wodnoprawne straciło ważność lub jego ważność kończy się w najbliższym czasie,
  - c) sprawdzenia, czy pobór wód jest wykonywany zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym,
  - d) ustalenia, czy istnieje konieczność zmiany pozwolenia wodnoprawnego.

§ 2

1. Zobowiązać Okręgowe Zarządy do nadzoru i kontroli nad obowiązkami zarządów ROD wskazanymi w § 1 poprzez podjęcie w szczególności następujących działań:
- a) zebrania informacji o wszystkich ROD pobierających wodę,
  - b) zebrania informacji o posiadanych pozwoleniach wodnoprawnych oraz opracowanie rejestru pozwoleń wodnoprawnych,
  - c) monitorowania działań zarządów ROD zmierzających do pozyskania pozwolenia wodnoprawnego,
  - d) monitorowania sposobu poboru wody, w tym posiadania przez ROD urządzeń pomiarowych.
2. Zobowiązać Okręgowe Zarządy do udzielania pomocy i doradztwa zarządom ROD w zakresie wypełniania przez nie obowiązków wynikających z ustawy z dnia 20.07.2017 r. – *Prawo wodne*.

§ 3

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
2. Szczegółowe informacje o obowiązkach organów PZD wynikających z ustawy z dnia

20.07.2017 r. *Prawo wodne* oraz opis procedur działania organów PZD zawiera broszura pn. „*Wytyczne dla ROD w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20.07.2017 r. Prawo wodne*”.

I WICEPREZES

PREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, 13 marca 2018 r.

4. BADANIE DOTYCZĄCE POBORU WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH PRZEZ RODZINNE OGRODY DZIAŁKOWE

1. WSTĘP

W dniu 01 stycznia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 20.07.2017 r. *Prawo wodne*, która zmieniła dotychczasowe zasady gospodarowania wodami. Wprowadzone ww. ustawą uregulowania, implementujące do polskiego porządku prawnego przepisy unijne (m.in. Ramowej Dyrektywy Wodnej) wpływają na sytuację finansową Rodzinnych Ogrodów Działkowych i działkowców.

Regulacje wprowadzone ww. ustawą dotyczą tych Ogrodów, które bezpośrednio pobierają wody powierzchniowe lub podziemne. Sytuacja Ogrodów zasilanych w wodę za pomocą miejskich lub gminnych sieci wodociągowych co do zasady nie ulega zmianie.

W celu zdiagnozowania istniejącego stanu faktycznego w zakresie poboru wód (na dzień 31.12.2017 r.) oraz określenia kierunków przyszłych działań PZD związanych z zapobieżeniem negatywnym skutkom finansowym poboru wód bez wymaganych ustawą z dnia 20.07.2017 r. *Prawo wodne* pozwoleń wodnoprawnych, a także w celu oszacowania kosztów związanych z koniecznością wypełnienia przez Zarząd ROD obowiązków ustawowych związanych z pozyskaniem ww. pozwoleń oraz wnoszeniem opłat z tytułu poboru wód Krajowa Rada PZD przeprowadziła badanie dotyczące poboru wód powierzchniowych i podziemnych przez ROD.

2. WYNIKI BADANIA

Badanie w zakresie poboru wód powierzchniowych i podziemnych zostało przeprowadzone na przełomie stycznia i lutego 2018 r. za pośrednictwem okręgowych zarządów PZD.

Okręgowe zarządy zebrały informacje na temat liczby i powierzchni ROD dokonujących poboru wód, rodzaju i ilości pobranych w 2017 r. wód, wyposażenia ROD w urządzenia pomiarowe oraz posiadanych przez ROD pozwoleń wodnoprawnych i ich warunków.

Z badania wynika, że 981 ROD (21 % wszystkich ROD) pobiera bezpośrednio wodę dla potrzeb nawadniania gruntów Ogrodów, w tym 190 ROD pobiera wody powierzchniowe, a 695 ROD - wody podziemne. 19 ROD pobiera zarówno wody podziemne, jak i powierzchniowe. Okręgowe zarządy nie dysponują informacjami nt. rodzaju pobieranych wód przez 77 ROD.

Ogólna powierzchnia zajmowana przez ROD pobierające wodę wynosi 6.993,9920 ha, a liczba działek rodzinnych usytuowanych na terenie tych ROD- 151.257.

Najwięcej ROD pobierających wodę usytuowanych jest na terenie działania okręgowych zarządów: mazowieckiego (107), pomorskiego (79) i warmińsko-mazurskiego (77); najmniej na terenie okręgowych zarządów: podkarpackiego (4), w Częstochowie (7) i w Opolu (9).

Roczny pobór wody w 511 ROD, które dokonały w 2017 r. pomiarów poboru wody wynosi 5.186.943,80 m³, dobowy – 14.210,80 m³, co w przeliczeniu na 1 ha powierzchni ROD daje wielkość 2,03 m³/dobę.

W ROD pobierających wodę zainstalowane są 502 urządzenia pomiarowe, w tym 357 urządzeń posiadających legalizację i 145 niezlegalizowanych. 479 ROD nie posiada urządzeń pomiarowych.

516 ROD posiada wymagane pozwolenia wodnoprawne, w tym 476 pozwoleń wodnoprawnych

jest aktualnych, a 40 utraciło ważność. 458 ROD nie posiada pozwoleń wodnoprawnych, w tym 5 ROD, które wystąpiły z wnioskiem o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego.

Zbiornicze zestawienie wyników badania prezentuje **tabela nr 1** stanowiąca załącznik do niniejszej informacji.

Z uwagi na różnice w sytuacji ROD pobierających wodę, w szczególności w zakresie sposobów poboru wody poniżej prezentowana jest sytuacja w zakresie poboru wód w poszczególnych okręgowych zarządach.

- **OZ w Bydgoszczy**

Na terenie działania OZ w Bydgoszczy 68 ROD pobiera wodę, w tym 12 ROD - wodę powierzchniową i 56 ROD - wodę podziemną. W 64 Ogrodach prowadzone są pomiary pobranej wody (w tym w 63 ROD za pomocą zalegalizowanych urządzeń pomiarowych, w 1 ROD - za pomocą urządzeń niezalegalizowanych). 4 Ogrody nie są wyposażone w urządzenia pomiarowe.

63 Ogrody dysponują ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód; w 1 przypadku przed organem administracji publicznej toczy się postępowanie mające na celu pozyskanie pozwolenia wodnoprawnego.

- **OZ w Częstochowie**

Na terenie działania OZ w Częstochowie 7 ROD pobiera wodę, w tym 2 ROD - wodę powierzchniową i 5 ROD - wodę podziemną. W żadnym Ogrodzie nie są prowadzone pomiary ilości pobranej wody (z uwagi na brak urządzeń pomiarowych), choć OZ przedstawił szacunki poboru wody. Z szacunków tych wynika, że ilość pobieranej przez ROD wody nie przekracza wartości określonych w pozwoleniu wodnoprawnym (w ROD, które pozwolenie wodnoprawne posiadają). Ponadto ustalono, że zużycie wody na 1 działkę rodzinną waha się w granicach od 10 m³ – 25 m³ rocznie.

ROD położone na terenie działania OZ w Częstochowie pobierają wodę wyłącznie do celów nawadniania terenów ogrodów. Woda pobierana jest ze zbiorników usytuowanych w pobliżu ogrodów (2 ROD), ze studni kopanych (2 ROD), głębinowych (2 ROD) oraz z „niezależnego ujęcia” przy użyciu pompowni (1 ROD).

Na terenie Ogródów pobierających wodę są usytuowane - dodatkowo – urządzenia służące do poboru wody pitnej.

2 ROD dysponują ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód.

- **OZ w Gorzowie Wielkopolskim**

Na terenie działania OZ w Gorzowie Wielkopolskim 34 ROD pobiera wodę, w tym 9 ROD - wodę powierzchniową i 25 ROD - wodę podziemną. W 33 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody; w 1 przypadku pomiar taki nie jest dokonywany. 31 ROD dysponuje zalegalizowanymi urządzeniami pomiarowymi, urządzenia pomiarowe w 2 ROD są niezalegalizowane, a 1 ROD nie dysponuje urządzeniem pomiarowym.

30 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód; 4 pozwolenia wodnoprawne są nieaktualne (termin ważności pozwoleń upłynął przed 31.12.2017 r.).

- **OZ w Elblągu**

46 z 76 ROD położonych na terenie OZ w Elblągu korzysta wyłącznie z sieci miejskich wodociągowych; na terenie 2 ROD nie ma dostępu do wody. Na terenie 2 ROD, które pobierają wodę budowany jest wodociąg.

28 ROD - oprócz poboru wody z sieci wodociągowych – dokonuje dodatkowo poboru wody ze studni kopanych, studni głębinowych, zbiornika napełnianego wodą z rowu, z kanału, jeziora lub rzeki. 17 ROD pobiera w ten sposób wodę powierzchniową, a 11 ROD - wodę podziemną. Jedynie w 5 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody, choć na terenie aż 18 ROD zainstalowane są zalegalizowane urządzenia pomiarowe. 10 ROD nie ma urządzeń pomiarowych.

5 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód.

- **OZ w Kaliszu**

Na terenie działania OZ w Kaliszu 41 ROD pobiera wodę, w tym 11 ROD - wodę powierzchniową i 30 ROD - wodę podziemną. W 20 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody (we wszystkich przypadkach przy użyciu niezalegalizowanych urządzeń pomiarowych); w 21 przypadkach pomiar taki nie jest dokonywany (ROD nie dysponują urządzeniami pomiarowymi).

17 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód.

- **OZ w Koszalinie**

Na terenie działania OZ w Koszalinie 27 ROD pobiera wodę, w tym 5 ROD - wodę powierzchniową, a 22 ROD - wodę podziemną. W 16 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody; w 11 przypadkach pomiar taki nie jest dokonywany. Tylko 16 ROD dysponuje urządzeniami pomiarowymi (wszystkie są zalegalizowane).

14 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym; 1 pozwolenie wodnoprawne jest nieaktualne (termin ważności pozwolenia upłynął przed 31.12.2017 r.).

- **OZ w Legnicy**

Na terenie działania OZ w Legnicy 35 ROD pobiera wodę, w tym 7 ROD - wodę powierzchniową i 28 ROD - wodę podziemną. W 28 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody (choć tylko 15 ROD dysponuje urządzeniami pomiarowymi); w 7 przypadkach pomiar taki nie jest dokonywany.

15 ROD dysponuje urządzeniami pomiarowymi, w tym: 7 ROD – zalegalizowanymi; a 8 ROD – niezalegalizowanymi.

14 ROD dysponuje ważnymi pozwoleniami wodnoprawnymi na pobór wód; 12 pozwoleń wodnoprawnych jest nieaktualnych (termin ważności pozwoleń upłynął przed 31.12.2017 r.).

- **OZ w Lublinie**

Na terenie działania OZ w Lublinie 23 ROD pobiera wodę, w tym 1 ROD - wodę powierzchniową, a 22 ROD - wodę podziemną. We wszystkich ROD pobierających wodę prowadzone są pomiary ilości pobranej wody. 8 ROD dysponuje zalegalizowanymi urządzeniami pomiarowymi, w 14 ROD urządzenia pomiarowe są niezalegalizowane, 1 ROD nie dysponuje urządzeniem pomiarowym.

Wszystkie ROD pobierające wodę dysponują ważnym pozwoleniem wodnoprawnym.

- **OZ w Łodzi**

Na terenie działania OZ w Łodzi 65 ROD pobiera wodę, w tym: 6 ROD - wodę powierzchniową, 58 ROD - wodę podziemną, a 1 ROD – powierzchniową i podziemną. W 27 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody.

30 ROD dysponuje urządzeniami pomiarowymi (23 ROD zalegalizowanymi, a 7 ROD niezalegalizowanymi).

35 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym, nieaktualnym zaś – 3 ROD.

Zgodnie z deklaracją OZ Łódzkiego PZD przekazane dane są niepełne i będą aktualizowane w miarę pozyskiwania informacji od ROD.

- **OZ Małopolski**

Na terenie działania OZ Małopolskiego 43 ROD pobiera wodę, w tym: 10 ROD - wodę powierzchniową, a 33 ROD - wodę podziemną. W 14 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody.

13 ROD dysponuje urządzeniami pomiarowymi (12 ROD zalegalizowanymi, a 1 ROD niezalegalizowanym).

10 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym, nieaktualnym zaś – 1 ROD. W stosunku do 1 ROD brak jest danych dotyczących terminu ważności pozwolenia (dla potrzeb badania przyjęto więc, że jest ono aktualne).

- **OZ Mazowiecki**

Na terenie działania OZ Mazowieckiego 107 ROD pobiera wodę. Ustalono, że wśród 107 Ogrodów 3 ROD pobiera wodę powierzchniową, a 30 ROD - wodę podziemną. Tylko w 7 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody. 10 ROD dysponuje zalegalizowanymi urządzeniami pomiarowymi, urządzenia pomiarowe w 3 ROD są niezalegalizowane, a 94 ROD nie dysponuje urządzeniami pomiarowymi.

14 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód, nieaktualnym zaś – 1 ROD.

Woda dla celów nawadniania terenów ROD pobierana jest m.in. ze studni podziemnych i abisynek zlokalizowanych na terenie działek rodzinnych.

- **OZ Opolski**

Na terenie działania OZ w Opolu 9 ROD pobiera wodę, w tym 1 ROD - wodę powierzchniową i 8 ROD - wodę podziemną. 3 Ogrody dysponują zalegalizowanymi urządzeniami pomiarowymi, a 6 ROD nimi nie dysponuje. Do końca 2017 r. nie były dokonywane pomiary ilości pobranej wody.

5 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym. W przypadku 3 ROD pozwolenie wodnoprawne nie jest wymagane (pobór wody wg OZ nie przekracza wartości 5m³/dobę). 1 ROD opracowuje dokumentację niezbędną do wystąpienia z wnioskiem o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego.

- **OZ w Pile**

Na terenie działania OZ w Pile 22 ROD pobiera wodę, w tym 9 ROD - wodę powierzchniową i 13 ROD - wodę podziemną. W 18 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody. Tylko 17 ROD dysponuje urządzeniami pomiarowymi (14 ROD – zalegalizowanymi, a 3 ROD – niezalegalizowanymi).

6 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym, nieaktualnym zaś – 1 ROD.

Dla celów nawadniania terenów Ogrodów woda pobierana jest ze zbiorników usytuowanych

w pobliżu ROD, ze studni kopanych, głębinowych, a także rzeki, jeziora, kanału i stawu.

- **OZ Podkarpacki**

Na terenie działania OZ Podkarpackiego 4 ROD pobiera wodę. Wszystkie ROD pobierają wodę podziemną. W 3 ROD prowadzone są pomiary pobranej wody. 3 Ogrody dysonują zalegalizowanymi urządzeniami pomiarowymi, 1 ROD nie dysponuje urządzeniem pomiarowym.

3 ROD dysponują ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód.

- **OZ Podlaski**

Na terenie działania OZ Podlaskiego 28 ROD pobiera wodę, w tym 1 ROD pobiera wodę powierzchniową, a 27 ROD pobiera wodę podziemną. Jedynie w 17 ROD prowadzone są pomiary pobranej wody, choć 25 ROD dysponuje urządzeniami pomiarowymi (4 zalegalizowanymi, 21 niezalegalizowanymi). 3 ROD nie dysponują urządzeniami pomiarowymi.

21 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym, nieaktualnym zaś 1 ROD.

- **OZ Pomorski**

Na terenie działania OZ Pomorskiego 79 ROD pobiera wodę, w tym 19 ROD pobiera wodę powierzchniową, a 59 ROD – wodę podziemną. Tylko w 32 ROD prowadzone są pomiary pobranej wody (w 4 ROD przy użyciu zalegalizowanych urządzeń pomiarowych, w 28 przy użyciu urządzeń bez legalizacji). 47 ROD nie dysponuje urządzeniami pomiarowymi.

33 Ogrody dysponują ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód, 1 ROD- nieaktualnym.

7 ROD korzysta z ujęcia wody zlokalizowanego w innym ROD. Woda pobierana jest przez ROD m.in. z rzek, potoków, zbiorników, stawów, kanałów i rowów melioracyjnych. 2 ROD-y korzystają ze studni.

- **OZ w Poznaniu**

Na terenie działania OZ w Poznaniu 52 ROD pobiera wodę, w tym 9 ROD - wodę powierzchniową, a 41 ROD - wodę podziemną. OZ w Poznaniu nie podał źródła poboru wody w stosunku do 2 ROD. W 39 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody, w tym w 23 przypadkach przy użyciu urządzeń zalegalizowanych. W 13 przypadkach pomiar taki nie jest dokonywany.

32 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym; 3 pozwolenia wodnoprawne są

nieaktualne (termin ważności pozwolenia upłynął przed 31.12.2017 r.).

- **OZ w Słupsku**

Na terenie działania OZ w Słupsku 10 ROD pobiera wodę, w tym 1 ROD wodę powierzchniową i podziemną, a 9 ROD – wyłącznie wodę podziemną. W 10 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody (w 5 ROD przy użyciu zalegalizowanych urządzeń pomiarowych, w 5 ROD przy użyciu urządzeń bez legalizacji).

7 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym (łączna liczba aktualnych pozwoleń wodnoprawnych wynosi 8 z uwagi na fakt, iż 1 ROD posiada 2 pozwolenia wodnoprawne: jedno na pobór wód powierzchniowych, drugie na pobór wód podziemnych). 3 ROD przygotowują dokumentację niezbędną do wystąpienia z wnioskiem o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego.

- **OZ Sudecki**

Na terenie działania OZ Sudeckiego 49 ROD pobiera wodę. 12 ROD pobiera wyłącznie wodę powierzchniową, 27 ROD wodę podziemną, a 10 ROD zarówno wodę powierzchniową, jak i podziemną. Żaden ROD nie dysponuje urządzeniami pomiarowymi, choć ilość pobranej wody została określona przez OZ w stosunku do wszystkich ROD.

2 ROD dysponują ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód.

- **OZ w Szczecinie**

Na terenie działania OZ w Szczecinie 38 ROD pobiera wodę, w tym 5 ROD wodę powierzchniową, a 33 ROD – wodę podziemną.

W 34 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody (we wszystkich przy użyciu zalegalizowanych urządzeń pomiarowych). 4 Ogrody nie posiadają urządzeń pomiarowych.

27 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym (łączna liczba aktualnych pozwoleń wodnoprawnych wynosi 29 z uwagi na fakt, iż 1 ROD posiada 3 pozwolenia wodnoprawne), 3 ROD – nieaktualnym (łączna liczba nieaktualnych pozwoleń wodnoprawnych wynosi 4 z uwagi na fakt, iż 1 ROD posiada 2 nieaktualne pozwolenia wodnoprawne).

- **OZ Śląski**

Na terenie działania OZ Śląskiego 30 ROD pobiera wodę. 3 ROD pobiera wyłącznie wodę powierzchniową, 26 ROD wodę podziemną, a 1 ROD

zarówno wodę powierzchniową, jak i podziemną. Żaden ROD nie dysponuje urządzeniami pomiarowymi, choć w przypadku 26 ROD OZ Śląski określił roczny pobór wód.

3 ROD dysponują ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód, pozwolenie wodnoprawne dla 1 ROD jest nieaktualne.

- **OZ Świętokrzyski**

Na terenie działania OZ Świętokrzyskiego 10 ROD pobiera wodę, w tym 5 ROD pobiera wodę powierzchniową, a 5 ROD – wodę podziemną. Tylko 1 ROD dysponuje zalegalizowanym urządzeniem pomiarowym, choć w przypadku 8 ROD OZ Świętokrzyski podał ilość pobranej wody.

2 ROD dysponują ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód.

4 ROD pobiera wodę przy użyciu studni abisynek, 2 ROD - studni kopanych. 1 ROD pobiera wodę z zalewu, a 4 ROD wodę z rzeki.

- **OZ Toruńsko-Włocławski**

Na terenie działania OZ Toruńsko-Włocławskiego 59 ROD pobiera wodę, w tym 8 ROD pobiera wodę powierzchniową, a 51 ROD – wodę podziemną. W 56 ROD prowadzone są pomiary pobranej wody (przy użyciu urządzeń zalegalizowanych). 3 Ogrody nie dysponują urządzeniami pomiarowymi.

56 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód, w przypadku 3 ROD procedura pozyskania pozwolenia wodnoprawnego jest rozpoczęta.

- **OZ Warmińsko-Mazurski**

Na terenie działania OZ Warmińsko-Mazurskiego 77 ROD pobiera wodę, w tym 33 ROD pobiera wyłącznie wodę powierzchniową, a 39 ROD – wodę podziemną, natomiast 5 ROD – powierzchnię i podziemną. Tylko w 25 ROD prowadzone są pomiary ilości pobranej wody (w 21 ROD przy użyciu zalegalizowanych urządzeń pomiarowych, w 4 przy użyciu urządzeń bez legalizacji). 52 ROD nie dysponuje urządzeniami pomiarowymi.

28 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód (liczba ważnych pozwoleń wodnoprawnych wynosi 24 z uwagi na fakt, iż w jednym przypadku pozwolenie wodnoprawne wydane jest na pobór wód dla 4 ROD, a w innym - na pobór wód dla 2 ROD). 3 ROD mają nieaktualne pozwolenie wodnoprawne.

33 ROD korzysta ze studni kopanych, 9 ROD pobiera wodę z jeziora, 17 ROD z rzeki, 4 ROD ze stawów. Na terenie 10 ROD są studnie kopane lub

abisynki. 1 ROD ma własne oczka wodne na działkach, a 1 ROD – korzysta z rozlewiska wodnego.

- **OZ we Wrocławiu**

Na terenie działania OZ we Wrocławiu 23 ROD pobiera wodę - wszystkie wodę podziemną. Tylko w 5 ROD prowadzone są pomiary pobranej wody (jednak przy użyciu urządzeń bez legalizacji); przy czym w badaniu podano dane dotyczące poboru wód przez 4 ROD. 18 ROD nie dysponuje urządzeniami pomiarowymi.

7 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód (liczba ważnych pozwoleń wodnoprawnych wynosi 8 z uwagi na fakt, iż 2 pozwolenia wodnoprawne wydane są jest na pobór wód dla 1 ROD). 3 ROD mają nieaktualne pozwolenia wodnoprawne; w stosunku do 2 ROD brak jest danych dotyczących terminu ważności pozwolenia (dla potrzeb badania przyjęto więc, że są one aktualne).

- **OZ w Zielonej Górze**

Na terenie działania OZ w Zielonej Górze 13 ROD pobiera wodę, w tym 2 ROD pobierają wodę powierzchniową, 10 ROD - wodę podziemną, a 1 ROD – powierzchnię i podziemną. W 8 ROD prowadzone są pomiary pobranej wody (przy użyciu urządzeń zalegalizowanych – w 1 ROD, przy użyciu urządzeń bez legalizacji – w 7 ROD). 5 ROD nie dysponuje urządzeniami pomiarowymi.

7 ROD dysponuje ważnym pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód.

Na terenie 34 ROD (z pozostałych 108 ROD niewykazanych jako pobierające wodę) usytuowane są abisyneki, 26 ROD pobiera wodę z sieci wodociągowej. 1 ROD pobiera wodę z ujęcia usytuowanego w innym Ogrodzie.

3. SYMULACJE W ZAKRESIE KONIECZNOŚCI UZYSKANIA POZWOLEŃ WODNOPRAWNYCH ORAZ WYSOKOŚCI OPŁAT ZA POBÓR WÓD

W oparciu o dane zebrane przez okręgowe zarządy dokonano symulacji dotyczącej konieczności uzyskania pozwoleń wodnoprawnych przez ROD.

Krajowy Zarząd określił, jaka powierzchnia ogrodu może uzasadniać pobór wód dla potrzeb nawadniania ogrodu w ilości przekraczającej 5m³ na dobę średniorocznie, dla którego to poboru pozwolenie wodnoprawne jest wymagane.

Krajowy Zarząd określił również średnią wysokość opłaty zmiennej za pobór wód przypadający na 1 m² powierzchni ogrodu w poszczególnych okręgach.

Nie sporządzono natomiast symulacji opłat stałych – wysokość opłaty stałej powinna zostać ustalona na podstawie szczegółowej analizy warunków pozwoleń wodnoprawnych (wykonana w trakcie badania próba wykazała, że dane podane przez OZ i dane wynikające z pozwolenia wodnoprawnego różnią się).

Zbiorcze zestawienie wyników symulacji w zakresie konieczności uzyskania pozwolenia wodnoprawnego oraz wysokości opłat zmiennych prezentują **tabela nr 2** i **tabela nr 3** stanowiące załączniki do niniejszej informacji.

4. OCENA I WNIOSKI

Analiza zebranych informacji oraz sporządzonych symulacji, wykazały, że:

- okręgowe zarządy nie posiadają pełnej wiedzy na temat poboru wód powierzchniowych lub podziemnych przez Ogrody położone na terenie działania okręgów: 1 okręgowy zarząd przekazał informacje niepełne z uwagi na trwający proces zbierania danych (OZ Łódzki), w wielu przypadkach przedstawiono jedynie szacunki (w szczególności w zakresie ilości pobranej wody),
- 49,57 % badanych ROD pobiera wodę bez pozwoleń wodnoprawnych,
- 4% pozwoleń wodnoprawnych jest nieaktualna; tylko w kilku przypadkach podjęto działania mające na celu wydanie nowego pozwolenia wodnoprawnego,
- 52% ROD pobierających wodę ma zainstalowane urządzenia pomiarowe, w tym ok. 36 % urządzeń nie ma legalizacji.

Wyniki badania prowadzą do stwierdzenia, że istnieje duże prawdopodobieństwo zaistnienia negatywnych skutków finansowych dla Rodzinnych Ogródów Działkowych związanych z poborem wody bez wymaganych pozwoleń wodnoprawnych.

Opłaty podwyższone za pobór wód bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego wynoszą bowiem 500% opłaty zmiennej za pobór wód pod-

ziemnych lub powierzchniowych. Opłatę ponosi się niezależnie od opłaty zmiennej za usługi wodne.

Biorąc powyższe pod uwagę Okręgowe Zarządy powinny:

1. dokładnie zbadać sytuację w pozostałych, niewymienionych w badaniu ROD i ustalić, czy na ich terenie jest pobierana woda lub czy korzystają one z zewnętrznego źródła zaopatrzenia w wodę,
2. zobowiązać – w ramach uprawnień nadzorczych - zarządy ROD do niezwłocznego:
  - a) określenia jak najbardziej korzystnego dla ROD modelu poboru wody,
  - b) dokonania pomiaru ilości pobieranej wody,
  - c) złożenia wniosków o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego w sytuacji, gdy pobór wody przekracza 5m³/dobę średniorocznie,
  - d) złożenia wniosków o „kontynuację” pozwoleń wodnoprawnych w tych przypadkach, w których pozwolenie wodnoprawne straciło ważność,
  - e) oszacowania kosztów poboru wody na podstawie dostępnych danych i przedstawienia ich walnym zebraniom przed podjęciem uchwał w sprawie wysokości opłat ogrodowych,
3. służyć wsparciem i doradztwem zarządom ROD we wszystkich aspektach związanych z wypełnianiem obowiązków wynikających z ustawy z dnia 20.07.2017 r. *Prawo wodne*,
4. przeznaczać – w miarę możliwości finansowych – środki na pomoc ROD w pokryciu kosztów pozyskania pozwoleń wodnoprawnych (w szczególności sporządzenia operatów wodnoprawnych).

5. ZAŁĄCZNIKI

Załącznikami do niniejszej informacji są:

- tabela nr 1 – pobór wód powierzchniowych i podziemnych – stan na 31.12.2017
- tabela nr 2 – konieczność uzyskania pozwoleń wodnoprawnych - symulacja
- tabela nr 3 – wysokość opłat zmiennych - symulacja

LEGENDA do tabeli z Załącznika nr 1

** wskazane przez OZ ROD pobierają wodę w różny sposób, wykorzystując w tym celu studnie kopane, studnie głębinowe, ujęcia wody z rzek, ujęcia wody ze stawów i rowów przydrożnych; niekiedy pobierają wodę zarówno ze studni i korzystają z wody dostarczonej przez wodociągi

pozycja 2 kolumna 7 i 8 - przyjęto dane ROD, których szacunkowy pobór wody został podany przez OZ

pozycja 2 kolumna 9 - przyjęto szacunkowe wartości podane przez OZ, mimo iż w żadnym ROD pobór wód nie jest mierzony za pomocą urządzeń pomiarowych

pozycja 13 kolumna 6 - w OZ w Pile z jednego ujęcia korzystają dwa ROD

pozycja 18 kolumna 15 - jeden ROD korzysta z dwóch ujęć z odrębnymi pozwoleniami wodnoprawnymi

pozycja 20 kolumna 15 i 16 - jeden ROD pobiera wodę na podstawie 2 pozwoleń wodnoprawnych, kolejny - na podstawie 3 pozwoleń wodnoprawnych

pozycja 24 kolumna 15, 16, 17 - na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wodę pobiera kilka ROD, korzystając także z jednego urządzenia pomiarowego

pozycja 25 kolumna 15 - 1 ROD pobiera wodę na podstawie 2 pozwoleń wodnoprawnych

Załącznik nr 1 do informacji na posiedzenie Krajowego Zarządu w dniu 13.03.2018

POBÓR WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH WG OZ - STAN 31.12.2017

Lp	Nazwa OZ	Liczba ROD w OZ (stan organizacyjny 31.12.2016)	ROD dokonujące poboru wód **						Liczba pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód			Liczba urzędzeń pomiarowych			
			Liczba ROD ogółem	ROD z niestaloną wielkością poboru wód	Liczba ROD	Łączna powierzchnia ROD (w ha)	Łączna liczba działek ro-dzinych	Pobór wody roczny (w m ³)	Pobór wody (w m ³)	aktualnych	nieaktualnych	nieposiadanych	zalegalizowanych	niezalegalizowanych	nieposiadanych
1	2	3	4	5	6	7	8	11	12	15	16	17	18	19	20
1	Bydgoszcz	203	68	3	65	703,3086	11 167	544 346,00	1 491,36	63	1	4	63	1	4
2	Częstochowa	59	7	7	0	54,80	1 219	21 621,00	59,24	2	0	5	0	0	7
3	Gorzów Wielkopolski	70	34	1	33	462,8752	10 631	213 137,00	583,94	30	4	0	31	2	1
4	Elbląg	76	28	23	5	35,8837	848	29 982,00	82,14	5	0	23	18	0	10
5	Kalisz	134	41	21	20	234,3510	5 373	240 774,00	659,65	17	0	24	0	20	21
6	Koszalin	86	27	11	16	400,4162	8 820	155 060,00	424,82	14	1	12	16	0	11
7	Legnica	164	35	7	28	413,4193	9 404	473 974,00	1 298,56	14	12	9	7	8	20
8	Lublin	169	23	0	23	268,2851	6 790	241 853,00	662,61	23	0	0	8	14	1
9	Łódź	306	65	27	38	342,5921	7 042	300 040,00	822,03	35	3	27	23	7	35
10	Małopolski	249	43	29	14	85,9190	1813	85 510,00	234,27	10	1	32	12	1	30
11	Mazowiecki	455	107	100	7	110,6921	2 794	123 361,40	337,98	14	1	92	10	3	94
12	Opolski	104	9	0	0	0,0000	0	0,00	0,00	5	0	4	3	0	6
13	Piła	83	22	4	18	251,5076	5 568	130 816,70	358,40	16	1	5	14	3	5
14	Podkarpacki	162	4	1	3	63,8262	1 645	39 228,50	107,48	3	0	1	3	0	1
15	Podlaski	99	28	11	17	279,5350	5 971	259 483,20	710,91	21	1	6	4	21	3
16	Pomorski	232	79	78	1	22,5642	511	30 866,00	84,56	33	1	45	4	28	47
17	Poznań	296	52	13	39	563,3400	12 485	527 728,00	1 445,83	32	3	17	23	16	13
18	Słupsk	23	10	0	10	363,3104	7 757	222 858,00	610,57	8	0	3	5	5	0
19	Sudecki	138	49	49	0	0,0000	0	0,00	0,00	2	0	47	0	0	49
20	Szczecin	170	38	2	36	742,2740	15 808	412 071,00	1 128,96	29	4	8	34	0	4
21	Śląski	604	30	4	26	240,4066	6 117	30 900,00	84,66	3	1	26	0	0	30
22	Świętokrzyski	79	10	0	10	320,8407	6 882	86 300,00	236,44	2	0	8	1	0	9
23	Toruńsko-Włocławski	193	59	0	59	433,8177	9 321	586 606,00	1 607,14	56	0	3	56	0	3
24	Warmińsko-Mazurski	166	77	49	28	454,9524	10 090	356 500,00	976,71	24	3	38	21	4	52
25	Wrocław	226	23	19	4	43,6114	1 049	14 702,00	40,28	8	3	13	0	5	18
26	Zielona Góra	121	13	2	11	101,4635	2152	59 226,00	162,26	7	0	6	1	7	5
	Razem	4667	981	461	511	6 993,9920	151 257	5 186 943,80	14 210,80	476	40	458	357	145	479

KONIECZNOŚĆ UZYSKANIA POZWOLENIA WODNOPRAWNEGO - SYMULACJA

Lp	Nazwa OZ	ROD pobierające wodę z ustaloną wielkością poboru wody		6	7	8	9
		Łączna powierzchnia ROD	Łączna liczba działek rozdzielnych				
1	Bydgoszcz	703,3086	11 167	544 346,00	1 491,36	2,12	2,3579
2	Częstochowa	54,8000	1 219	21 621,00	59,24	1,08	4,6256
3	Gorzów Wielkopolski	462,8752	10 631	213 137,00	583,94	1,26	3,9634
4	Elbląg	35,8837	848	29 982,00	82,14	2,29	2,1842
5	Kalisz	234,3510	5 373	240 774,00	659,65	2,81	1,7763
6	Koszalin	400,4162	8 820	155 060,00	424,82	1,06	4,7128
7	Legnica	413,4193	9 404	473 974,00	1 298,56	3,14	1,5918
8	Lublin	268,2851	6 790	241 853,00	662,61	2,47	2,0245
9	Łódź	342,5921	7 042	300 040,00	822,03	2,40	2,0838
10	Małopolski	85,9190	1 813	85 510,00	234,27	2,73	1,8337
11	Mazowiecki	110,6921	2 794	123 361,40	337,98	3,05	1,6376
12	Opolski	0,0000	0	0,00	0,00	0,00	0,0000
13	Piła	251,5076	5 568	130 816,70	358,40	1,43	3,5087
14	Podkarpacki	63,8262	1 645	39 228,50	107,48	1,68	2,9693
15	Podlaski	279,5350	5 971	259 483,20	710,91	2,54	1,9660
16	Pomorski	22,5642	511	30 866,00	84,56	3,75	1,3341
17	Poznań	563,3400	12 485	527 728,00	1 445,83	2,57	1,9482
18	Słupsk	363,3104	7 757	222 858,00	610,57	1,68	2,9752
19	Sudecki	0,0000	0	0,00	0,00	0,00	0,0000
20	Szczecin	742,2740	15 808	412 071,00	1 128,96	1,52	3,2874
21	Śląski	240,4066	6 117	30 900,00	84,66	0,35	14,1988
22	Świętokrzyski	320,8407	6 882	86 300,00	236,44	0,74	6,7849
23	Toruńsko-Włocławski	433,8177	9 321	586 606,00	1 607,14	3,70	1,3497
24	Warmińsko-Mazurski	454,9524	10 090	356 500,00	976,71	2,15	2,3290
25	Wrocław	43,6114	1 049	14 702,00	40,28	0,92	5,4136
26	Zielona Góra	101,4635	2152	59 226,00	162,26	1,60	3,1265
	Razem	6 993,9920	151 257	5 186 943,80	14 210,80	1,8865	2,6504

WYSOKOŚĆ OPŁAT ZMIENNYCH - SYMULACJA

Lp	Nazwa OZ	ROD pobierające wodę z ustaloną wielkością poboru wody		6	7	10	11	12	13	14
		Łączna powierzchnia ROD	Łączna liczba działek rodzinnych							
1	2	4	5	6	7	10	11	12	13	14
1	Bydgoszcz	703,3086	11 167	544 346,00	1 491,36	150 239,50	213,62	0,02	10,68	13,45
2	Częstochowa	54,8000	1 219	21 621,00	59,24	5 967,40	108,89	0,01	5,44	4,90
3	Gorzów Wielkopolski	462,8752	10 631	213 137,00	583,94	58 825,81	127,09	0,01	6,35	5,53
4	Elbląg	35,8837	848	29 982,00	82,14	8 275,03	230,61	0,02	11,53	9,76
5	Kalisz	234,3510	5 373	240 774,00	659,65	66 453,62	283,56	0,03	14,18	12,37
6	Koszalin	400,4162	8 820	155 060,00	424,82	42 796,56	106,88	0,01	5,34	4,85
7	Legnica	413,4193	9 404	473 974,00	1 298,56	130 816,82	316,43	0,03	15,82	13,91
8	Lublin	268,2851	6 790	241 853,00	662,61	66 751,43	248,81	0,02	12,44	9,83
9	Łódź	342,5921	7 042	300 040,00	822,03	82 811,04	241,72	0,02	12,09	11,76
10	Małopolski	85,9190	1 813	85 510,00	234,27	23 600,76	274,69	0,03	13,73	13,02
11	Mazowiecki	110,6921	2 794	123 361,40	337,98	34 047,75	307,590	0,03	15,38	12,19
12	Opolski	0,0000	0	0,00	0,00	0,00	0,000	0,00	0,00	0,00
13	Piła	251,5076	5 568	130 816,70	358,40	36 105,41	143,556	0,01	7,18	6,48
14	Podkarpacki	63,8262	1 645	39 228,50	107,48	10 827,07	169,634	0,02	8,48	6,58
15	Podlaski	279,5350	5 971	259 483,20	710,91	71 617,36	256,202	0,03	12,81	11,99
16	Pomorski	22,5642	511	30 866,00	84,56	8 519,02	377,546	0,04	18,88	16,67
17	Poznań	563,3400	12 485	527 728,00	1 445,83	145 652,93	258,552	0,03	12,93	11,67
18	Słupsk	363,3104	7 757	222 858,00	610,57	61 508,81	169,30	0,02	8,47	7,93
19	Sudecki	0,0000	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
20	Szczecin	742,2740	15 808	412 071,00	1 128,96	113 731,60	153,22	0,02	7,66	7,19
21	Śląski	240,4066	6 117	30 900,00	84,66	8 528,40	35,47	0,00	1,77	1,39
22	Świętokrzyski	320,8407	6 882	86 300,00	236,44	23 818,80	74,24	0,01	3,71	3,46
23	Toruńsko-Włocławski	433,8177	9 321	586 606,00	1 607,14	161 903,26	373,21	0,04	18,66	17,37
24	Warmińsko-Mazurski	454,9524	10 090	356 500,00	976,71	98 394,00	216,27	0,02	10,81	9,75
25	Wrocław	43,6114	1 049	14 702,00	40,28	4 057,75	93,04	0,01	4,65	3,87
26	Zielona Góra	101,4635	2152	59 226,00	162,26	16 346,38	161,11	0,02	8,06	7,60
	Razem	6 993,9920	151 257	5 186 943,80	14 210,80	55 061,40	190,0475	0,02	9,50	8,60

II. SPRAWY WYWOZU ŚMIECI Z TERENÓW ROD

1. Komunikat Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 13 lutego 2018 r. w sprawie zasad rozliczania wywozu śmieci przez osoby zamieszkujące na terenie ROD

W dniu 8.11.2017 r. Naczelny Sąd Administracyjny wydał bardzo istotny wyrok w sprawie zasad wywozu śmieci w ROD zamieszkivanych (II FSK 2602/15). W wyroku tym, zakwestionował dotychczasowe orzecznictwo w zakresie zasad rozliczania się z wywozu śmieci przez osoby zamieszkujące na terenie ogrodów. W swoim wyroku, NSA m.in. stwierdził, że *„zamieszkanie na działce w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym, nie uzasadnia z tego tytułu powstania i wykonania w stosunku do działkowca obowiązku ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6c ust. 1 oraz art. 6i ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”*. **NSA uznał, że skoro działkowiec legalnie nie może mieszkać na terenie rodzinnego ogrodu działkowego, to nie można od niego wymagać, że ma płacić za śmieci jak mieszkaniec.**

Przypomnijmy, że do tej pory obowiązywało bardzo korzystne orzecznictwo dla ROD i działkowców, gdzie występuje problem zamieszkiwania. W szczególności obowiązywał wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 15.04.2015 r. (I SA/Gd 166/15), który wskazywał, że działkowiec, który wbrew przepisom obowiązującym w PZD zamieszkuje na działce w ROD winien indywidualnie opłacać wywóz śmieci z działki w ROD. Rozliczanie z wywozu śmieci winno następować na podstawie deklaracji opłaty za wywóz śmieci z nieruchomości zamieszkałej, składanej do gminy przez osobę zamieszkującą na działce w ROD. Niezależnie od zamieszkiwania na działce w ROD, każdy działkowiec winien partycypować w kosztach funkcjonowania ROD przypadających na jego działkę poprzez uiszczanie opłat ogrodowych, obejmujących m.in.

koszty wywozu śmieci z terenów ROD. Wyrok ten niestety w/w orzeczeniem został uchylony.

W świetle w/w orzeczeń sądowych, Prezydium KR PZD po raz kolejny wskazuje, że zjawisko zamieszkiwania na terenie ROD to problem, z którym od lat zмага się Polski Związek Działkowców. Mimo, że zakaz zamieszkiwania na terenie ROD wynika wprost z art. 12 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych w dalszym ciągu nie jest on przestrzegany i egzekwowany przez odpowiednie organy publiczne. Wciąż pojawiają się osoby, które łamiąc przepisy ustawowe, ale i związkowe wprowadzają się na działki rodzinne. Mimo wielu apeli i działań PZD, Państwo w dalszym ciągu pozostaje bierne. Zaś pozostali działkowcy muszą znosić uciążliwości z tego tytułu w postaci m.in. rozjeżdżania alejek ogrodowych przez samochody osób zamieszkujących, zakłócanie ciszy, przeszkadzanie w odpoczynku. Jak również spalanie odpadów w kominkach w altanach działkowych, co zagraża zdrowiu i bezpieczeństwu pozostałych działkowców. Jednak przede wszystkim skarżą się na wysokie opłaty za prąd, wodę czy wywóz śmieci, które generują przede wszystkim nielegalni mieszkańcy ogrodów działkowych.

Na posiedzeniu w dniu 8 lutego 2018 r., po zapoznaniu się z pełną treścią uzasadnienia wyroku NSA, Prezydium Krajowej Rady PZD postanowiło zlecić Biurowi Prawnemu PZD dokonanie szczegółowej analizy treści w/w orzeczenia pod kątem jego skutków prawnych i finansowych dla działkowców z rodzinnych ogrodów działkowych, gdzie występuje zamieszkiwanie.

**PREZYDIUM
KRAJOWEJ RADY PZD**

Warszawa, dnia 13 lutego 2018 r.

2. Interpretacja wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8.11.2017 r. (II FSK 2602/15) w sprawie rozliczania się z wywozu śmieci przez działkowców zamieszkujących na terenie ROD

W dniu 8.11.2017 r. Naczelny Sąd Administracyjny wydał wyrok w sprawie zasad wywozu śmie-

ci w ROD zamieszkivanych (II FSK 2602/15), w którym zakwestionował dotychczasowe orzec-

nictwo w zakresie zasad rozliczania się z wywozu śmieci przez osoby zamieszkujące na terenie ogrodów.

Przedmiotowa sprawa została zainicjowana wnioskiem działkowca. Wystąpił on do Prezydenta Miasta Gdyni o udzielenie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania prawa w jego indywidualnej sprawie. Przedstawił zdarzenie przyszłe, że w związku ze swoją sytuacją życiową ma zamiar zamieszkać na terenie ROD. Zamieszkiwanie będzie wiązało się z produkowaniem odpadów komunalnych. Na terenie ogrodów działkowych zarząd zorganizował odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości na podstawie indywidualnej umowy z firmą wywozową. W opłatę ogrodową ustaloną przez ROD za korzystanie z działki wliczona jest także opłata na pokrycie przez zarząd kosztów pozbywania się odpadów powstających na terenie działek rodzinnych.

W związku z powyższym zadano następujące pytania:

1. Czy w przypadku zamieszkania na terenie rodzinnego ogrodu działkowego oprócz uiszczania opłaty ogrodowej do zarządu ROD za wywóz odpadów, wnioskodawca będzie zobowiązany także do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6h ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach?
2. Czy w przypadku zamieszkania na terenie rodzinnego ogrodu działkowego wnioskodawca będzie zobowiązany złożyć do Prezydenta Miasta Gdyni deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w oparciu o art. 6m ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach?

Prezydent Miasta Gdyni w dniu 31 października 2014 r. wydał interpretację indywidualną, w której wskazał, że w przypadku zamieszkania na terenie rodzinnego ogrodu działkowego wnioskodawca będzie zobowiązany także do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jak z nieruchomości zamieszkałej na podstawie stosownej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wnioskodawca zaskarżył opisaną interpretację indywidualną do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, wnosząc o jej uchylenie. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w dniu 15.04.2015 r.

wydał wyrok (I SA/Gd 166/15), w którym oddalił skargę. Wyjaśnił, że organ dokonał prawidłowej wykładni wskazanych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i prawidłowo wyjaśnił sposób ich zastosowania w opisanym przez skarżącego stanie faktycznym. Skarżący wniósł skargę kasacyjną i zaskarżył powyższy wyrok w całości. W dniu 8.11.2017 r. Naczelny Sąd Administracyjny wydał wyrok (II FSK 2602/15), w którym uchylił wyrok WSA w Gdańsku.

Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że **nielegalne, na podstawie art. 12 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, zamieszkanie na działce w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym, nie uzasadnia z tego tytułu powstania i wykonania w stosunku do działkowca obowiązku ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6c ust. 1 oraz art. 6i ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.** Zakazane przez prawo zamieszkanie działkowca na działce w ROD nie może, zgodnie z prawem, obciążyć go z tego tytułu obowiązkiem ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

NSA w swoim wyroku odniósł się również do kwestii związanej z art. 15 ust. 2 u.r.o.d., zgodnie z którym, do stowarzyszenia ogrodowego należy zapewnienie zbierania odpadów komunalnych powstałych na terenie ROD. NSA uznał, że ani z u.r.o.d. oraz u.c.p.g., jak również z ustawy Ordynacja podatkowa - nie wynika, że stowarzyszenie ogrodowe może, w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wykonywać prawa i obowiązki płatnika świadczenia z tego tytułu na rzecz gminy; płacona przez działkowca do stowarzyszenia opłata ogrodowa nie jest świadczeniem na rzecz gminy, ani na rzecz płatnika, który miałby przekazać je uprawnionemu gminnemu świadczeniobiorcy.

Po trzecie NSA wskazał, że z wniosku o wydanie interpretacji, który tworzy stan faktyczny postępowania interpretacyjnego, nie wynika, że w stosunku do stowarzyszenia ogrodowego – obejmującego działkę, na której skarżący działkowiec zamierza zamieszkać – wydana została uchwała, o której mowa w art. 6 ust. 2 u.c.p.g., to jest uchwała konstytuująca odpowiedzialność z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w stosunku do podmiotów innych, aniżeli wła-

ściciele (art. 2 ust. 1 pkt 4 u.c.p.g.) zamieszkanym nieruchomości.

Z w/w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8.11.2017 r. wynikają trzy problemy związane z zasadami wywozu śmieci z terenów ROD zamieszkiwanych. Problemy te związane są z:

- 1) określeniem, czy w/w **orzeczenie będzie dotyczyło wszystkich działkowców zamieszkujących na terenie ROD niezależnie od obowiązującego w danym zamieszkanym ROD systemu odbioru odpadów komunalnych (na podstawie indywidualnych umów czy też na podstawie deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi), czy tylko części z nich.**
- 2) wskazaniem, **jakie skutki będzie miało orzeczenie NSA dla działkowców, którzy zamieszkują, jak i tych, którzy nie zamieszkują na terenie ROD**
- 3) udzieleniem odpowiedzi, **czy stowarzyszenie ogrodowe ma prawo pobierać opłaty za wywóz śmieci od działkowców w zakresie śmieci wytwarzanych na ich indywidualnych działkach, a następnie uiszczać je w ich imieniu na rzecz gminy.**

Ad. 1

W swoim wyroku NSA wskazał, że „z wniosku o wydanie interpretacji, który tworzy stan faktyczny postępowania interpretacyjnego, nie wynika, że w stosunku do stowarzyszenia ogrodowego – obejmującego działkę, na której skarżący działkowiec zamierza zamieszkać – wydana została uchwała, o której mowa w art. 6 ust. 2 u.c.p.g., to jest uchwała konstytuująca odpowiedzialność z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w stosunku do podmiotów innych, aniżeli właściciele (art. 2 ust. 1 pkt 4 u.c.p.g.) zamieszkanym nieruchomości”. W ten sposób Sąd dostrzegł, że w jednej strony działkowiec we wniosku o interpretację indywidualną wskazuje, że zarząd ROD rozlicza wywóz śmieci na podstawie umowy z firmą, a następnie kieruje zapytanie, czy w przypadku zamieszkiwania na działce działkowiec będzie musiał składać deklarację opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości zamieszkałych. W tym miejscu Sąd porusza bardzo ważne zagadnienie związane z funkcjonowaniem w Polsce kilku systemów gospodarowania odpadami komunalnymi z nieruchomości niezamieszkanymi. Wobec czego powstaje pytanie, czy w/w orzeczenie będzie dotyczyło wszystkich działkow-

ców zamieszkujących na terenie ROD niezależnie od obowiązującego w danym zamieszkanym ROD systemu odbioru odpadów komunalnych (na podstawie indywidualnych umów czy też na podstawie deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi) czy tylko części z nich. Jeśli tak, to jakich. Czym będzie różniła się sytuacja prawna działkowców zamieszkujących w zależności od systemu wywozu śmieci?

Nie sposób udzielić odpowiedzi na powyższe zagadnienie bez uprzedniego przeanalizowania zasad wywozu śmieci obowiązujących na terenie ROD.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jednym z podstawowych obowiązków właścicieli nieruchomości jest „*pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych*” (art. 5 ust. 1 pkt. 3b). Do 1 lipca 2013 r. wywóz śmieci z terenów ROD odbywał się w ten sposób, że zarząd ROD podpisywał z prywatną firmą wywozową umowę na wywóz śmieci, w której określał m.in. rodzaj pojemników, ich pojemności, ilości, rodzaje odpadów, częstotliwość wywozów, dni wywozu oraz cenę. W dniu 1 lipca 2013 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która wprowadziła prawdziwą rewolucję w systemie gospodarowania odpadami. Po pierwsze wprowadziła zasadę, że wywozem śmieci będą zajmowały się gminy. Gminy będą w drodze przetargu wylaniały firmę, która zajmie się wywozem śmieci. W zamian za to właściciele nieruchomości będą uiszczać na rzecz gminy opłatę za wywóz odpadów, którą będą ustalali na podstawie składanej cyklicznie do urzędu miasta/gminy deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przejęcie przez gminę obowiązku zapewnienia wywozu śmieci miało dotyczyć wszystkich nieruchomości zamieszkałych (art. 6c ust. 1 u.c.p.g.), jak również części nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (w tym ROD), objętych przez gminę uchwałą, o której mowa w art. 6c ust. 2 u.c.p.g.

Po wejściu w życie w/w nowelizacji ustawy tzw. śmieciowej, część gmin podjęła uchwały o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Tam, gdzie rodzinne ogrody działkowe zostały objęte zasadami wynikającymi z nowelizacji ustawy „śmiecio-

wej”, tam system wywozu śmieci zmienił się diametralnie. Poza tym, że wywozem śmieci przestały zajmować się firmy wybrane przez zarządy ROD, a zaczęły firmy wybrane przez gminy w drodze przetargu, wywóz śmieci zaczął odbywać się na podstawie deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości niezamieszkałych, a nie indywidualnych umów. Zmieniła się też stawka i wysokość opłaty za wywóz śmieci. Częstotliwość wywozu śmieci zaczęła być odgórnie narzucona przez gminy, a nie indywidualnie (w zależności od potrzeb). W niektórych gminach dla ROD zostały wprowadzone normy gromadzenia odpadów. Segregacja śmieci wiązała się z dużo niższymi opłatami. Powstały punkty selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych i „elektro” śmieci.

Nowelizacja ustawy „śmieciowej”, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2013 r. po dziś dzień stwarza wiele problemów w ROD. Działkowcy skarżą się na zawyżone normy gromadzenia odpadów; niedostosowaną do potrzeb ROD częstotliwość wywozu śmieci, konieczność płacenia za śmieci również w okresie jesienno- zimowym, dodatkowe formalności związane ze złożeniem deklaracji czy też trudną do wyegzekwowania segregację śmieci. Jednak w dalszym ciągu największym problemem w ROD jest wzrost kosztów wywozu śmieci, w niektórych ROD nawet o 300-400 %.

W dniu 1 lutego 2015 r. weszła w życie kolejna nowelizacja ustawy śmieciowej, która objęła rodzinne ogrody działkowe. Wprowadziła ona m.in. opłatę ryczałtową za wywóz śmieci z „nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe”, w tym ROD. Zgodnie z ustawą „śmieciową”, stawkę opłaty ryczałtowej mogła przyjąć gmina, która objęła nowymi zasadami wywozu śmieci nieruchomości niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne. Ryczałtowa stawka miała być ustala w stosownej uchwale rady gminy/miasta i wyliczona jako iloczyn średniej ilości odpadów powstających na nieruchomości, wyrażonej w liczbie pojemników oraz stawce opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W praktyce zarządy ROD nie mogły już same określać ilości odpadów wytwarzanych na terenie ROD, tak jak robiły to w deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości zamieszkałej przy systemie „ogólnym” wynikającym z ustawy „śmie-

ciowej”. Normą było, że stawkę opłaty ustalały gminy same biorąc pod uwagę m.in. średnią ilości odpadów powstających na nieruchomościach tego rodzaju. Zarządy ROD miały tylko obowiązek złożenia nieco zmodyfikowanej deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości niezamieszkałych i określenia w niej, czy śmieci będą segregowane czy też nie - co wyłącznie warunkowało wysokość opłaty za wywóz śmieci z terenów ROD. Ten system jest również po dziś dzień krytykowany w ogrodach działkowych z uwagi na wysokie stawki uchwalanej opłaty ryczałtowej.

W ten sposób w ogrodach działkowych wykształciły się trzy systemy wywozu śmieci tj.

- 1) ROD, które rozliczają wywóz śmieci na podstawie indywidualnych umów z prywatnymi w firmami. Ma to miejsce tam, gdzie rada gminy/miasta nie podjęły uchwały w sprawie odbierania odpadów z nieruchomości niezamieszkałych bądź podjęły taką uchwałę, lecz wyłączyły z niej ogrody działkowe (**system indywidualny**)
- 2) ROD, które rozliczają wywóz śmieci na podstawie deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości niezamieszkałych i same wyliczają w niej wysokość opłaty biorąc pod uwagę ilość śmieci faktycznie wytwarzanych na terenie ROD (ewentualnie uwzględniając narzuconą przez gminę minimalną ilość śmieci, którą należy zadeklarować) (**system ogólny**)
- 3) ROD, które rozliczają wywóz śmieci na podstawie deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości niezamieszkałych, gdzie obowiązuje ryczałtowa stawka opłaty za śmieci (**system ryczałtowy**).

W zależności od w/w systemu wywozu śmieci z terenów ROD, kształtuje się również sytuacja związana z zamieszkiwaniem na terenie ROD. W przypadku 1 i 2, zamieszkiwanie na terenie ROD i tym samym produkowanie większej ilości śmieci będzie miało bezpośrednio przełożenie dla innych działkowców. Określając w umowie częstotliwość wywozu śmieci czy też określając w deklaracji pojemność i liczbę pojemników do wywiezienia z terenów ROD zarządy ROD będą musiały wziąć pod uwagę ilość śmieci faktycznie wytwarzanych na terenie ROD. W ten sposób, im więcej śmieci będzie powstawało na terenie ROD, tym opłaty za śmieci będą większe. Pośrednio pro-

blem zamieszkiwania i większej ilości odpadów ma wpływ również na system wywozu śmieci określony w trzecim przypadku. Wysokość ryczałtowej opłaty za wywóz śmieci z terenów ROD jest bowiem kalkulowana tak, że wliczana w nią jest średnioroczną ilość śmieci produkowanych na podobnych na nieruchomościach. Przykładowo, jeżeli w danej gminie znajduje się 5 ogrodów działkowych, to gmina zlicza ilość powstałych na terenie wszystkich tych ogrodów, ustala jaki był ich koszt wywieżenia, utylizacji itd. i w ten sposób wylicza stawkę ryczałtowej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ten sposób, koszt gospodarki odpadami na jednym ogrodzie zamieszkanym może zaważyć na opłatach w pozostałych ROD na terytorium danej gminy chociażby problem zamieszkiwania tam nie występował.

Wracając do skutków orzeczenia NSA dla rodzinnych ogrodów działkowych, w tym problemów w niego wynikających należy wskazać, że **treść tego orzeczenia będzie miała znaczenie dla ogrodów działkowych, które są zamieszkiwane, niezależnie od tego czy w ogrodzie zamieszkiwanym jest podpisana indywidualna umowa na wywóz śmieci czy też wywóz ten odbywa się na podstawie deklaracji składanej według zasad ogólnych czy ryczałtowej opłaty.** W wszystkich w/w przypadkach, pozostali działkowcy będą musieli bowiem płacić za wywóz śmieci więcej (z uwagi na większą ilość śmieci generowaną przez zamieszkujących działkowców). **Skutki tego orzeczenia NSA rozciągną się również na działkowców, w których w ogóle nie występuje problem zamieszkiwania, a są one objęte razem z ROD zamieszkiwanym wspólnym systemem wywozu śmieci organizowanym przez gminę, co się może przejawiać w wyżej ustalonej stawce opłaty ryczałtowej (przy systemie ryczałtowym) czy też odgórnie narzucanymi normami gromadzenia odpadów tj. wyższą minimalną ilością odpadów konieczną do zadeklarowania (przy systemie ogólnym).**

Ad. 2

Wyrok NSA uchylił pozytywny wyrok WSA w Gdańsku i odszedł od dotychczasowej linii orzeczniczej w sprawie zasad rozliczania wywozu śmieci z terenów zamieszkanych. Stwierdzeniem, że „nielegalne, na podstawie art. 12 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, zamieszkanie na działce w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym, nie uzasadnia z tego tytułu

powstania i wykonania w stosunku do działkowca obowiązku ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6c ust. 1 oraz art. 6i ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach” jednoznacznie przesądził, że **skoro działkowiec legalnie nie może mieszkać na terenie rodzinnego ogrodu działkowego, to nie można od niego wymagać, że ma płacić za śmieci jak mieszkaniec.**

Tym samym NSA wskazał, że działkowiec zamieszkujący na terenie ROD nie ma obowiązku:

- stosować się (występując jako działkowiec) do zasad wywozu śmieci obowiązujących właścicieli nieruchomości na której zamieszkują mieszkańcy (art. 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach bowiem stanowi, że „gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy”)
- płacić za każdy miesiąc, w którym działka jest zamieszkiwana (art. 6i ust. 1 pkt. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach bowiem stanowi, że „Obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstaje w przypadku nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 - za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec).

W konsekwencji tego orzeczenia, działkowiec, który wbrew przepisom obowiązujących w PZD zamieszkuje na działce w ROD nie ma obowiązku składania deklaracji opłaty za wywóz śmieci z działki jako nieruchomości zamieszkałej i opłacania z tego tytułu opłaty za śmieci (wyliczonej według zasad jak dla nieruchomości zamieszkałej). Opłatę za śmieci z terenu ROD i działek jako nieruchomości niezamieszkałych, w tym za działkowca zamieszkującego, który produkuje więcej śmieci niż inni, muszą uiścić wszyscy działkowcy. Dzięki temu działkowcy zamieszkujący zapłacą mniej niż gdyby rozliczali się indywidualnie, za wywóz śmieci jak z nieruchomości zamieszkałych. Natomiast pozostali działkowcy, którzy nie mieszkają na terenie ROD, gdzie występuje ten problem, zapłacą więcej niż działkowcy z ogrodów, na których nie ma „dzikich lokatorów”. Oczywiście ilość wytwarzanych śmieci i koszty ich wywozu będą zależały od indywidualnego ogrodu. W niektórych ogrodach, działkowcy mniej wytwa-

rzają śmieci, a w niektórych więcej. W niektórych ROD za śmieci płaci się więcej bo są wyższe opłaty uchwalone przez gminy bądź nie jest prowadzona segregacja śmieci, a w niektórych płaci się mniej. Niemniej jest czymś oczywistym, że w ogrodach, w których mieszkają osoby powstaje więcej śmieci. A im więcej odpadów, tym za te odpady trzeba będzie więcej zapłacić.

W celu zbadania, ile ROD dotkną skutki orzeczenia NSA, KR PZD zleciła Okręgom PZD wykonanie badania, jak wygląda kwestia rozliczeń finansowych za śmieci w przypadku ogrodów zamieszkiwanych. **Zgodnie z informacjami OZ PZD, problem zamieszkiwania dotyczy ogrodów na terenie Okręgu PZD: w Bydgoszczy, w Kaliszu, w Koszalinie, Legnicy, Łódzkiego, Mazowieckiego, w Pile, Podlaskiego, Pomorskiego, w Poznaniu, w Szczecinie, Śląskiego, Toruńsko-Włocławskiego, Warmińsko-Mazurskiego, we Wrocławiu.** Problem ten nie występuje na terenie Okręgu: w Częstochowie, Elblągu, w Gorzowie Wlkp., Lublinie, Podkarpackiego, Sudeckiego, Świętokrzyskiego, w Opolu, w Słupsku.

W większości przypadków (tj. na terenie OZ PZD w Kaliszu, w Koszalinie, Legnicy (część), Łódzkiego, Mazowieckiego, Podlaskiego, Śląskiego, Warmińsko-Mazurskiego, we Wrocławiu), tam występują sporadyczne przypadki zamieszkiwania, działkowcy nie domagają się, aby osoby zamieszkujące dodatkowo płaciły. Wobec czego, nie rozliczają się one indywidualnie, a koszt opłat za śmieci dzielona jest pomiędzy wszystkich po równo (tyle samo od każdej działki).

Odmienne sytuacje:

- na terenie miasta Gdańska, przewidziany jest specjalny formularz deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi tzw. deklaracja mieszana (dla nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych), które stosują ogrody dotknięte problemem zamieszkiwania. Deklaracje składają zarządy ROD, a opłatę za zamieszkujących wyliczają na podstawie powierzchni użytkowej altany. Działkowcy zamieszkujący korzystają z ogrodowych pojemników.
- Na terenie OZ PZD w Poznaniu również obowiązuje druk deklaracji mieszanej. Działkowcy wskazani przez zarząd ROD w deklaracji jako zamieszkujący uiszczają opłaty tak jak miesz-

kańcy. Śmieci wyrzucane są do wspólnych pojemników ogrodowych.

- Na terenie OZ PZD w Toruńsko-Włocławskiego w większości ROD zamieszkałych, działkowcy składają oddzielne deklaracje opłaty za gospodarowanie odpadami i rozliczają się indywidualnie z zakładem komunalnym. W takich przypadkach każdy ma swój pojemnik na śmieci. Problem jest w ROD, gdzie są wąskie aleje i nie ma możliwości dojazdu śmieciarki do każdej działki. Wówczas nieformalnie działkowcy zamieszkujący uiszczają na rzecz zarządów ROD opłatę dodatkową, aby móc wyrzucać śmieci do kontenerów ogólnogrodowych (walne zebranie nie podejmuje w tej sprawie uchwały).
- Na terenie OZ PZD w Szczecinie niektóre z ogrodów podjęły uchwałę dotyczącą wyższej opłaty za wywóz śmieci dla osób zamieszkujących na terenie ROD.
- Na terenie OZ PZD w Pile, zamieszkujący działkowcy (31 osób) wyrzuca śmieci do ogólnodostępnych pojemników do śmieci na terenie miasta.
- Na terenie OZ PZD w Legnicy w jednym ROD (2 rodziny) mają własne pojemniki na śmieci i wnoszą opłaty bezpośrednio do zakładu komunalnego na podstawie podpisanych umów.
- Na terenie miasta w Bydgoszczy, w dniu 12.02.2018 r. odbyło się spotkanie pracowników biura zarządzania odpadami komunalnymi w prezesami ROD, gdzie urzędnicy oczekiwali podania ilości działek zamieszkiwanych przymierzając się do wprowadzenia dodatkowej opłaty za śmieci.

Ad. 3

NSA w swoim orzeczeniu zwrócił uwagę jeszcze na jedną kwestię, a mianowicie czy stowarzyszenie ogrodowe ma prawo pobierać opłaty za wywóz śmieci od działkowców w zakresie śmieci wytwarzanych na ich indywidualnych działkach, a następnie uiszczać je w ich imieniu na rzecz gminy. Do tego problemu NSA odniósł się wskazując, że ani z u.r.o.d. oraz u.c.p.g., jak również z ustawy Ordynacja podatkowa - nie wynika, że stowarzyszenie ogrodowe może, w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wykonywać prawa i obowiązki płatnika świadczenia z tego tytułu na rzecz gminy; płacona przez działkowca do stowarzyszenia opłata ogrodowa nie jest świadczeniem na rzecz gminy ani na rzecz płat-

nika, który miałby przekazać je uprawnionemu gminnemu świadczeniobiorcy.

Aby ustalić znaczenie prawne tej wypowiedzi NSA trzeba przeanalizować zapisy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawy Ordynacja podatkowa.

W ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych, do kwestii gospodarowania odpadami komunalnymi odnosi się przede wszystkim art. 15 ust. 2, który stanowi, że do „stowarzyszenia ogrodowego należy zapewnienie zbierania odpadów komunalnych powstałych na terenie ROD”. Teren ROD nie został zdefiniowany w ustawie, ale zostało zdefiniowane pojęcie „ROD” (art. 2 pkt. 5), działka (art. 2 pkt. 2) oraz „teren ogólny” (art. 2 pkt. 3). Biorąc pod uwagę te pojęcia można byłoby zdefiniować teren ROD jako obszar składający się z działek i terenu ogólnego. Zatem zgodnie z art. 15 ust. 2 stowarzyszenie ogrodowe, a w szczególności zgodnie ze Statutem PZD – do zarządu ROD należy zapewnienie zbierania odpadów komunalnych powstałych na działkach i terenu ogólnego ROD.

Natomiast, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (art. 3 ust. 1), utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy realizują ten obowiązek poprzez m.in. obejmowanie wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi; nadzorowaniem gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości; ustanawiania selektywnego zbierania odpadów komunalnych; tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych czy też prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt. 4- właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez: m.in. pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych. Z tym że, obowiązek ten nie dotyczy tylko stricte właścicieli. Pojęcie właścicieli nieruchomości jest dużo szersze. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 4 tejże ustawy, przez właścicieli nieruchomości rozumie się przez także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w za-

rzędzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością. **W związku z taką interpretacją można by jednocześnie uznać za właściciela – stowarzyszenie ogrodowe, będące właścicielem, użytkownikiem wieczystym bądź użytkownikiem gruntu ROD, ale i działkowców, będących dzierżawcami działkowymi gruntów ROD czyli grupą osób władającą działkami.** Zgodnie z następnymi przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na „właścicielu nieruchomości: będzie spoczywał obowiązek: złożenia do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych (art. 6m ust. 1) oraz poniesienia opłaty na rzecz gminy (art. 6h).

Przechodząc na grunt Ordynacji podatkowej, która będzie miała zastosowanie do relacji właściciel nieruchomości a gmina (zgodnie z art. 6q ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) należy wyróżnić 3 podmioty, które będą występowały w przypadku ogrodów działkowych tj. działkowiec (ten kto płaci), zarząd ROD (ten kto wylicza opłatę, pobiera i wpłaca) oraz gmina (ten, komu się należy). Zgodnie z ustawą Ordynacja podatkowa w tym układzie można wyróżnić: podatnika (działkowiec), płatnika (zarząd ROD) oraz uprawnionego (gmina). Prawdopodobnie, wobec definicji płatnika (art. 8: *„Płatnikiem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana na podstawie przepisów prawa podatkowego do obliczenia i pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu”*), NSA w swoim wyroku powziął wątpliwość, czy stowarzyszenie ogrodowe może, w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wykonywać prawa i obowiązki płatnika świadczenia z tego tytułu na rzecz gminy bowiem „nie wynika to z ustawy o ROD, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ani z ustawy Ordynacja podatkowa”).

NSA nie przesądził tej kwestii jednoznacznie. Wobec powyższego, zasadne wydaje się kontynuowanie dotychczasowej praktyki. Zarządy ROD powinny dalej zajmować się wypełnianiem deklaracji, zbieraniem i uiszczaniem na rzecz gminy opłaty za śmieci. Takie działania są uzasadnione prawnie,

w szczególności uzasadnia je art. 33 ust.1 ustawy o ROD, zgodnie z którym, opłata za wywóz śmieci stanowi część opłaty ogrodowej, do której zapłaty

jest zobowiązany każdy działkowiec. Zgodnie ze statutem PZD, jest ona uiszczana na rzecz stowarzyszenia ogrodowego.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI:

1) Zazwyczaj w ogrodach działkowych zamieszkujący działkowcy nie uiszczają z tytułu generowania większej liczby odpadów większych opłat za śmieci. Opłaty dzielone są równo pomiędzy działki. Marginalnie, działkowcy uiszczają dodatkowe opłaty za podstawie ustaleń z zarządami. Są jednak sytuacje - tam gdzie obowiązują mieszane druki deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych) – gdy, zarządy ROD ujawniają działki zamieszkałe i pobierają od działkowców zamieszkujących opłatę wyliczoną wg stawek gminnych. Okręgi PZD nie wskazały, aby działkowcy rozliczali się na podstawie odrębnych deklaracji. Natomiast przy systemie ryczałtowym nie wskazano ani jednego przypadku pobierania przez zarząd ROD dodatkowej opłaty za wywóz śmieci z działek zamieszkałych. Przy umowach sprawa przedstawia się podobnie. Dlatego też, wobec braku przypadków składania przez działkowców zamieszkujących na terenie ROD indywidualnych deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami ko-

munalnymi z nieruchomości zamieszkałych wyrok NSA nie zmienia sytuacji prawnej w tym zakresie. Może mieć tylko ewentualne znaczenie dla tych ogrodów, gdzie zarządy ROD składały deklaracje „mieszane” i osobno ujmowały i rozliczały działki zamieszkałe i niezamieszkałe.

2) W intepretowanym wyroku należy uznać, że NSA w pewnym sensie zakwestionował składanie deklaracji opłaty przez zarządy ROD. Wobec czego istnieje zagrożenie, iż w przyszłości część organów publicznych (powołując się na orzeczenie NSA) może kwestionować deklaracje składane przez zarządy ROD i wymagać składania deklaracji i uiszczania opłaty przez samych działkowców. NSA nie przesądził jednak tej kwestii jednoznacznie. Wobec powyższego, zasadne wydaje się kontynuowanie dotychczasowej praktyki, która ma podstawę prawną w art. 33 ust. 1 ustawy o ROD.

przygotowała
Monika Pilzak
st. inspektor ds. prawnych
Biuro prawne PZD

Warszawa, dnia 23.02.2018 r.

3. Pismo PZD do Ministra Środowiska

Warszawa, dnia 8 marca 2018 roku

Szanowny Pan
Henryk Kowalczyk
Minister Środowiska

W odpowiedzi na pismo Państwa resortu z dnia 22.02.2018 r. (symb. DP-WL.0230.112.2017.MN) w sprawie przedstawienia ewentualnych uwag do projektu *Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wzorów sprawozdań o odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi*, Polski Związek Działkowców informuje, że nie zgłasza uwag do w/w projektu rozporządzenia.

Jednocześnie, mając na uwadze postulaty dotyczące gospodarki odpadami zgłaszane przez działkowców do naszej organizacji, pragniemy przybliżyć problemy, z jakimi zmagają się rodzinne ogrody działkowe i działkowcy. Problemy te związane są z obecnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi gospodarki odpadami na terenie ROD, w tym zmianami, które wprowadziły nowelizacje ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach tj. z dnia 1 lipca 2012 r. i 28 listopada 2014 r.

Zasady wywozu śmieci, wprowadzone na mocy w/w nowelizacji ustawy mają wciąż niekorzystny wpływ na sytuację ogrodów działkowych i działkowców. W opinii działkowców, zmiany dokonane

w ustawie wprowadziły wiele niesprawiedliwych zasad w zakresie gospodarowania odpadami na terenach ogrodów działkowych. Wśród nich należy przede wszystkim wymienić coraz wyższe stawki opłaty za wywóz śmieci z terenów ogrodów, zupełnie „oderwane” od ilości śmieci faktycznie wytwarzanych na ich terenie. W wielu ogrodach opłaty za śmieci wzrosły nawet o 300%.

Kilkuletnie funkcjonowanie znowelizowanej ustawy udowodniło, że obejmowanie ogrodów działkowych w/w systemami, zwłaszcza opłatą ryczałtową nie ma uzasadnienia funkcjonalnego i ekonomicznego, a jest podyktowane interesami i stosunkiem danej gminy do ogrodów działkowych. Wyraża się to m.in. w tym, że gminy całkowicie dowolnie i różnie interpretują oraz stosują zapisy ustawy. Część z nich uważa, że opłata ryczałtowa za wywóz śmieci odnosi się do poszczególnej działki rodzinnej, inne uważają, że opłata ryczałtowa odnosi się do całej nieruchomości zajmowanej przez ROD, a nie do poszczególnej działki rodzinnej. Jeszcze inne gminy zajmują stanowisko, że opłata ryczałtowa nie ma zastosowania do ROD, tylko do takich nieruchomości, które mają typowo charakter rekreacyjny i gdzie występują np. domki letniskowe. Konsekwencją nieprecyzyjnych zapisów jest całkowita uznaniowość w stosowaniu prawa, a co za tym idzie – niczym nieuzasadnione różnicowanie obciążeń finansowych nakładanych na działkowców.

Odrębnym problemem jest zjawisko ustalania stawek opłat (zwłaszcza opłaty ryczałtowej) bez rzetelnej analizy ilości odpadów powstających na terenie ROD i bez konsultacji z rodzinnymi ogrodami działkowymi. Jej stawka jest narzucana „odgórnie”, w zależności od żądań finansowych firmy, której gmina zleca wywóz śmieci. Całkowicie ignoruje się przy tym takie okoliczności jak koszty, jakie ogrody ponosiły do tej pory – samodzielnie zlecając usługę odbioru śmieci, czy też fakt, iż działki w ROD są wyposażone w kompostowniki. Stan ten powoduje olbrzymie zróżni-

cowanie sytuacji działkowców w poszczególnych gminach.

O powyższych problemach informowaliśmy już Państwa resort. W odpowiedzi na pismo z dnia 19.07.2017 r. Minister Środowiska poinformował PZD, że w dniu 6 października 2017 r. na posiedzeniu Zespołu ds. programowania prac Rządu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów podjęta została decyzja o wpisaniu projektu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów. W związku z powyższym zwracamy się z uprzejmą prośbą **o informację, czy resort Środowiska rozpoczął prace legislacyjne w tej sprawie, a jeżeli tak, to o uwzględnienie naszej organizacji w konsultacjach społecznych dotyczących przygotowywanych rozwiązań prawnych.**

Szanowny Panie Ministrze

Dziękując za możliwość wyrażenia opinii nt. projektu w/w rozporządzenia, pragniemy podkreślić, że nasza organizacja jest otwarta na udział we wszelkich konsultacjach społecznych dotyczących projektów aktów prawnych mających wpływ na funkcjonowanie ogrodów działkowych i dotyczących praw działkowców. W szczególności, mając na uwadze oczekiwania kierowane do PZD z ogrodów działkowych, pragniemy wyrazić **chęć współpracy z Państwa Ministerstwem w zakresie zmiany przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie dotyczącym wywozu śmieci z terenów ROD, służąc swoją wiedzą i doświadczeniem, a przede wszystkim znajomością problemów środowiska działkowców.**

Licząc na zainteresowanie ze strony Pana Ministra dalszą współpracą, załączamy wyrazy szacunku.

PREZES PZD
/-/ Eugeniusz Kondracki

III. NOWA DEKLARACJA CZŁONKOWSKA

UCHWAŁA NR 71/2018
KRAJOWEGO ZARZĄDU POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 8 marca 2018 roku
w sprawie wprowadzenia wzoru deklaracji członkowskiej
Polskiego Związku Działkowców

Krajowy Zarząd PZD postanawia:

§ 1

1. Wprowadzić wzór deklaracji członkowskiej PZD składanej przez osobę ubiegającą się o członkostwo w PZD.
2. Wzór deklaracji członkowskiej PZD stanowi załącznik do uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 8 marca 2018 roku

POLSKI ZWIĄZEK DZIAŁKOWCÓW DEKLARACJA CZŁONKOWSKA

1. Dane ubiegającego się o członkostwo

Nazwisko		Imię/imiona	
Adres zamieszkania			
Adres do korespondencji [jeżeli jest inny niż zamieszkania]			
Numer PESEL			
Nr telefonu**		Adres e-mail**	

2. Deklaracja ubiegającego się o członkostwo

Zwracam się o przyjęcie w poczet członków stowarzyszenia ogrodowego Polski Związek Działkowców z/s w Warszawie. Zobowiązuję się przestrzegać przepisów ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, statutu PZD, regulaminu ROD oraz innych przepisów związkowych PZD. Oświadczam, że przysługują mi prawa i obowiązki wynikające z prawa do działki z umowy dzierżawy działkowej (w załączeniu***) – działka nr ..... o powierzchni ..... m² w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym .....

w .....

Jednocześnie wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych na potrzeby realizacji celów statutowych PZD zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych.

.....
Miejscowość data

.....
Czytelny podpis

**Wyrażam zgodę na zawiadamianie mnie o terminie, miejscu i porządku obrad walnego zebrania członków PZD w ROD za pośrednictwem poczty elektronicznej na podany adres e-mail

.....
Czytelny podpis

3. Adnotacje Zarządu ROD /Okręgowego Zarządu PZD (OZ PZD)

Uchwałą Nr ..... z dnia ..... Zarządu ROD/OZ PZD* .....

..... w ..... przyjęto w poczet członków PZD

Pana/Panią .....

Podpisy i pieczęci imienne

pieczęć Zarządu ROD
lub Okręgowego Zarządu PZD

.....
Członek Zarządu ROD/OZ PZD* Prezes (I Wiceprezes*) Zarządu ROD/OZ PZD*

Miejscowość

Data

* *niepotrzebne skreślić*

** *fakultatywnie*

*** *załącznikiem do oświadczenia jest umowa dzierżawy działkowej (art. 27 ust. 1 ustawy o ROD), umowa przeniesienia prawa do działki (art. 41 ust. 1 ustawy o ROD) lub inny dokument (np. wyrok sądu) ustanawiający tytuł prawny uprawniający do korzystania z działki, chyba że dokument jest już w posiadaniu Zarządu*

IV. KOMUNIKAT KRAJOWEGO ZARZĄDU PZD W SPRAWIE BUDOWY SIEDZIB DLA ZARZĄDÓW ROD

W związku z uchwałami Prezydium KR PZD z dnia 23 stycznia 2018 roku:

- nr 2/2018 w sprawie budowy obiektów budowlanych na terenach ROD, które nie posiadają żadnych własnych budynków służących na potrzeby zarządów ROD i działkowców,
- nr 3/2018 w sprawie zlecenia wykonania Projektów architektoniczno-budowlanych obiektów budowlanych służących na potrzeby zarządów ROD i działkowców, na terenach ROD, które nie posiadają żadnych własnych budynków,

Krajowy Zarząd PZD informuje, że wystąpił do biur architektoniczno-projektowych oraz producentów gotowych obiektów o przesłanie ofert na wykonanie projektów lub dostarczenie gotowych obiektów, przeznaczonych na pomieszczenia dla zarządów ROD, a spełniających następujące kryteria:

- obiekt budowlany o powierzchni do 25 m² wraz z tarasem o powierzchni do 12 m²,
- obiekt budowlany o powierzchni do 35 m² wraz z tarasem o powierzchni do 12 m²,

Obiekty winny gwarantować możliwość ich całorocznego użytkowania oraz być wyposażone w możliwość przyłączenia m.in. instalacji sanitarnej, elektrycznej i posiadać właściwe zabezpieczenia przed włamaniem. Funkcjonalność obiektu winna zagwarantować pomieszczenie dla zarządu ROD, pomieszczenie na dokumenty (archiwum), pomieszczenie kuchenne i sanitarne.

Po zgłoszeniu ofert przez wykonawców, zostanie wybrana firma, z którą PZD nawiąże współpracę. Zakładamy, że umowa podpisana przez PZD m.in. będzie przewidywała wielokrotną możliwość powielania projektu. Zatem wybrane projekty będą mogły być wykorzystane przez Zarządy ROD w ramach podjętych przez walne zebrania uchwał w sprawie realizacji zadania inwestycyjnego polegającego na budowie obiektów służących na potrzeby zarządów ROD i działkowców.

Aktualnie bardzo ważną sprawą jest aby temat ten został podjęty przez zarządy ROD, w których brak obiektów na ich siedziby i żeby zostały przygotowane wnioski na zbliżające się walne zebrania w ROD, celem podjęcia tak istotnej decyzji w tej sprawie. Podjęte decyzje dadzą zarządom ROD możliwość szybkiego przystąpienia do realizacji zadania inwestycyjnego zgodnie z procedurą określoną w uchwale KR PZD nr 14/III/2015 r. KR PZD z dnia 1 października 2015 r. w sprawie zasad prowadzenia inwestycji i remontów w ROD. Wykorzystując projekty architektoniczne, które zostaną udostępnione zarządom ROD lub poprzez posadowienie gotowego obiektu, przyspieszymy budowę ponad 1100 budynków dla zarządów ROD, tak bardzo potrzebnych do normalnej, statutowej działalności zarządu i funkcjonowania ROD.

KRAJOWY ZARZĄD PZD

Warszawa dnia 1 marca 2018 roku

V. KONKURSY KRAJOWE

1. Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2018

UCHWAŁA NR 66/2018
KRAJOWEGO ZARZĄDU POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 8 marca 2018 r.
w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego
„Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2018”

Krajowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie §134 ust. 2, pkt 14 Statutu PZD, w związku z § 7 Statutu, postanawia:

§1

1. Ogłosić na rok 2018 konkurs krajowy pod nazwą: **„Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2018”**.
2. Przyjąć Regulamin konkursu, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
3. Przyjąć wzór protokołu z lustracji, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.
4. Przyjąć wzór zgody na publikację zdjęć i przetwarzanie danych osobowych, który stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§2

1. „Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2018” otrzyma puchar Prezesa PZD, dyplom,

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

Warszawa, dnia 8 marca 2018 roku

tablicę okolicznościową oraz nagrodę pieniężną w wysokości 5000 zł.

2. Rodzinne ogrody działkowe, które zdobędą tytuły „ROD Roku 2018” otrzymają puchary, dyplomy, tablice okolicznościowe oraz nagrody pieniężne w wysokości 4000 zł.
3. Rodzinne ogrody działkowe, które otrzymają wyróżnienia w poszczególnych dziedzinach otrzymają puchary, dyplomy, tablice okolicznościowe oraz nagrody pieniężne w wysokości 2000 zł.
4. Wszystkie rodzinne ogrody działkowe biorące udział w konkursie otrzymają zestaw wydawnictw związkowych na wyposażenie bibliotek ogrodowych.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Załącznik nr 1 do uchwały – Nr 66/2018

REGULAMIN KONKURSU KRAJOWEGO **„RODZINNY OGRÓD DZIAŁKOWY ROKU 2018”**

§1

1. Do udziału w konkursie okręgowe zarządy PZD zgłaszają rodzinne ogrody działkowe, które były laureatami w konkursach okręgowych w roku 2017.
2. Okręgowy zarząd PZD, na terenie którego znajduje się więcej niż 50.000 działek może zgłosić do konkursu 2 rodzinne ogrody działkowe.
3. Laureaci konkursów krajowych mogą być zgłaszani przez okręgowe zarządy po 3-letniej karencji.

4. Termin zgłaszania ogrodów do konkursu upływa z dniem 30 maja 2018 r.

§2

1. Do udziału w konkursie nie mogą być zgłaszane rodzinne ogrody działkowe:
- w których działki posiadają altany ponadnormatywne, występują zjawiska zamieszkiwania oraz przypadki zameldowania na terenie działek w ROD,
  - które nie posiadają planów zagospodarowania zatwierdzonych przez OZ PZD.

§3

Zgłoszenie do konkursu winno zawierać:

- uchwałę okręgowego zarządu PZD (nr uchwały i data) z pełną nazwą rodzinnego ogrodu działkowego, jego położeniem, liczbą terenów, łączną powierzchnią w ha i liczbą działek, a także numerem, pod którym ogród jest zarejestrowany w Rejestrze ROD Krajowej Rady PZD,
- pisemną informację o rodzinnym ogrodzie działkowym, która będzie ujmowała wszystkie działki zawarte w regulaminie konkursu krajowego i da możliwość komisji na właściwą ocenę ogrodu.
- wyposażenie rodzinnego ogrodu działkowego w infrastrukturę oraz tereny ogólne, wyposażeniowe (plac zabaw dla dzieci, plac do użytku ogólnego, aleje spacerowe z ich wyposażeniem, np. ławki ogrodowe itp.),
- materiał fotograficzny przedstawiający zagospodarowanie ogrodu i działek, w tym bramy wjazdowe do ogrodu, Dom Działkowca lub świetlicę i budynki administracyjno-gospodarcze, tereny użytku ogólnego i rekreacyjne ogrodu, drogi, aleje ogrodowe oraz parkingi, 10 wyróżniających się w zagospodarowaniu działek w ogrodzie (z podaniem ich numerów oraz nazwisk użytkowników), życie w ogrodzie (w tym imprezy ogrodowe, Dni Działkowca, Dzień Dziecka, integracyjne itp.).

Materiał fotograficzny winien być dobrej jakości, wykonany w sposób umożliwiający jego wykorzystanie do publikacji. Należy go przekazać w formie elektronicznej.

- 5) Podpisaną przez autora zdjęć, działkowca lub prezesa zarządu ROD zgodę na publikację zdjęć i przetwarzanie danych osobowych. Zgodę na przetwarzanie danych osobowych podpisuje działkowiec (działkowcy), którego działka jest wykorzystywana w konkursie

„Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2018”. Wzór zgody stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§4

Brak załączenia do zgłoszenia dokumentów wymienionych w §3 uchwały skutkuje nie przyjęciem zgłoszenia Rodzinnego Ogrodu Działkowego do konkursu.

§5

- Komisja Konkursowa Krajowej Rady PZD dokona oceny materiałów w oparciu o przesłane zgłoszenia oraz protokoły z lustracji przeprowadzonych w okresie od 11 czerwca 2018 r. do 14 lipca 2018 r.
- Komisja Konkursowa sporządzi ze swojej pracy protokół wraz z wnioskami na potrzeby Krajowego Zarządu PZD.
- Krajowy Zarząd PZD na podstawie protokołu z pracy Komisji:
  - dokona rozstrzygnięcia konkursu, ustali listę laureatów, w tym ROD który otrzyma tytuł „Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2018” oraz ogrody wyróżnione w poszczególnych dziedzinach
  - przyzna tytuły:
    - ogrodowi, który uzyskał najwyższą ocenę w konkursie tytuł: „Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2018”
    - ustali laureatów „ROD Roku 2018” oraz wyróżnienia dla ogrodów w poszczególnych dziedzinach, tj. 1) *Działalność Statutowa*, 2) *Aktywność ROD w środowisku*, 3) *Działalność oświatowa*, 4) *Inwestycje i remonty infrastruktury ROD*, 5) *Zagospodarowanie ROD*, 6) *Zagospodarowanie działek*, 7) *Działalność na rzecz ochrony środowiska*, 8) *Bezpieczeństwo w ROD*, 9) *Promocja ROD*.

§6

Wyniki konkursu ogłoszone zostaną w trakcie uroczystości Krajowych Dni Działkowca Roku 2018 oraz opublikowane w miesięczniku „działkowiec” i Biuletynie Informacyjnym PZD.

§7

Łącznie można uzyskać 720 punktów. Ilość punktów do uzyskania w poszczególnych dziedzinach określono poniżej.

I. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

1. Dokumentacja organizacyjna ogrodu:
  - a) walnych zebrań i zebrań zarządu ROD za rok 2017 i 2018, **0-10 pkt.**
  - b) protokoły, uchwały, decyzje, zgodność dokumentacji i podejmowanych uchwał z przepisami Statutu PZD i Regulaminu ROD, **0-10 pkt.**
  - c) ilość nowych użytkowników działek, dokumentacja, zabezpieczenie rocznej prenumeraty „*działkowiec*” **0-10 pkt.**
2. Zgodność planu zagospodarowania ROD ze stanem faktycznym (ze szczególnym uwzględnieniem ilości bram i furtek) **0-10 pkt.**
3. Dokumentacja członków Związku, rejestr członków ROD. Deklaracje członkowskie. Przestrzeganie zasad ustanowienia prawa do działki – przestrzeganie ustawy o ochronie danych osobowych **0-10 pkt.**
4. Czy Zarząd jest w posiadaniu decyzji potwierdzającej uzyskanie prawa użytkowania do gruntu ROD **0-10 pkt.**
5. Realizacja Programu Rozwoju ROD, współpraca z samorządem (czy istnieje możliwość powiększenia terenu ROD) **0-10 pkt.**
6. Komisje problemowe w ogrodzie (liczba działających komisji – należy wziąć pod uwagę co najmniej trzy takie komisje, dokumentacje pracy komisji oraz efekty ich pracy) **0-10 pkt.**
7. Wyposażenie ogrodu działkowego w sprzęt ogrodniczy i mechaniczny (wymienić jaki) **0-10 pkt.**

Łączna ilość punktów do uzyskania – 90 pkt.

II. AKTYWNOŚĆ ROD W ŚRODOWISKU

1. Udokumentowana aktywność ROD w środowisku:
  - a) działalność Zarządu ROD – aktywność członków i współpraca z samorządem, kontakty z parlamentarzystami, przedstawicielami władzy państwowej i organizacjami społeczno-politycznymi **0-10 pkt.**
  - b) działanie na rzecz ochrony środowiska i przyrody oraz rozwoju ogrodnictwa działkowego **0-10 pkt.**
  - c) prowadzenie działalności społecznej na rzecz działkowców i ich rodzin oraz społeczności lokalnych (wymienić jakie) **0-20 pkt.**

Łączna ilość punktów do uzyskania – 40 pkt.

III. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA

1. Organizowanie szkoleń z zakresu wiedzy ogrodniczej i organizacyjnej dla działkowców, w tym:
  - a) Szkolenia tj. wykłady, pogadanki, prelekcje – ilość szkoleń i uczestników **0-10 pkt.**
  - b) Pokazy praktyczne – ilość pokazów i uczestników **0-10 pkt.**
2. Propagowanie i rozprowadzanie literatury związkowej, w tym:
  - a) miesięcznika „*działkowiec*” w roku 2017 i 2018 – prenumerata miesięcznika dla instruktorów ogrodowych SSI PZD i członków organów ROD **0-10 pkt.**
  - b) rozprowadzanie przez zarząd ROD w roku 2017 i 2018 literatury związkowej na potrzeby działkowców **0-10 pkt.**
  - c) prowadzenie biblioteki ogrodowej **0-10 pkt.**

3. Działalność instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej PZD	
– liczba instruktorów ogrodowych przypadających średnio na 100 działek w ROD	
– ilość instruktorów okręgowych	
– ilość instruktorów krajowych	0-20 pkt.
4. Prowadzenie kroniki ogrodowej	0-20 pkt.
5. Działalność medialna ROD – szeroka informacja dot. realizacji inicjatyw ROD i Związku, prowadzenie strony internetowej ROD	0-20 pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 110 pkt.

IV. INWESTYCJE I REMONTY INFRASTRUKTURY ROD

1. Przygotowanie, prowadzenie i rozliczenie inwestycji i remontów prowadzonych przez zarząd ROD zgodnie ze statutem PZD, uchwałą Nr 6/XXIV/2015 KR PZD z dnia 15 stycznia 2015r. i w oparciu o uchwałę walnego zebrania	0-20 pkt.
2. Bieżąca konserwacja urządzeń i infrastruktury ogrodu	0-20 pkt.
3. Modernizacji ROD i sposób realizacji	0-30 pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 70 pkt.

V. ZAGOSPODAROWANIE ROD

1. Infrastruktura ROD (stan techniczny), w tym:	
a) ogrodzenie zewnętrzne	0-10 pkt.
b) bramy i furtki	0-10 pkt.
c) tablica z nazwą ogrodu i jej estetyka	0-10 pkt.
d) drogi i alejki ogrodowe, ich stan i funkcjonalność	0-10 pkt.
e) parkingi i miejsca postojowe i ich oddzielenie zielenią izolacyjną od działek	0-10 pkt.
f) obiekty kubaturowe występujące na terenie ROD, tj. Dom Działkowca, świetlica, budynki gospodarcze	0-10 pkt.
g) nawadnianie ogrodu (sposób nawadniania)	0-10 pkt.
h) sieć energetyczna i jej rozprowadzenie po ogrodzie	0-10 pkt.
i) sanitariaty, ich stan i odizolowanie od działek sąsiednich	0-10 pkt.
2. Zagospodarowanie i wyposażenie terenów ogólnych (należy podać rodzaj placów ogólnych i placów rekreacyjnych oraz ich wyposażenie)	0-10 pkt.
3. Stan i wykorzystanie tablic informacyjnych w ogrodzie – aktualność zamieszczanych w nich materiałów i ogłoszeń	0-10 pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 110 pkt.

VI. ZAGOSPODAROWANIE DZIAŁEK

1. Wyposażenie działek (stan techniczny, zgodność z regulaminem ROD):	
a) altany (ich prawidłowe usytuowanie jeżeli nie zaistnieją inne przesłanki, powierzchnia i wysokość oraz estetyka)	0-10 pkt.
b) zachowanie odległości nasadzeń trwałych od granic działek	0-10 pkt.
c) szklarnie i tunele foliowe (posiadanie i stan)	0-10 pkt.
d) elementy małej architektury na działkach (murki, pergole, trejaże, itp.)	0-10 pkt.
e) powszechność stosowania kompostowników – ich usytuowanie oraz wykorzystanie na działkach zgodnie z regulaminem ROD	0-10 pkt.

2. Estetyka i funkcjonalność działek	0-10 pkt.
3. Pielęgnacja drzew i krzewów (cięcie, prześwietlanie, odnawianie)	0-10 pkt.
4. Modernizacja działek (podać przykład)	0-10 pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 80 pkt.

VII. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Występowanie naturalnych pasów izolacyjnych w sąsiedztwie dróg komunikacyjnych lub innych źródeł zanieczyszczeń	0-10 pkt.
2. Udokumentowane przez zarząd ROD badania gleby	0-10 pkt.
3. Utrzymywanie czystości w ogrodzie, na działkach, na terenach ogólnych i przylegających bezpośrednio do ogrodu	0-10 pkt.
4. Udokumentowane rozwiązanie składowania i usuwania śmieci (umowy), zapewnienie zbiórki odpadów komunalnych powstałych na terenie ROD	0-10 pkt.
5. Ekologia w ogrodzie (budki lęgowe, karmniki dla ptaków, pszczoły murarki, ekologiczne sposoby ochrony roślin, stosowanie nawozów naturalnych, kompostowniki na działkach)	0-10 pkt.
6. Inicjatywy w ROD prowadzące do zmniejszania ilości śmieci poprzez zagospodarowanie odpadów roślinnych (np. skoszonej trawy itp.) oraz usuwanych gałęzi z drzew i krzewów	0-10 pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 60 pkt.

VIII. BEZPIECZEŃSTWO W ROD

1. Udokumentowana współpraca z policją, strażą miejską	0-10 pkt.
2. Polisy ubezpieczeniowe majątku Związku	0-10 pkt.
3. Zabezpieczenie przeciwpożarowe oraz przestrzeganie przepisów ogólnych i związkowych w tym zakresie	0-10 pkt.
4. Układ komunikacyjny w ogrodzie umożliwiający swobodny dojazd do każdej działki pojazdów służb ratowniczych	0-20 pkt.
5. Inne formy zapewnienia bezpieczeństwa w ogrodzie (wymienić jakie)	0-10 pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 60 pkt.

IX. PROMOCJA ROD

1. „ROD otwarty” – wymienić i opisać metody realizacji hasła	0-20 pkt.
2. Ogrodowe Dni Działkowca i inne imprezy (wymienić jakie) z udziałem społeczności lokalnej organizowane na terenie ogrodu	0-20 pkt.
3. Współpraca ROD z placówkami edukacyjno-dydaktycznymi, tj. szkołami, przedszkolami oraz innymi placówkami opiekuńczo-wychowawczymi	0-20 pkt.
4. Udział ROD w imprezach i uroczystościach miejskich, lokalnych i środowiskowych (wystawy, festyny itp.)	0-10 pkt.
5. Intensywność i udokumentowana współpraca ROD z mediami lokalnymi (TV, radio, prasa, Internet)	0-20 pkt.
6. Inne formy promocji – wymienić	0-10 pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 100 pkt.

**PROTOKÓŁ Z LUSTRACJI KONKURSOWEJ
„RODZINNY OGRÓD DZIAŁKOWY ROKU 2018”**

RODZINNEGO OGRODU DZIAŁKOWEGO .....

w ..... przeprowadzonej dnia .....

Rodzinny Ogród Działkowy.....
(nazwa ogrodu)

w .....

Okręg .....

zgłoszony do Krajowego Konkursu „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2018”

ROD zajmuje powierzchnię ogółem ..... ha

Powierzchnia użytkowa pod działkami wynosi ..... ha

Znajduje się na niej .....działek

Lustracja ROD została przeprowadzona przez zespół Komisji Konkursowej Krajowej Rady PZD, w składzie:

1. ....
/Imię i nazwisko – funkcja/

2. ....
/Imię i nazwisko – funkcja/

w obecności przedstawicieli okręgu PZD i zarządu ROD

1. ....
/Imię i nazwisko-funkcja/

2. ....
/Imię i nazwisko – funkcja/

3. ....
/Imię i nazwisko-funkcja/

4. ....
/Imię i nazwisko-funkcja/

5. ....
/Imię i nazwisko – funkcja/

6. ....
/Imię i nazwisko-funkcja/

7. ....
/Imię i nazwisko-funkcja/

I. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

1. Dokumentacja organizacyjna ogrodu:
- a) walnych zebrań i zebrań zarządu ROD za rok 2017 i 2018, (0-10 pkt.)
.....
..... przyznano punktów.....
- b) protokoły, uchwały, decyzje, zgodność dokumentacji i podejmowanych uchwał z przepisami statutu PZD i regulaminu ROD, (0-10 pkt.)
.....
..... przyznano punktów.....
- c) ilość nowych użytkowników działek, dokumentacja, zabezpieczenie rocznej prenumeraty „działkowiec” (0-10 pkt.)
.....
..... przyznano punktów.....
2. Zgodność planu zagospodarowania ROD ze stanem faktycznym (ze szczególnym uwzględnieniem ilości bram i furtek) (0-10 pkt.)
.....
..... przyznano punktów.....
3. Dokumentacja członków Związku, rejestr członków ROD. Deklaracje członkowskie. Przestrzeganie zasad ustanowienia prawa do działki – przestrzeganie ustawy o ochronie danych (0-10 pkt.)
.....
..... przyznano punktów.....
4. Czy Zarząd jest w posiadaniu decyzji potwierdzającej uzyskanie prawa użytkowania do gruntu ROD (0-10 pkt.)
.....
..... przyznano punktów.....
5. Realizacja Programu Rozwoju ROD, współpraca z samorządem (czy istnieje możliwość powiększenia terenu ROD) (0-10 pkt.)
.....
..... przyznano punktów.....
6. Komisje problemowe w ogrodzie (liczba działających komisji – należy wziąć pod uwagę co najmniej trzy takie komisje, dokumentacje pracy komisji oraz efekty ich pracy) (0-10 pkt.)
.....
..... przyznano punktów.....
7. Wyposażenie ogrodu działkowego w sprzęt ogrodniczy i mechaniczny (wymienić jaki) (0-10 pkt.)
.....
..... przyznano punktów.....

Łączna ilość punktów do uzyskania – 90 pkt. / łącznie przyznano .....

II. AKTYWNOŚĆ ROD W ŚRODOWISKU

- 1) Udokumentowana aktywność ROD w środowisku:
- a) działalność Zarządu ROD – aktywność członków i współpraca z samorządem, kontakty z parlamentarzystami, przedstawicielami władzy państwowej i organizacjami społeczno-politycznymi (0-10 pkt.)
.....
..... przyznano punktów.....
- b) działanie na rzecz ochrony środowiska i przyrody oraz rozwoju ogrodnictwa działkowego (0-10 pkt.)
.....
..... przyznano punktów.....

- c) prowadzenie działalności społecznej na rzecz działkowców i ich rodzin, oraz społeczności lokalnych (wymienić jakie) **(0-20 pkt.)**
..... przyznano punktów.....

Łączna ilość punktów do uzyskania – 40 pkt. / łącznie przyznano .....

III. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA

1. Organizowanie szkoleń z zakresu wiedzy ogrodniczej i organizacyjnej dla działkowców, w tym:
- a) Szkolenia tj. wykłady, pogadanki, prelekcje – ilość szkoleń i uczestników **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - b) Pokazy praktyczne – ilość pokazów i uczestników **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
2. Propagowanie i rozprowadzanie literatury związkowej, w tym:
- a) miesięcznika „działkowiec” w roku 2017 i 2018 – prenumerata miesięcznika dla instruktorów ogrodowych SSI PZD i członków organów ROD **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - b) rozprowadzanie przez zarząd ROD w roku 2017 i 2018 literatury związkowej na potrzeby działkowców **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - c) prowadzenie biblioteki ogrodowej **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
3. Działalność instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej PZD
- liczba instruktorów ogrodowych przypadających średnio na 100 działek w ROD.....
  - ilość instruktorów okręgowych .....
  - ilość instruktorów krajowych ..... **(0-20 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
4. Prowadzenie kroniki ogrodowej **(0-20 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
5. Działalność medialna ROD – szeroka informacja dot. realizacji inicjatyw ROD i Związku, prowadzenie strony internetowej ROD **(0-20 pkt.)**
..... przyznano punktów.....

Łączna ilość punktów do uzyskania – 110 pkt./ łącznie przyznano .....

IV. INWESTYCJE I REMONTY INFRASTRUKTURY ROD

1. Przygotowanie, prowadzenie i rozliczenie inwestycji i remontów prowadzonych przez zarząd ROD zgodnie ze statutem PZD i uchwałą Nr 14/III/2015 KR PZD z dnia 1 października 2015 r. w oparciu o uchwałę walnego zebrania **(0-20 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
2. Bieżąca konserwacja urządzeń i infrastruktury ogrodu **(0-20 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
3. Modernizacji ROD i sposób realizacji **(0-30 pkt.)**
..... przyznano punktów.....

Łączna ilość punktów do uzyskania – 70 pkt./ łącznie uzyskano .....

V. ZAGOSPODAROWANIE ROD

1. Infrastruktura ROD (stan techniczny), w tym:
  - a) ogrodzenie zewnętrzne **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - b) bramy i furtki **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - c) tablica z nazwą ogrodu i jej estetyka **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - d) drogi i alejki ogrodowe; ich stan i funkcjonalność **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - e) parkingi i miejsca postojowe i ich oddzielenie zielenią izolacyjną od działek **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - f) obiekty kubaturowe występujące na terenie ROD, tj. dom działkowca, świetlica, budynki gospodarcze **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - g) nawadnianie ogrodu (sposób nawadniania) **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - h) sieć energetyczna i jej rozrowadzenie po ogrodzie **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - i) sanitariaty, ich stan i odizolowanie od działek sąsiednich **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
2. Zagospodarowanie i wyposażenie terenów ogólnych (należy podać rodzaj placów ogólnych i placów rekreacyjnych oraz ich wyposażenie) **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
3. Stan i wykorzystanie tablic informacyjnych w ogrodzie – aktualność zamieszczanych w nich materiałów i ogłoszeń **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....

Łączna ilość punktów do uzyskania – 110 pkt./ łącznie przyznano.....

VI. ZAGOSPODAROWANIE DZIAŁEK

1. Wyposażenie działek (stan techniczny, zgodność z regulaminem ROD):
  - a) altany (ich prawidłowe usytuowanie jeżeli nie zaistnieją inne przesłanki, powierzchnia i wysokość oraz estetyka) **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - b) zachowanie odległości nasadzeń trwałych od granic działek **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - c) szklarnie i tunele foliowe (posiadanie i stan) **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - d) elementy małej architektury na działkach (murki, pergole, trejaże, itp.) **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
  - e) powszechność stosowania kompostowników – ich usytuowanie oraz wykorzystanie na działkach zgodnie z regulaminem ROD **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....
2. Estetyka i funkcjonalność działek **(0-10 pkt.)**
..... przyznano punktów.....

3. Pielęgnacja drzew i krzewów (cięcie, prześwietlanie, odnawianie)	(0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....	
4. Modernizacja działek (podać przykład)	(0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....	

Łączna ilość punktów do uzyskania – 80 pkt./ łącznie przyznano.....

VII. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Występowanie naturalnych pasów izolacyjnych w sąsiedztwie dróg komunikacyjnych lub innych źródeł zanieczyszczeń	(0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....	
2. Udokumentowane przez zarząd ROD badania gleby	(0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....	
3. Utrzymywanie czystości w ogrodzie, na działkach i na terenach ogólnych i przylegających bezpośrednio do ogrodu	(0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....	
4. Udokumentowane rozwiązanie składowania i usuwania śmieci (umowy) zapewnienie zbiórki odpadów komunalnych powstałych na terenie ROD	(0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....	
5. Ekologia w ogrodzie (budki lęgowe, karmniki dla ptaków, pszczoły murarki, ekologiczne sposoby ochrony roślin, stosowanie nawozów naturalnych, kompostowniki na działkach)	(0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....	
6. Inicjatywy w ROD prowadzące do zmniejszania ilości śmieci poprzez zagospodarowanie odpadów roślinnych (np. skoszonej trawy itp.) oraz usuwanych gałęzi z drzew i krzewów	(0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....	

Łączna ilość punktów do uzyskania – 60 pkt./ łącznie uzyskano .....

VIII. BEZPIECZEŃSTWO W ROD

1. Udokumentowana współpraca z policją, strażą miejską	(0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....	
2. Polisy ubezpieczeniowe majątku Związku	(0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....	
3. Zabezpieczenie przeciwpożarowe oraz przestrzeganie przepisów ogólnych i związkowych w tym zakresie	(0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....	
4. Układ komunikacyjny w ogrodzie umożliwiający swobodny dojazd do każdej działki pojazdów służb ratowniczych	(0-20 pkt.)
..... przyznano punktów.....	
5. Inne formy zapewnienia bezpieczeństwa w ogrodzie (wymienić jakie)	(0-10pkt.)
..... przyznano punktów.....	

Łączna ilość punktów do uzyskania – 60 pkt./ łącznie uzyskano.....

IX. PROMOCJA ROD

1. „ROD otwarty” – wymienić i opisać metody realizacji hasła (0- 20 pkt.)
..... przyznano punktów.....
2. Ogrodowe Dni Działkowca i inne imprezy (wymienić jakie) z udziałem społeczności lokalnej organizowane na terenie ogrodu (0- 20 pkt.)
..... przyznano punktów.....
3. Współpraca ROD z placówkami edukacyjno-dydaktycznymi, tj. szkołami, przedszkolami oraz innymi placówkami opiekuńczo-wychowawczymi (0- 20 pkt.)
..... przyznano punktów.....
4. Udział ROD w imprezach i uroczystościach miejskich, lokalnych i środowiskowych (wystawy, festyny itp.) (0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....
5. Intensywność i udokumentowana współpraca ROD z mediami lokalnymi (TV, radio, prasa, Internet) (0- 20 pkt.)
..... przyznano punktów.....
6. Inne formy promocji – wymienić (0-10 pkt.)
..... przyznano punktów.....

Łączna ilość punktów do uzyskania – 100 pkt./ łącznie uzyskano.....

Łączna ilość punktów do uzyskania – 720 pkt./łącznie uzyskano punktów .....

UWAGI:

.....
.....
.....
.....

Podpisy przedstawicieli ROD/OZ

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

Podpisy członków Komisji Konkursowej

1. ....
2. ....

Pieczęć ROD

Pieczęć OZ

.....
Miejscowość

.....
Data

ZGODA NA PUBLIKACJĘ ZDJĘĆ I PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH

Ja niżej podpisany/a .....
imię i nazwisko

z ROD ..... w .....
nazwa miejscowość

oświadczam, że jestem autorem/posiadam zezwolenie autora¹ zdjęć i wyrażam zgodę na wykorzystanie zdjęć w konkursie „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2018” przez **Polski Związek Działkowców stowarzyszenie ogrodowe z siedzibą w Warszawie, 00-728 Warszawa, ul. Bobrowiecka 1 wpisane do rejestru stowarzyszeń prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy pod numerem KRS 0000293886, NIP 526-00-07-711 (zwany dalej: „PZD”)**.

Zgoda obejmuje:

- ✓ utrwalanie, obróbkę, powielanie, publiczne udostępnianie na dowolnym nośniku drukowanym lub cyfrowym,
- ✓ publikację za pośrednictwem dowolnego medium, w tym na stronie internetowej jednostek organizacyjnych PZD, w Biuletynie Informacyjnym PZD, Aktualnościach związkowych, Zielonej Rzeczypospolitej, Informatorze Działkowca oraz ulotkach, broszurach, prezentacjach, filmach PZD.
- ✓ archiwizację oraz tworzenie, przechowywanie i użytkowanie kopii zapasowych.

Zgoda zostaje wyrażona bezterminowo, nieodpłatnie, bez ograniczeń terytorialnych.

.....
miejscowość, data

.....
czytelny podpis

Ja niżej podpisany² wyrażam zgodę na przetwarzanie danych osobowych (nazwiska) przez PZD w konkursie „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2018”.

.....
miejscowość, data

.....
czytelny podpis

¹ niepotrzebne skreślić

² dotyczy wyłącznie działkowców, których działki są wykorzystywane w konkursie „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2018” Nie dotyczy członków zarządów ROD lub innych osób, które tylko wykonały zdjęcia lub pozyskały je z innych źródeł niż od w/w działkowców

2. Wzorowa działka roku 2018

UCHWAŁA NR 67/2018
KRAJOWEGO ZARZĄDU POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 8 marca 2018 r.
w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego
„Wzorowa Działka Roku 2018”

Krajowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie §134 ust. 2, pkt 14 Statutu PZD, w związku z § 7 Statutu, postanawia:

§ 1

1. Ogłosić na rok 2018 konkurs krajowy pn. „Wzorowa Działka Roku 2018”.
2. Przyjąć regulamin konkursu, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
3. Przyjąć wzór protokołu z przeprowadzonej lustracji działki, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

§ 2

4. Przyjąć wzór zgody na publikację zdjęć i przetwarzanie danych osobowych, który stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

- 1) Laureaci konkursu otrzymają nagrody rzeczowe o wartości 1 000,00 zł
- 2) Wyróżnieni w konkursie otrzymają nagrody rzeczowe o wartości 500,00 zł
- 3) Wszyscy działkowcy biorący udział w konkursie otrzymają dyplomy, a także roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec” oraz wydawnictwa związkowe.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 8 marca 2018 roku

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 67/2018

REGULAMIN KONKURSU KRAJOWEGO **„WZOROWA DZIAŁKA ROKU 2018”**

§ 1

1. Do udziału w konkursie Okręgowe Zarządy PZD zgłaszają działki, które są laureatami w konkursach okręgowych w roku 2017.
2. Okręgowy Zarząd PZD, na terenie którego znajduje się więcej niż 50 tysięcy działek, może zgłosić do konkursu dwie działki.
3. Działka będąca laureatem w konkursie krajowym może startować z zachowaniem 3-letniej karencji.
4. Termin zgłaszania działek do konkursu upływa z dniem **30 maja 2018 r.** (decyduje data stempla pocztowego).

§ 2

Zgłoszenie działki do konkursu winno zawierać:

1. Uchwałę Okręgowego Zarządu PZD w sprawie wyników konkursu w 2017 r. obejmującą:
  - a) numer działki oraz nazwę i adres ROD, na terenie którego jest położona,
  - b) nazwisko i imię jej użytkownika wraz z adresem korespondencyjnym i numerem telefonu,
  - c) pisemną informację o działce, ujmującą wszystkie działy zawarte w regulaminie konkursu krajowego.

2. Materiał zdjęciowy obejmujący:
  - a) zagospodarowanie działki, w tym jej widok ogólny,
  - b) altanę,
  - c) część produkcyjną działki,
  - d) część wypoczynkową działki,
  - e) elementy małej architektury,
  - f) inny materiał ilustracyjny, uznany przez działkowca, jako pomocny przy ocenie działki.

Materiał fotograficzny winien być dobrej jakości, wykonany w sposób umożliwiający jego wykorzystanie do publikacji. Należy go przekazać w formie elektronicznej.

3. Podpisaną przez autora zdjęć, działkowca lub prezesa zarządu ROD zgodę na publikację zdjęć oraz przetwarzanie danych osobowych. Zgodę na przetwarzanie danych osobowych podpisuje działkowiec (działkowcy), który bierze udział w konkursie „Wzorowa Działka Roku 2018”. Wzór zgody stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 3

Brak załączenia do zgłoszenia elementów, o których mowa w § 2, stwierdzenie nie przestrzegania postanowień regulaminu ROD w zakresie zagospodarowania działki oraz niepłacenie opłat ogrodowych w ustalonych terminach skutkuje dyskwalifikacją uczestnictwa w konkursie.

1. Rozplanowanie i urządzenie działki (ocena ogólna, racjonalne wykorzystanie terenu)	0-10 pkt
.....	
2. Estetyka działki (ład i porządek, ogrodzenie i urządzenia na działce zgodne z regulaminem ROD)	0-10 pkt
.....	
3. Trawnik i jego utrzymanie	0-10 pkt
.....	
4. Część ozdobno-wypoczynkowa , w tym:	
a) bogaty dobór roślin ozdobnych	0-10 pkt
.....	
b) urządzenia wypoczynkowe i rekreacyjne	0-10 pkt
.....	
5. Część produkcyjna działki , w tym:	
a) sadownicza (różnorodność drzew i krzewów owocowych, przestrzeganie odległości nasadzeń od granic działki, prawidłowe formowanie koron, cięcie i prześwietlanie, zdrowotność)	0-10 pkt
.....	
b) warzywnicza (bogaty dobór gatunków, w tym ziół)	0-10 pkt
.....	
6. Mała architektura na działce	
a) płotki, murki, trejaże, pergole, oczka i zbiorniki wodne	0-10 pkt
.....	
b) inne elementy małej architektury	0-10 pkt
.....	

§ 4

1. Członek Komisji Konkursowej KR PZD wraz z instruktorem SSI, na podstawie przesłanych materiałów, a także lustracji przeprowadzonej w okresie od dnia 11 czerwca 2018 r. do dnia 14 lipca 2018 r., dokona oceny działek zgłoszonych do konkursu.
2. Komisja Konkursowa Krajowej Rady PZD sporządzi protokół wraz z wnioskami na potrzeby Krajowego Zarządu PZD.

§ 5

Krajowy Zarząd PZD, na podstawie protokołów i wniosków Komisji Konkursowej, dokona rozstrzygnięcia konkursu i ustali listę jego laureatów oraz wyróżnionych w konkursie.

§ 6

Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w trakcie Krajowych Dni Działkowca Roku 2018 oraz opublikowane w miesięczniku „działkowiec” i Biuletynie Informacyjnym PZD.

§ 7

Łącznie można uzyskać 140 punktów. Ilość punktów do uzyskania w poszczególnych kategoriach określono poniżej.

7. **Estetyka i stan techniczny altany**
 a) powierzchnia i odległość altany od granicy działki zgodne z regulaminem ROD ..... 0-10 pkt
 b) wykorzystanie altany zgodnie z regulaminem ROD ..... 0-10 pkt
 c) estetyka i stan techniczny altany ..... 0-10 pkt
8. **Posiadanie na działce kompostownika i jego wykorzystanie** ..... 0-10 pkt
9. **Ekologia na działce** (budki lęgowe, karmniki dla ptaków, domki dla owadów pożytecznych, ekologiczne sposoby ochrony roślin, stosowanie nawozów naturalnych) ..... 0-10 pkt

Załącznik nr 2 do Uchwały nr 67/2018

- WZÓR -

**PROTOKÓŁ KRAJOWEJ KOMISJI KONKURSOWEJ
 Z PRZEPROWADZONEJ LUSTRACJI DZIAŁKI
 W KONKURSIE „WZOROWA DZIAŁKA ROKU 2018”**

Działka nr ..... położona w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym
 im. .... w .....
 Okręg .....
 użytkowana przez .....
 adres .....
 nr telefonu .....

zgłoszona do Krajowego Konkursu „Wzorowa Działka Roku 2018”.

Lustracja przeprowadzona została przez zespół Krajowej Komisji Konkursowej w składzie:

1. ....
 imię i nazwisko

2. ....
 imię i nazwisko

w obecności przedstawiciela okręgu PZD, Zarządu ROD, a także użytkownika działki:

1. ....
 imię i nazwisko

2. ....
 imię i nazwisko

3. ....
 imię i nazwisko

4. ....
 imię i nazwisko

W oparciu o dokonaną lustrację zagospodarowania działki oraz zgodnie z regulaminem konkursu: „Wzorowa Działka Roku 2018”, ustala się następującą punktację:

1. **Rozplanowanie i urządzenie działki** (0-10 pkt.)
 (ocena ogólna, racjonalne wykorzystanie terenu) – przyznano ..... pkt.

2. Estetyka działki (ład i porządek, ogrodzenie i urządzenia na działce zgodne z regulaminem ROD) (0-10 pkt.) –	przyznano	pkt.
3. Trawnik i jego utrzymanie (0-10 pkt.) –	przyznano	pkt.
4. Część ozdobno-wypoczynkowa , w tym:		
a) bogaty dobór roślin ozdobnych – drzewa i krzewy ozdobne, w tym iglaki, pnącza i byliny (0-10 pkt.) –	przyznano	pkt.
b) urządzenia wypoczynkowe i rekreacyjne (0-10 pkt.) –	przyznano	pkt.
5. Część produkcyjna działki , w tym:		
a) sadownicza (różnorodność drzew i krzewów owocowych, przestrzeganie odległości nasadzeń od granic działki, prawidłowe formowanie koron, cięcie i prześwietlanie, zdrowotność) (0-10) –	przyznano	pkt.
b) warzywnicza (bogaty dobór gatunków, w tym ziół) (0-10 pkt.) –	przyznano	pkt.
6. Mała architektura na działce		
a) płotki, murki, trejaże, pergole, oczka i zbiorniki wodne (0-10 pkt.) –	przyznano	pkt.
b) inne elementy małej architektury, np. rzeźby (0-10 pkt.) –	przyznano	pkt.
7. Estetyka i stan techniczny altany		
a) powierzchnia i odległość altany od granicy działki zgodne z Regulaminem ROD (0-10 pkt.) –	przyznano	pkt.
b) wykorzystanie altany zgodnie z Regulaminem ROD (0-10 pkt.) –	przyznano	pkt.
c) estetyka i stan techniczny altany (0-10 pkt.) –	przyznano	pkt.
8. Posiadanie na działce kompostownika i jego wykorzystanie (0-10 pkt.) –	przyznano	pkt.
9. Ekologia na działce (budki lęgowe, karmniki dla ptaków, domki dla owadów pożytecznych, ekologiczne sposoby ochrony roślin, stosowanie nawozów naturalnych) (0-10 pkt.) –	przyznano	pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 140 pkt.

Przyznano – ..... pkt.

Protokół sporządzono w 3 egzemplarzach: jeden dla OZ PZD, drugi dla Komisji Konkursowej KR PZD, trzeci dla Zarządu ROD.

Podpis/y/ użytkownika działki .....

Podpisy przedstawicieli
Zarządu ROD Komisji Konkursowej

1. ....

1. ....

2. ....

2. ....

3. ....

4. ....

Pieczęć ROD

Miejscowość ....., dnia ..... 2018 r.

ZGODA NA PUBLIKACJĘ ZDJĘĆ I PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH

Ja niżej podpisany/a .....
imię i nazwisko

z ROD ..... w .....
nazwa miejscowość

oświadczam, że jestem autorem/posiadam zezwolenie autora³ zdjęć i wyrażam zgodę na wykorzystanie zdjęć w konkursie „Wzorowa Działka Roku 2018” przez **Polski Związek Działkowców stowarzyszenie ogrodowe z siedzibą w Warszawie, 00-728 Warszawa, ul. Bobrowiecka 1 wpisane do rejestru stowarzyszeń prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy pod numerem KRS 0000293886, NIP 526-00-07-711 (zwany dalej: „PZD”)**.

Zgoda obejmuje:

- ✓ utrwalać, obróbkę, powielanie, publiczne udostępnianie na dowolnym nośniku drukowanym lub cyfrowym,
- ✓ publikację za pośrednictwem dowolnego medium, w tym na stronie internetowej jednostek organizacyjnych PZD, w Biuletynie Informacyjnym PZD, Aktualnościach związkowych, Zielonej Rzeczypospolitej, Informatorze Działkowca oraz ulotkach, broszurach, prezentacjach, filmach PZD.
- ✓ archiwizację oraz tworzenie, przechowywanie i użytkowanie kopii zapasowych.

Zgoda zostaje wyrażona bezterminowo, nieodpłatnie, bez ograniczeń terytorialnych.

.....
miejscowość, data

.....
czytelny podpis

Ja niżej podpisany⁴ wyrażam zgodę na przetwarzanie danych osobowych (imienia, nazwiska, adresu korespondencyjnego, numeru telefonu) przez PZD w konkursie „Wzorowa Działka Roku 2018”.

.....
miejscowość, data

.....
czytelny podpis

³ niepotrzebne skreślić

⁴ dotyczy wyłącznie działkowców, których działki biorą udział w konkursie „Wzorowa Działka Roku 2018” Nie dotyczy członków zarządów ROD lub innych osób, które tylko wykonały zdjęcia lub pozyskały je z innych źródeł niż od w/w działkowców

VI. DZIAŁANIA W SPRAWIE USTAWY REPRYWATYZACYJNEJ

1. Komunikat KR PZD

KOMUNIKAT JEDNOSTKI KRAJOWEJ POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

z dnia 14 lutego 2018 r.

w sprawie projektu ustawy reprivatyzacyjnej skierowanego do ponownych analiz

Zgodnie z ostatnimi doniesieniami medialnymi, projekt *ustawy o zrekompensowaniu niektórych krzywd wyrządzonych osobom fizycznym wskutek przejęcia nieruchomości lub zabytków ruchomych przez władze komunistyczne po 1944 r.* został przedstawiony Komitetowi Stałemu Rady Ministrów i po jego decyzji - wrócił do ponownych analiz Ministerstwa Sprawiedliwości. Przewodniczący Komitetu – p. Jacek Sasin w jednym z wywiadów poinformował, że projekt wymaga dalszych analiz i wyliczeń, a także zastanowienia się, jak zapisać przepisy ograniczające krąg osób, które mogą stać się beneficjentami ustawy.

Powyższe oznacza, że będą kontynuowane prace związane z projektem tzw. dużej ustawy reprivatyzacyjnej. Warto przypomnieć, że PZD od początku opublikowania projektu ustawy na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości bardzo zaangażował się w prace legislacyjne związane z tą ustawą. W sprawie projektu, w dniu 15.11.2017 r. wypowiedziało się Prezydium KR PZD, w dniu 9.12.2017 r. - XIII Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów PZD, w dniu 15.12.2017 r. - Krajowa Rada PZD. Został również przygotowany obszerny „Raport roszczeń do gruntów ROD”, który jest i dalej będzie wykorzystywany w wystąpieniach do władz publicznych w sprawie ustawy reprivatyzacyjnej. Ponadto, w dniu 9 stycznia 2018 r. PZD wziął udział w debacie publicznej „Projekt ustawy reprivatyzacyjnej – szanse i zagrożenia” zorganizowanej przez Helsińską Fundację Praw Człowieka oraz Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie, gdzie prawnicy Związku prezentowali sytuację związaną z roszczeniami do gruntów ROD. Natomiast w dniu 31.01.2018 r. Prezes PZD – Eugeniusz Kondracki wystosował pismo do Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury – Kazimierza Smolińskiego w sprawie ustawy reprivatyzacyjnej. Pisma o podobnej treści zostały skierowane do: Rzecznika Praw Obywatelskich,

Prezesa Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu Stałego Rady Ministrów, Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, jak również Prezes Rządowego Centrum Legislacji. Swoje wystąpienia przekazały również Okręgi PZD: Małopolski, Mazowiecki, w Szczecinie i Podkarpacki.

PZD będzie dalej uczestniczył w pracach związanych z w/w projektem ustawy reprivatyzacyjnej. Związek ma bowiem świadomość, jak ogromne znaczenie dla ogrodników i działkowców ma uchwalenie ustawy kończącej proces „dzikiej” reprivatyzacji. Działania Związku nie mają charakteru politycznego. Są skierowane wyłącznie na obronę ROD i działkowców przed skutkami obecnych i przyszłych roszczeń. W szczególności, że ich źródłem są najczęściej błędy administracji publicznej przy nacjonalizacji, wywłaszczaniu czy też przekazywaniu gruntów pod ogrody działkowe. PZD podkreśla, że grunty pod ogrody działkowe były zajmowane przez działkowców w dobrej wierze, w pełnym przeświadczeniu, że ich stan prawny jest pewny i nie grożą im żadne roszczenia związane ze zwrotem działek czy też zapłatą za bezumowne korzystanie.

Roszczenia do gruntów ROD to poważne zjawisko. Według ostatniego badania, obejmują one **330 ROD** o pow. ponad **877 ha**, gdzie ponad **20 tys. działek** użytkowanych jest przez polskie rodziny. Przeliczając to na liczbę osób, roszczenia dotyczą 80 – 120 tysięcy osób. Ta liczba ciągle się zmienia. Pojawiają się nowe roszczenia, w tym zgłaszane do gruntów ROD, których dotychczasowy status był uregulowany. To przekonuje, że żaden ogród nie może czuć się bezpieczny.

Dlatego też, PZD w swoich stanowiskach i wystąpieniach do organów państwowych niejednokrotnie wskazywał, że opowiada się za ustawowym rozwiązaniem problemu reprivatyzacji. Związek uznaje za słuszne wprowadzenie do ustawy – zakazu zwrotu gruntów „w naturze” w zamian za stosowną

rekompensatę. Związek stoi na stanowisku, że regulacje prawne powinny uwzględniać naprawienie krzywd. Nie może być jednak tak, że naprawianie krzywd jednej grupy społeczeństwa będzie odbywało się krzywdą innych, a zwłaszcza tak licznej grupy społeczeństwa, jaką stanowią polscy działkowcy.

W związku ze zbliżającym się okresem zebrania sprawozdawczych w ROD zachęcamy wszystkie walne zebrania jako najwyższy organ Polskiego Związku Działkowców w ROD do zabrania głosu w sprawie projektu ustawy reprivatyzacyjnej i tym samym wsparcie działań Krajowej Rady PZD i okręgowych zarządów, które dalej będą podejmować starania - dzieląc się wiedzą, doświadczeniem i informacjami o roszczeniach – w kierunku uchwalenia „dobrego prawa” dla ogrodów i działkowców.

PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY PZD

2. Rzecznik Praw Obywatelskich odpowiedział na pismo Prezesa PZD w sprawie projektu ustawy reprivatyzacyjnej

Problem roszczeń do gruntów ROD ma olbrzymie znaczenie dla działkowców. Poza utratą działek i zainwestowanego na nich majątku są oni narażeni na procesy o tzw. bezumowne korzystanie z gruntów, w których właściciele lub ich spadkobiercy żądają się od nich kwot idących w miliony złotych. Dlatego też PZD od lat zabiegał o ustawowe rozwiązanie problemu i wprowadzenie zasady, wyłączającej możliwość zwrotów gruntów „w naturze”. Z uwagi na to, na informację, że Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało projekt tzw. dużej ustawy reprivatyzacyjnej Związek aktywnie włączył się w proces prac legislacyjnych dotyczących w/w projektu ustawy.

Działania w tej sprawie są podejmowane przez Związek od kilku miesięcy. W ostatnim czasie tj. 31 stycznia 2018 r. Prezes PZD – Eugeniusz Kondracki wystąpił w sprawie projektu ustawy do Prezesa Rady Ministrów, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury, Przewodniczącego Komitetu Stałego Rady Ministrów, Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów i Prezesa Rządowego Centrum Legislacji.

Prezes Związku skierował pismo również do Rzecznika Praw Obywatelskich. W swoim wystąpieniu Prezes Związku przekazał informacje

o aktualnym stanie roszczeń do gruntów ROD, ich genezie, działaniach podejmowanych przez Związek, a także skutkach roszczeń, w tym finansowych dla PZD i działkowców. Przedstawił również szczegółowe postulaty w zakresie zapisów, które winny zostać zmienione w projekcie ustawy reprivatyzacyjnej. Na koniec, Prezes PZD działając w imieniu milionowej grupy obywateli a zwłaszcza tysięcy działkowców z ROD objętych roszczeniami zaapelował o wsparcie starań Związku skierowanych na uchwalenie ustawy reprivatyzacyjnej w kształcie umożliwiającym ochronę ROD oraz zabezpieczenie interesów działkowców na przyszłość.

W dniu 28.02.2018 r. Prezes PZD otrzymał odpowiedź od Rzecznika Praw Obywatelskich – dr Adama Bodnara na w/w pismo. Rzecznik poinformował Prezesa PZD, że problem uregulowania roszczeń reprivatyzacyjnych jest szczególnym obszarem zainteresowań RPO. Rzecznik analizował projekt tzw. dużej ustawy reprivatyzacyjnej i kierował w tej sprawie postulaty do Prezesa RM, jak i poszczególnych ministrów. Po decyzji Komitetu Stałego RM o przekazaniu projektu ustawy do dalszych analiz, trudno stwierdzić, jaki będzie ostateczny kształt projektu. Z tych względów RPO wskazał, że *„najbardziej efektywnym działaniem jakie może podjąć Pan Prezes w celu zadbania o interesy Polskiego Związku Działkowców oraz zrzeszonych w nim osób, jest zgłaszanie legislacyjnych postulatów bezpośrednio u projektodawcy – co, jak wynika z korespondencji, Pan Prezes zdążył już uczynić”*. Ze swojej strony, RPO podziękował za przekazane informacje i wskazał, że przedstawione argumenty *„stanowią ważny materiał do własnych analiz Rzecznika, który może stać się podstawą do podjęcia dalszych działań w przyszłości”*.

Z uwagi na ogromne znaczenie ustawy reprivatyzacyjnej dla ROD i działkowców, PZD będzie w dalszym ciągu monitorował stan prac legislacyjnych dotyczących projektu ustawy oraz aktywnie występował w procedurze jego przygotowywania, a następnie uchwalania. Polski Związek Działkowców, na czele z Prezesem – Eugeniuszem Kondrackim będzie dalej przedstawiał opinie i kierował postulaty do ministrów, posłów oraz senatorów w imieniu tysięcy ogrodów i miliona działkowców.

Biorąc pod uwagę skutki społeczne i finansowe roszczeń dla samych działkowców, w dniu 14 lutego 2018 r. Prezydium KR PZD wydało komunikat (dostępny na stronie internetowej: www.pzd.pl),

w którym zachęciło wszystkie walne zebrania do zabrania głosu w sprawie projektu ustawy reprivatyzacyjnej i tym samym wsparcie działań Krajowej Rady PZD i okręgowych zarządów, które da-

lej będą podejmować starania - dzieląc się wiedzą, doświadczeniem i informacjami o roszczeniach – w kierunku uchwalenia „dobrego prawa” dla ogrodów i działkowców. MAP

3.

STANOWISKO
OKRĘGOWEGO ZARZĄDU POLSKIEGO
ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW W CZĘSTOCHOWIE
z dnia 28 lutego 2018 roku.
w sprawie: roszczeń do gruntów rodzinnych ogrodów działkowych
i znaczenia ustawy reprivatyzacyjnej.

Okręgowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców w Częstochowie uznaje, że jednym z najważniejszych obecnie zadań jakie stoją przed naszym stowarzyszeniem jest obrona rodzinnych ogrodów działkowych przed skutkami zgłaszanych roszczeń.

Rodzinne ogrody działkowe na przestrzeni 120 lat istnienia powstawały spontanicznie i tworzone były przez gminy oraz zakłady pracy. Jednak wówczas nie przywiązywano uwagi do stanów prawnych gruntów przekazywanych pod ogrody działkowe. Należy podkreślić, że brak dokumentacji źródłowej jak i występujące różne drobne nieprawidłowości w przejmowaniu i przekazywaniu gruntów pod ogrody działkowe obecnie skutkuje składaniem wniosków roszczeniowych w stosunku do tych terenów.

Związek od lat zajmuje w tej sprawie jedno stanowisko - obrony interesów działkowców. Związek jest świadomy, że nie wolno dopuścić do sytuacji, że naprawa szkód jednostkom będzie odbywać się kosztem krzywdy tysięcy działkowców, którzy w dobrej wierze pozyskiwali grunty na któ-

rych od lat funkcjonują dobrze zagospodarowane rodzinne ogrody działkowe dzięki własnym środkom finansowym, które indywidualni działkowcy przeznaczali na ich zagospodarowanie.

Polski Związek Działkowców nawiązuje ścisłą współpracę z samorządami oraz organami państwa w celu rozwiązania tego ważnego problemu szczególnie dla naszych członków. Związek zawsze stał na straży poszanowania prawa, ale jego przestrzeganie nie może naruszać interesów osób najsłabszych ekonomicznie, którzy użytkują działki w rodzinnych ogrodach działkowych. Dlatego Związek podjął działania zmierzające do opracowania raportu określającego problem roszczeń do gruntów ROD jak również ich skutków w celu uchwalenia przez polskiego ustawodawcę rozwiązań mających na celu prawne zabezpieczenie w pełni interesów rodzinnych ogrodów działkowych.

Okręgowy Zarząd PZD
w Częstochowie

Częstochowa 28.02.2018.

4.

STANOWISKO
PREZYDIUM OKRĘGOWEGO ZARZĄDU PODLASKIEGO PZD
z dnia 27 lutego 2018 r.
w sprawie projektu ustawy o zrekompensowaniu niektórych krzywd wyrządzonych osobom fizycznym wskutek przejścia nieruchomości lub zabytków ruchomych przez władze komunistyczne po 1944 r.

Prezydium OZ Podlaskiego PZD przede wszystkim pragnie zauważyć, że podjęcie działań legislacyjnych, które mają na celu uporządkowanie, uproszczenie i dostosowanie do obecnej sy-

tuacji społecznej i ekonomicznej przepisów dotyczących reprivatyzacji gruntów, zasługuje na zdecydowanie pozytywną ocenę. Istotne jest aby przy tym wszystkim pamiętać o tych grupach, któ-

rych wszelkie zmiany w przedmiocie procedur reprivatyzacyjnych będą bezpośrednio dotyczyć.

Jedną z takich grup są na pewno działkowcy użytkujący tereny ogrodów w całej Polsce, w tym także i w województwie podlaskim. Są to ludzie, którzy w dobrej wierze, własnymi siłami i głównie za pomocą własnych środków finansowych, zagospodarowali setki hektarów nieużytków przekazanych im przez Skarb Państwa bądź jednostki samorządu terytorialnego. Dlatego też, postępowania reprivatyzacyjne, które dotyczą terenów zajętych przez rodzinne ogrody działkowe, nie powinny wyglądać tak jak do tej pory. Polski Związek Działkowców, jak i przede wszystkim sami działkowcy, nie mogą być pozostawieni bez żadnej pomocy ze strony Państwa. Członkowie PZD nie mogą ponosić odpowiedzialności, w tym również finansowej, za nieprawidłowości związane z wywłaszczeniami, przeprowadzanymi przez organy państwowe nierzadko ponad pół wieku temu.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że przedstawiony projekt ustawy o zrekompensowaniu niektórych krzywd wyrządzonych osobom fizycznym wskutek przejęcia nieruchomości lub zabytków ruchomych przez władze komunistyczne po 1944 r., zawiera wiele korzystnych rozwiązań. Jednym z nich jest z całą pewnością uniemożliwienie zwrotów gruntów w naturze. W odniesieniu do gruntów użytkowanych przez PZD, taki zakaz zapobiegnie dwóm możliwym niekorzystnym rodzajom sytuacji. Pierwsza z nich to oczywiście taka, w której działkowcy zostaną zmuszeni do opuszczenia użytkowanego przez siebie terenu. Druga sytuacja dotyczy zaś przypadku, gdy w stosunku do gruntu, na którym funkcjonuje ogród działkowy, zapadło prawomocne orzeczenie lub została wydana prawomocna decyzja administracyjna o jego zwrocie, natomiast z powodu nieposiadania przez byłych właścicieli środków na zwrot wypłaconych przed laty odszkodowań, fizyczne uzyskanie przez nich terenu jest niemożliwe.

Prezydium OZ Podlaskiego PZD stwierdza, że pozytywnie należy ocenić również ograniczenie kręgu spadkobierców, którzy mogą ubiegać się o zwrot wywłaszczonych niegdyś nieruchomości. Z pewnością może to doprowadzić do szybszego ustalenia przez organy administracji publicznej i sądy kręgu uczestników postępowań reprivatyzacyjnych, a także zapobiec próbom wzruszenia pra-

womocnych rozstrzygnięć z powodu nieuczestniczenia w postępowaniu wszystkich spadkobierców. Zyskującą aprobatę Prezydium OZ Podlaskiego PZD propozycją, jest także określenie maksymalnego terminu, w jakim byli właściciele lub ich spadkobiercy mogą występować z roszczeniami.

Oceniając przedmiotowy projekt nie można jednak nie wspomnieć również o rzeczach, które można w nim poprawić. Jedną z nich jest na pewno rozszerzenie katalogu aktów prawnych, które stanowiły podstawę wywłaszczenia terenu, na którym dziś funkcjonują ogrody działkowe, od jego właścicieli. Na przykładzie Okręgu Podlaskiego można zauważyć, że zgodnie z projektem ustawy, nie wszystkie ogrody będą mogły skorzystać z przewidzianej w nim ochrony przed zwrotem terenu w naturze. Grunty, na których znajdują się objęte roszczeniami ogrody na terenie województwa podlaskiego, zostały wywłaszczone m.in. na mocy ustawy z dn. 29 maja 1974 r. o przekazywaniu gospodarstw rolnych na własność Państwa za rentę i spłaty pieniężne, ustawy z dn. 14 marca 1974 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, czy też ustawy z dn. 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości. Warto więc aby inicjatorzy projektu przeprowadzili głębszą analizę w zakresie aktów prawnych, które stanowiły podstawę do wydawania decyzji o wywłaszczeniu gruntów.

Prezydium OZ Podlaskiego PZD zauważa, że zważywszy na ogromną skalę problemu jakim są roszczenia zgłaszane w stosunku do gruntów, na których funkcjonują rodzinne ogrody działkowe, dobrym rozwiązaniem byłoby związane unormowanie tej tematyki za pomocą - samodzielnych regulacji zawartych w ostatecznym projekcie ustawy reprivatyzacyjnej. Warto w tym momencie zaznaczyć, że takie regulacje służyłyby nie tylko Polskiemu Związkowi Działkowców, ale i innym istniejącym w Polsce stowarzyszeniom ogrodowym, których grunty są lub mogą zostać objęte roszczeniami.

Podsumowując, Prezydium OZ Podlaskiego PZD pragnie wyrazić nadzieję, że w tej jakże niezwykle ważnej dyskusji nad zmianami dotyczącymi przepisów reprivatyzacyjnych, zostanie wzięty pod uwagę głos działkowców. Jest to przecież jedna z grup społecznych, której członkowie będą ponosić konsekwencje, nierzadko finansowe, ewentualnych nietrafionych regulacji.

Sekretarz PPZD

Prezes PPZD

/-/ Czesław Bagiński

/-/ Andrzej Bojko

VII. PROJEKT USTAWY O UŁATWIENIACH W PRZYGOTOWANIU I REALIZACJI INWESTYCJI MIESZKANIOWYCH ORAZ INWESTYCJI TOWARZYSZĄCYCH

W dniu 15 marca 2018 r. na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji został zamieszczony projekt ustawy *o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących* (projekt dostępny jest na stronie <http://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12309302>). Projekt ten został skierowany do uzgodnień międzyresortowych, jak i poddany został konsultacji społecznej, których termin upłynął pod koniec marca br.

Krajowy Zarząd PZD niezwłocznie przystąpił do jego analizy. Do prac włączeni zostali wszyscy prawnicy w biurze Krajowego Zarządu PZD. Jednocześnie Krajowy Zarząd PZD wystąpił do okręgów o przeanalizowanie projektu i zajęcie stanowisk. Prawnicy z okręgów przekazali do KZ PZD 7 opinii prawnych zawierających liczne zastrzeżenia w stosunku do powyższego projektu. Wszystkie opinie są ze sobą zbieżne i wskazują na realne niebezpieczeństwo, jakie niesie ze sobą w obecnej wersji projekt ustawy dla rodzinnych ogrodów działkowych i działkowców, w szczególności w dużych miastach, gdzie zapotrzebowanie na nowe osiedla mieszkaniowe jest większe, a wolnych terenów jest bardzo mało.

Równocześnie w Krajowym Zarządzie PZD została przygotowana opinia dotycząca przedmiotowego projektu ustawy, która w dniu 27 marca 2018 r. została przyjęta na posiedzeniu KZ PZD. Mimo, iż Związek został pominięty przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w procedurze konsultacji społecznych, powyższa opinia została przekazana do Resortu, jak i wysłana drogą elektroniczną na adres: grzegorz.kubaszewski@mi.gov.pl.

Jednocześnie Krajowy Zarząd PZD przyjął Stanowisko w sprawie projektu ustawy *o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących*, które zamieszczamy poniżej. Stanowisko zostało również zamieszczone na stronie internetowej PZD: www.pzd.pl, jak i na stronach internetowych okręgów.

Zarówno opinia, jak i Stanowisko Krajowego Zarządu PZD wskazują jak duże zagrożenie dla

rodzinnych ogrodów działkowych i działkowców będzie miało przyjęcie projektu ustawy w obecnej wersji. W projekcie nie jest przywołana nasza ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, która ma ogromne znaczenie dla ogrodów działkowych i działkowców. Tereny ogrodów działkowych od lat są narażone na ciągłe ataki. Tylko dzięki ustawie o ROD, ogrody działkowe nadal funkcjonują. Przyjęcie projektu tzw. *specustawy mieszkaniowej*, może to zmienić, gdyż wprowadza on uproszczone zasady i procedury zamierzeń inwestycyjnych dotyczących budowy nowych mieszkań, osiedli oraz infrastruktury towarzyszącej.

Projekt umożliwia realizację inwestycji mieszkaniowych wbrew miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planów, decyzję w zakresie wyrażenia zgody na budowę inwestycji zostawia tylko w rękach wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast. Projekt wprowadza również mechanizmy, które umożliwiają dokonanie ograniczania w możliwości swobodnego korzystania ze swoich nieruchomości poprzez budowę m.in. sieci energetycznych, wodociągowych, gazowych, nawet wbrew woli podmiotów, do których grunty należą.

Projekt jest szczególnie niebezpieczny dla ROD, które mają nieregulowaną sytuację prawną gruntów, bądź procedura potwierdzania prawa użytkowania PZD do gruntów na podstawie art. 75 i 76 ustawy o ROD nie została jeszcze zakończona. W takiej sytuacji PZD i działkowcy mogą zostać pozbawieni należnych odszkodowań zarówno przy realizacji inwestycji, jak i ograniczeniu w korzystaniu z nieruchomości.

Każdy może włączyć się do konsultacji nad projektem, co z pewnością powinno pomóc autorom projektu wprowadzić poprawki, dzięki którym projekt nie tylko będzie realizował cel, dla którego został przygotowany, ale jednocześnie będzie odbywało się to z poszanowaniem ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Opinie można przysyłać na adres: grzegorz.kubaszewski@mi.gov.pl. Zachęca-

my do skorzystania z tej możliwości, aby zapewnić bezpieczeństwo rodzinnym ogrodom działkowym.

W następnym Biuletynie Informacyjnym zostanie zamieszczona opinia Krajowego Zarządu PZD, która została przekazana do Resortu, opinie z okręgów i stanowiska innych struktur Związku,

a może i nowe informacje w sprawie przedmiotowego projektu, o ile takie zaistnieją.

Agnieszka Rudawska
st. inspektor ds. terenowo – prawnych
Wydział Gospodarki Gruntami KR PZD

STANOWISKO
KRAJOWEGO ZARZĄDU POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 27 marca 2018 r.
w sprawie projektu ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji
inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących

Krajowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców wyraża swoje zaniepokojenie projektem ustawy *o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących*, który został przygotowany przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju i zamieszczony na stronie Rządowego Centrum Legislacji. Projekt określa uproszczone zasady oraz procedury zamierzeń inwestycyjnych dotyczących budowy nowych mieszkań, osiedli, jak i infrastruktury towarzyszącej. Jednocześnie zawiera on szereg nieścisłości i niejasności interpretacyjnych, które powodują, że nie sposób jednoznacznie określić jego wpływu na sytuację rodzinnych ogrodów działkowych.

Polski Związek Działkowców jest Stowarzyszeniem skupiającym blisko milion działkowców i posiada 40 563 ha ziemi, na których funkcjonuje 4 638 rodzinnych ogrodów działkowych. W stosunku do 25 373 ha powierzchni ROD, Związek posiada tytuł użytkowania wieczystego bądź własność, co stanowi 63 % powierzchni łącznej ROD. Pozostała powierzchnia gruntów znajduje się w użytkowaniu, w tym dzięki art. 75 i 76 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych w stosunku do gruntów o łącznej powierzchni 4 999 ha, PZD uzyskał już potwierdzenie prawa użytkowania. Jednakże pozostaje jeszcze 5 355 ha, które do chwili obecnej nie zostały uregulowane. Ponadto, prawo użytkowania nie jest silnym tytułem prawnym, co również nie wpływa korzystnie na sytuację prawną gruntów ROD. Jednocześnie, w stosunku do 330 ROD o łącznej powierzchni 877 ha, na których urządzonych jest ponad 20 tys. działek rodzinnych, zgłoszone są roszczenia, które powodują, że stan prawny tych gruntów również należy uznać za nieuregulowany.

Silne obawy Związku wynikają nie tylko ze statusu prawnego gruntów ROD, ale i z braku ujawnienia w księgach wieczystych w wielu przy-

padkach prawa PZD do gruntów, na których położone są rodzinne ogrody działkowe. Prawo PZD ujawnione jest w księgach wieczystych w stosunku do gruntów, które Związek posiada w użytkowaniu wieczystym, ale w stosunku do gruntów, które znajdują się w użytkowaniu zwykłym sytuacja wygląda już gorzej i to nie z winy Związku. W stosunku do gruntów ROD uregulowanych na podstawie art. 75 i 76 ustawy o ROD, wpisy do ksiąg wieczystych zostały dotychczas dokonane zaledwie do 3 033 ha, co stanowi 29 % powierzchni podlegającej regulacji. Wynik ten jest niski, niestety w wielu przypadkach Związek nie ma na to wpływu. Wiadomym jest, iż brak ujawnienia tytułu prawnego do gruntów w księgach wieczystych spowoduje pomijanie Związku w procedurach administracyjnych.

Dlatego też, biorąc pod uwagę uzasadnienie projektu, w którym wskazano, iż jej celem jest „*redukcja barier prawnych, które ograniczają rozwój mieszkalnictwa*”, wydają się całkowicie uzasadnione obawy Związku dotyczące realizacji powyższych inwestycji kosztem rodzinnych ogrodów działkowych.

Projekt całkowicie pomija ustawę z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych. A przecież nasze ogrody położone są głównie w miastach i to dużych, gdzie występuje brak wolnych terenów. Wobec tego tereny ROD objęte są szczególnym zainteresowaniem m.in. deweloperów. Budzi to niepokój, gdyż projekt jest nieprecyzyjny i nie wyklucza likwidacji ROD pod budownictwo mieszkaniowe.

Tym bardziej budzi obawy fakt, iż Związek nie został uwzględniony w konsultacjach nad powyższym projektem, a przecież większość z 40 tys. hektarów ROD znajduje się w miastach. Wynika to również z badań przeprowadzonych w Związku. Tylko w miastach powyżej 50 tys. mieszkańców

ogrody zajmują aż 19 873 ha, co stanowi 48 % ogólnej powierzchni ROD w Polsce. Celem projektodawcy jest budowanie inwestycji mieszkaniowych i towarzyszących tam, gdzie jest największe zapotrzebowanie, a więc w dużych i średnich miastach. Zatem istnieje duża obawa, że dotknie ona właśnie tereny ogrodów działkowych.

Ponadto projekt wskazuje, iż inwestorem może być każdy podmiot zamierzający realizować lub realizujący inwestycję mieszkaniową lub inwestycję towarzyszącą. Oznacza to, że z ustawy będzie mogło skorzystać bardzo wiele firm deweloperskich, które zajmują się budową mieszkań i to nie tylko budynków wielorodzinnych (które nie muszą być dużymi wielolokalowymi inwestycjami), ale i domków jednorodzinnych.

Zgodnie z ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych, ogrody stanowią tereny zielone i podlegają ochronie przewidzianej w przepisach o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zatem zapisy projektu, które przewidują wyłączenie tej ochrony w stosunku do inwestycji mieszkaniowej lub towarzyszącej są bardzo niebezpieczne dla dalszego istnienia ROD w miastach, których tereny będą mogły być łatwo uwalniane pod inwestycje.

Zatem Krajowy Zarząd PZD uznaje za zasadne, aby projekt ustawy zawierał zapisy dające ochronę rodzinnym ogrodom działkowym, które służą nie tylko działkowcom i ich rodzinom, ale także wszystkim mieszkańcom, co zapewnia ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, a może wręcz przeciwnie uznać je jako infrastruktura towarzysząca dla powstających osiedli mieszkaniowych, tym bardziej, że bez zieleni trudno dziś żyć.

Projekt wprowadza duże zagrożenie dla terenów rodzinnych ogrodów działkowych, które przeznaczone są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zieleń działkową. Bowiernie w przypadku, gdy miejscowy plan nie przewiduje inwestycji mieszkaniowej albo będzie ona niezgodna z ustaleniami miejscowego planu, inwestor w drodze uproszczonej procedury planistycznej będzie mógł wystąpić do rady gminy o zgodę na realizację tej inwestycji mimo sprzeczności z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Rada gminy będzie podejmowała uchwałę w sprawie zgody na realizację inwestycji mieszkaniowej biorąc pod uwagę jedynie kryterium potrzeb mieszkaniowych na terenie gminy, zatem z pominięciem celów, jakie pełnią rodzinne ogrody działkowe wymienione w art. 3 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są pewną gwarancją wskazującą jakie przedsięwzięcia planowane są na danym terenie. Uchwalenie powyższych przepisów spowoduje, że takiej gwarancji w przyszłości z pewnością zabraknie. Wyłączenie inwestycji mieszkaniowych spod ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzi jedynie chaos planistyczny oraz może zagrozić rodzinnym ogrodom działkowym w ich dalszym, prawidłowym istnieniu i funkcjonowaniu.

Łączna powierzchnia ROD ujęta w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako zieleń działkowa wynosi 15 688 ha, co stanowi 39,32 % powierzchni ROD w stosunku do powierzchni ogółem we wszystkich okręgach. Zatem te tereny mogą być potencjalnie zagrożone dokonywaniem m.in. przez deweloperów szybkich zmian w polityce przestrzennej gminy poprzez umożliwianie na tych terenach budowy inwestycji mieszkaniowych bądź towarzyszących. Wyrażenie zgody przez radę gminy na realizację tych inwestycji będzie stanowiło otwarcie możliwości do późniejszego wystąpienia o likwidację ROD. Zatem dotychczas „spokojni o swój los” działkowcy z tych terenów, gdzie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, gdzie ich ogrody przeznaczone są pod zieleń działkową, będą żyli w niepewności, czy nie zgłosi się podmiot chętny do realizacji inwestycji mieszkaniowej lub towarzyszącej na podstawie projektowanych przepisów.

Także i ogrody położone na terenach gdzie obecnie mpzp przewidują inne cele niż zieleń działkowa są zagrożone szybkim przeznaczeniem ich na cele mieszkaniowe. Łączna powierzchnia takich ogrodów wynosi 5 404 ha, co stanowi 13,49% powierzchni ROD w stosunku do powierzchni ogółem we wszystkich okręgach.

Z uwagi na powyższe Krajowy Zarząd PZD uznaje za zasadne wprowadzenie do projektu zapisu, który będzie uwzględniał cele, jakie wypełniają rodzinne ogrody działkowe. Rada gminy podejmując decyzje powinna nie tylko kierować się potrzebami mieszkaniowymi, ale również brać pod uwagę inne potrzeby mieszkańców, w tym związane z wypoczynkiem i rekreacją, które zapewniają rodzinne ogrody działkowe.

Krajowy Zarząd PZD stwierdza, iż zagrożeniem dla rodzinnych ogrodów działkowych położonych na terenach, dla których nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest możliwość szybkiego wyrażenia zgody na realizację in-

westycji mieszkaniowej lub towarzyszącej tylko na podstawie decyzji wójta, burmistrza albo prezydenta miasta wydanej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku. Powyższa decyzja podejmowana jest jednoosobowo, a wniosek inwestora w sprawie wyrażenia zgody na inwestycję mieszkaniową lub towarzyszącą nie jest upubliczniany.

Krajowy Zarząd PZD uważa, iż w sytuacji, gdy na danym terenie nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego decyzja wójta, burmistrza lub prezydenta miasta winna być zastąpiona uchwałą rady gminy, a także powinna zostać wprowadzona możliwość składania uwag do projektu tej uchwały.

Projekt zakłada, iż uchwała rady gminy bądź decyzja organu wykonawczego w sprawie wyrażenia zgody na inwestycję mieszkaniową lub towarzyszącą zastąpi uchwalanie lub zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem na ten cel. Powyższy zapis budzi duże obawy Związku, gdyż może doprowadzić do sytuacji, gdzie zgoda rady gminy bądź organu wykonawczego będzie umożliwiała likwidację ROD pod inwestycję mieszkaniową lub towarzyszącą, a więc cel komercyjny.

Dlatego też uznajemy za naganne wprowadzanie do polskiego ustawodawstwa rozwiązania prawnego, polegającego na odstąpieniu od zasady, że przedsięwzięcie realizowane na danym terenie musi być zgodne z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Projektodawca powinien zrezygnować z tych zapisów, które spowodują chaos w polityce przestrzennej. Plan miejscowy pełni bardzo ważną rolę, jest oznaką stabilizacji. Gminy, w których funkcjonują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są odbierane przez podmioty gospodarcze jako lokalizacje atrakcyjne inwestycyjnie, w perspektywie długoterminowej. Dlatego też w przypadku realizacji inwestycji mieszkaniowej powinna odbywać się ona w zgodzie z miejscowym planem. W przypadku, gdy przeznaczenie tego terenu jest sprzeczne z inwestycją, plan winien być zmieniony w procedurze zmiany planu, którą można byłoby ewentualnie na ten cel uprościć.

Zapisy regulujące powiadamianie stron o wszczęciu postępowania w zakresie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej lub towarzyszącej mogą być zagrożeniem dla Związku w sytuacji, gdy PZD nie będzie w stanie wykazać się tytułem prawnym, bądź procedura potwierdzania prawa użytkownika PZD do gruntów na podstawie art. 75 i 76 ustawy

o ROD nie będzie jeszcze zakończona. W takiej bowiem sytuacji procedura związana z wydaniem decyzji o lokalizacji inwestycji mieszkaniowej zostanie podjęta bez możliwości zajęcia stanowiska przez PZD.

Krajowy Zarząd PZD zauważa również, iż zapisy regulujące ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości objętej decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej stanowią znaczne ryzyko zarówno dla PZD, jak i dla działkowców. Wprowadzają one możliwość ograniczenia w korzystaniu z gruntu włącznie z całkowitym pozbawieniem możliwości korzystania, nawet jeśli strona nie wyrazi na to zgody.

Nie powinno wprowadzać się do polskiego systemu prawnego zasady, że można kogoś w trybie administracyjnym ograniczyć w możliwości korzystania z nieruchomości w celu umożliwienia realizacji celu komercyjnego na nieruchomości sąsiedniej. Takie zapisy godzą w konstytucyjny porządek prawny, kiedy to cel niepubliczny usprawiedliwia ograniczenie podmiotu w korzystaniu z jego własności czy też wykonywanie innego prawa. Uzasadnionym byłoby ograniczenie możliwości korzystania z gruntu, gdyby było to potrzebne do realizacji na terenie sąsiadującym celu publicznego. Jednakże, dlaczego PZD i działkowcy mają drżeć o swoje mienie, bo w okolicy budowane będzie osiedle mieszkaniowe dla osób i to wcale nie dla najbiedniejszych.

Zapisy projektu przewidują możliwość uzyskania odszkodowania za szkody spowodowane inwestycją, ale tylko przez właściciela, użytkownika wieczystego lub osobę, której przysługują inne prawa rzeczowe do nieruchomości. Zatem w sytuacji gdy PZD nie będzie w stanie wykazać się tytułem prawnym, bądź procedura potwierdzania prawa użytkownika PZD do gruntów na podstawie art. 75 i 76 ustawy o ROD nie będzie jeszcze zakończona PZD może zostać pozbawiony należnych odszkodowań. To samo dotyczy działkowców, którzy korzystają z prawa dzierżawy działkowej, zatem w obecnym brzmieniu przepisów nie będą mogli być traktowani jako strony postępowania.

Projekt zakłada również możliwość wystąpienia przez właściciela bądź użytkownika wieczystego (*nie dotyczy osób o ograniczonych prawach rzeczowych albo posiadaczy*) do inwestora o nabytcie w drodze umowy prawa własności bądź użytkownika wieczystego nieruchomości lub jej części, która z uwagi na założenie lub przeprowadzenie ciągów, przewodów, urządzeń i obiektów niezbędnych do korzystania z inwestycji mieszkaniowej

wej, uniemożliwia dalsze prawidłowe korzystanie z nieruchomości.

Może to doprowadzić do sytuacji, w której Związek, posiadając jedynie tytuł użytkownika do gruntu, bądź mając nieuregulowaną sytuację prawną, po wybudowaniu przez inwestora ciągów, przewodów, urządzeń i obiektów niezbędnych do korzystania z inwestycji mieszkaniowej, zostanie pozbawiony możliwości korzystania z pewnej części nieruchomości w sposób zgodny z jego dotychczasowym przeznaczeniem, ale nie będzie miał uprawnienia do złożenia wniosku o likwidację tej części ROD i uzyskania odszkodowania za infrastrukturę ogrodową. W szczególności będzie to problem dla działkowców, którzy na powyższym terenie mają działki. Działkowcy ci nie otrzymają odszkodowania za majątek ani za prawo do gruntu. Inwestor nie będzie również zobowiązany do zapewnienia gruntu zamiennego na odtworzenie ROD.

Krajowy Zarząd PZD uznaje, iż PZD powinien być stroną wszystkich postępowań związanych z przygotowaniem i realizacją inwestycji mieszkaniowych i towarzyszących dotyczących gruntu ROD, także tam gdzie Związek nie jest w stanie wykazać się tytułem prawnym do nieruchomości. W przypadku likwidacji ROD lub szkód w majątku PZD powinien mieć zapewnione prawo do uzyskania odszkodowania.

Także działkowcy powinni być stroną wszystkich postępowań związanych z uzyskaniem odszkodowania za mienie na działkach w ROD, jak również powinni mieć możliwość otrzymania działek w odtwarzanym ROD, gdy konieczna będzie likwidacja ROD lub jego części.

Dlatego też uznajemy za konieczny zapis, iż w przypadku likwidacji ROD pod inwestycje mieszkaniowe bądź towarzyszące, winna być stosowana ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych.

Projekt ustawy zakłada, iż decyzja o odszkodowaniu wydana przez wojewodę będzie ostateczna, zatem nie będzie od niej przysługiwało odwołanie do organu wyższej instancji czy też sądu administracyjnego. Strona niezadowolona z treści decyzji będzie mogła wnieść odwołanie do sądu powszechnego. Ponadto, wniesienie takiego powództwa nie wstrzyma wykonania decyzji. Z praktyki wiadomym jest, że takie postępowania trwają latami i związane są z długotrwałym postępowaniem dowodowym. Jednak przede wszystkim są kosztowne.

Dlatego też Krajowy Zarząd PZD postuluje, aby projekt zakładał administracyjnoprawny

tryb uzyskania rekompensaty za utracone mienie, który jest lepszy, a zarazem sprawniejszy.

Projekt zakłada natychmiastową wykonalność decyzji administracyjnych wydawanych w związku z realizacją inwestycji mieszkaniowej lub towarzyszącej. Zatem inwestor może przystąpić do realizacji dalszych etapów inwestycji. Zasadniczo rygor natychmiastowej wykonalności nadaje się w sytuacjach wyjątkowych po przeanalizowaniu konkretnej sytuacji. Natomiast w projekcie założono od razu, że każdej decyzji wydawanej na podstawie ww. przepisów odgórnie będzie nadawany powyższy rygor.

Powyższe rozwiązanie stwarza dla podmiotów takich jak ROD, zainteresowanych innym rozstrzygnięciem, problem w skutecznym dochodzeniu swoich interesów, gdyż decyzja i tak staje się natychmiast wykonalna.

Reasumując, Krajowy Zarząd PZD stwierdza, iż projekt ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących jest nieprecyzyjny, niespójny i chaotyczny. Jest sporządzony przede wszystkim w celu odformalizowania i przyśpieszenia procesu inwestycyjnego w zakresie budownictwa mieszkaniowego realizowanego na skalę ogólną, przez deweloperów. Tylko częściowo ma służyć realizacji programów rządowych związanych z mieszkaniem dla młodych rodzin z dziećmi, dla osób o niskich dochodach. Ma objąć całą Polskę, a zwłaszcza nieruchomości o dobrej infrastrukturze technicznej i społecznej, czyli działki w dużych miastach.

Rozwiązania prawne zawarte w projekcie ustawy godzą w interes działkowców. W przypadku wystąpienia szkód na terenie ROD związanych z przeprowadzeniem mediów w celu zasilenia inwestycji mieszkaniowej, działkowcy nie uzyskają żadnego odszkodowania. To samo dotyczy sytuacji, gdy pozostały teren ROD nie będzie nadawał się do dalszego korzystania. Działkowcy nie będą stroną żadnego z postępowań związanych z realizacją inwestycji mieszkaniowych i towarzyszących. Będą mieli bardzo ograniczony wpływ na to, że ich tereny będą przeznaczane pod budownictwo mieszkaniowe.

Rozumiemy potrzeby rozwoju budownictwa mieszkaniowego i wprowadzenie udogodnień, które będą temu służyły, ale nie kosztem rodzinnych ogrodów działkowych, które są urządzeniami użyteczności publicznej. Ogrody służą 4 milionom ludzi w sposób bezpośredni, a wielu milionom w sposób pośredni, jako tereny zielone

w miastach pełnych smogu i tereny do wypoczynku. Dlatego tak ważne jest ich dalsze istnienie oraz rozwój, w szczególności w dużych i średnich miastach.

Krajowy Zarząd PZD uważa za zasadne budowanie nowych osiedli mieszkaniowych, w szczególności dla osób mniej zamożnych. Powinno to jednak być łączone z możliwością tworzenia nowych, jak i zachowania obecnie istniejących terenów zielonych. Jesteśmy otwarci i zainteresowani rozwojem idei ogrodnictwa działkowego, która będzie służyła nie tylko przyszłym mieszkańcom osiedli mieszkaniowych, ale i całej społeczności lokalnej. Właśnie w celu rozwoju ogrodnictwa działkowego Związek przyjął „Otwarty Program Rozwoju ROD”, którego realizacja zapewni dalsze istnienie i rozwój rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych, jako stałych elementów infrastruktury gmin, które powinny być uwzględniane w procesie ich rozwoju dla dobra obecnego oraz przyszłych pokoleń.

Dla tysięcy rodzin, a zwłaszcza dla rodzin z dziećmi, emerytów, rencistów i niepełnosprawnych, działka jest szczególną wartością umożliwiającą prowadzenie aktywnego i zdrowego trybu życia oraz ochrony środowiska i przyrody. Dlate-

go też projekt ustawy winien przewidywać zapis o lokalizacji inwestycji mieszkaniowych w sposób zapewniający dostęp do terenów wypoczynku i rekreacji, jakimi są m.in., tereny rodzinnych ogrodów działkowych.

Mając powyższe na uwadze, Krajowy Zarząd PZD przyjmuje opinię dotyczącą projektu ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących, która zostanie przekazana do Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. Opinia ta jest zbieżna z opiniami okręgów i wskazuje na realne niebezpieczeństwo, jakie niesie ze sobą w obecnej wersji projekt ustawy dla rodzinnych ogrodów działkowych i działkowców, w szczególności w dużych miastach, gdzie zapotrzebowanie na nowe osiedla mieszkaniowe jest większe, a wolnych terenów jest bardzo mało.

Jednocześnie, uznajemy za konieczne przedstawianie zagrożeń płynących z projektu ustawy w mediach związkowych, jak i na odbywających się walnych zebraniach sprawozdawczych. Do powyższych działań winny też włączyć się zarządy ROD. Działkowcy winni być świadomi, jakie zapisy powyższego projektu mogą być niebezpieczne dla dalszego, spokojnego funkcjonowania ROD.

KRAJOWY ZARZĄD POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

/-/ Eugeniusz Kondracki	– Prezes PZD
/-/ Tadeusz Jarzębak	– Wiceprezes PZD
/-/ Zdzisław Śliwa	– Wiceprezes PZD
/-/ Stanisław Zawadka	– Wiceprezes PZD
/-/ Izabela Ożegalska	– Sekretarz PZD
/-/ Barbara Korolczuk	– Skarbnik PZD
/-/ Piotr Gadzikowski	– Członek
/-/ Józef Noski	– Członek
/-/ Maria Fojt	– Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej

Warszawa, dnia 27 marca 2018 r.

SPIS TREŚCI

I. Obowiązki zarządów ROD w związku z wejściem w życie ustawy Prawo wodne 1	
1. Uchwała Nr 72/2018 Krajowego Zarządu PZD z dnia 13.03.2018 r. w sprawie przyjęcia wytycznych dla ROD w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20.07.2017 r. Prawo wodne 1	
• Wytyczne dla ROD w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20.07.2017 r. Prawo wodne 1	
I. Wstęp 1	
II. Kierunki działań organów PZD w związku z wejściem w życie ustawy prawo wodne z dnia 20.07.2017 r. 2	
1. Ustalenie optymalnego sposobu poboru wód na potrzeby nawadniania ROD 3	
2. Analiza prawna konieczności uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, pozwolenia na budowę i zatwierdzenia projektu geologicznego 4	
3. Podjęcie uchwały w sprawie realizacji inwestycji 4	
4. Zorganizowanie i przeprowadzenie procesu budowlanego (w tym złożenie wniosku o uzyskanie pozwolenia budowlanego, pozwolenia wodnoprawnego oraz o zatwierdzenie robót geologicznych) 5	
5. Analiza warunków istniejących pozwoleń wodnoprawnych, w tym złożenie wniosku o zmianę warunków pozwolenia wodnoprawnego 9	
6. Ustalenie wysokości prognozowanych opłat z tytułu poboru wody, w tym podjęcie uchwały w sprawie opłaty ogrodowej uwzględniającej opłatę za pobór wody 10	
7. Postępowanie reklamacyjne 11	
III. Zakończenie 12	
2. Obowiązywanie wytycznych według rodzaju i sposobu zaopatrzenia ROD w wodę 15	
3. Uchwała Nr 73/2018 Krajowego Zarządu PZD z dnia 13.03.2018 r. w sprawie zobowiązania organów PZD do podjęcia działań w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20.07.2017 r. Prawo wodne 16	
4. Badanie poboru wód powierzchniowych i podziemnych przez ROD 17	
II. Sprawy wywozu śmieci z terenów ROD . . . 26	
1. Komunikat Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 13 lutego 2018 r. w sprawie zasad rozliczania wywozu śmieci przez osoby zamieszkujące na terenie ROD 26	
2. Interpretacja wyroku NSA z dnia 8.11.2017 r. (II FSK 2602/15) w sprawie rozliczania się z wywozu śmieci przez działkowców zamieszkujących na terenie ROD 26	
3. Pismo PZD do Ministra Środowiska 33	
III. Nowa deklaracja członkowska PZD 35	
• Uchwała nr 71/2018 Krajowego Zarządu PZD z dnia 8 marca 2018 r. w sprawie wprowadzenia wzoru deklaracji członkowskiej PZD 35	
IV. Komunikat Krajowego Zarządu PZD w sprawie budowy siedzib dla zarządów ROD 37	
V. Konkursy krajowe 38	
• Uchwała nr 66/2018 w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2018” 38	
• Uchwała nr 67/2018 w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „Wzorowa Działka Roku 2018” 50	
VI. Działania w sprawie ustawy reprivatyzacyjnej 55	
1. Komunikat jednostki krajowej Polskiego Związku Działkowców z dnia 14 lutego 2018 r. w sprawie projektu ustawy reprivatyzacyjnej skierowanego do ponownych analiz 55	
2. Pismo Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie ustawy reprivatyzacyjnej 56	
3. Stanowisko OZ w Częstochowie w sprawie ustawy reprivatyzacyjnej 57	
4. Stanowisko OZ Podlaskiego w sprawie ustawy reprivatyzacyjnej 57	
VII. Projekt ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących 59	
• Stanowski Krajowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie projektu o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących 60	